

AVDELING FOR LÆRAR- OG TOLKEUTDANNING

STUDIEPLAN

FOR

GRUNNSKOLELÆRERUTDANNING 1.-7. TRINN MED REALFAGSFORDYPING 2015H

Studieplanen for grunnskolelærerutdanningen 1.-7. trinn med realfagsfordypning er forankret i forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanningene for 1.-7. trinn og 5.-10. trinn og Nasjonale retningslinjer for grunnskolelærerutdanningen 1.-7. trinn.

Studieplanen er godkjent av avdelingsstyret ved HiST ALT i møte 18. mars 2013.

Revidert av dekan 01.04.2014.

Revidert av dekan 31.03.2015.

INNLEDNING

Grunnskolelærerutdanning 1. – 7. trinn med realfagsfordypning er en fireårig profesjonsutdanning som gir kandidatene undervisningskompetanse i grunnskolens 1. - 7. trinn. Kandidater fra dette programmet vil ha norsk som ett av sine undervisningsfag og fordyping i realfagene (naturfag og matematikk) ut over det som er minstekravet det ordinære løpet. Utdanningens mål er å utdanne dyktige lærere med solid kompetanse i fag, fagdidaktikk og pedagogikk.

Studieplanen er utarbeidet i henhold til rammene og retningslinjene som er gitt i Forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanningene for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn (FOR-2010-03-01-295), rundskriv F-05-10 , nasjonale retningslinjer for grunnskolelærerutdanningen 1.-7. trinn (januar 2010) og det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket, samt Forskrift om studier ved Høgskolen i Sør-Trøndelag, fastsatt av styret for Høgskolen i Sør-Trøndelag med hjemmel i § 50, nr.6 i Lov om universiteter og høyskoler av 12. mai 1995.

MÅLGRUPPE

Målgruppe er personer som er interessert i å arbeide med barn og unges utdanning, utvikling og danning. I grunnskolelærerutdanningen 1.-7. trinn, realfagsløpet, er begynneropplæring og klasseledelse viktige tema i tillegg til kompetanse i skolefag, didaktikk og pedagogikk. Grunnskolelærere 1.-7- trinn, realfagsløpet, skal ha god faglig innsikt i et bredt utvalg av skolens fag med spesielt god innsikt i grunnskolens realfag.

OPPTAKSKRAV OG RANGERING

Opptakskrav er generell studiekompetanse, minimum 35 skolepoeng og krav om gjennomsnittskarakter 3 eller bedre i norsk (hovedmål, sidemål og muntlig) og gjennomsnittskarakter 3 eller bedre i studiekompetansefaget matematikk (eller bestått matematikk på høyere nivå).

Rangering skjer på bakgrunn av konkurransepoeng.

Politiattest

Utdanningen omfattes av § 6-1 første og annet ledd i forskrift om opptak til høyere utdanning (opptaksforskriften) med hjemmel i lov 1. april 2005 nr 15 om universiteter og høyskoler. Søkere skal legge frem politiattest som nevnt i politiregisterloven § 39 første ledd i forbindelse med opptak.

*Søkere som får tilsagn om plass og som **har merknad** på politiattesten som er relevant for opptak, må sende politiattesten til HiST innen tre uker. Søkere som får tilsagn om plass og som **ikke har merknad** på politiattesten som er relevant for vedkommende utdanning, skal legge frem politiattest senest tre uker etter at tilsagn om studie plass er gitt. Politiattesten kan ikke være eldre enn tre måneder. Det er svært viktig at disse fristene overholdes.*

Se hist.no/politiattest for ytterligere informasjon.

Tuberkuloseundersøking

Studenter som har hatt utenlandsopphold på tre måneder eller mer siste tre år i land utenfor Vest-Europa, USA, Canada, Australia, New Zealand og Japan, må fremvise negativ tuberkulosestest. Denne leveres ved studiestart.

STUDIEPROGRAMMETS NIVÅ, VARIGHET OG OMFANG

Studieprogrammet er på bachelornivå (syklus 1).

Normert studietid for studieprogrammet er 4 år. Studiet foregår på heltid.

Antall studiepoeng for hele studieprogrammet er 240 studiepoeng.

Studieplanen bygger på at ett arbeidsår for studentene utgjør omlag 1700 timer. Studieåret er fastsatt til 40 uker, og studentenes forventede arbeidsinnsats tilsvarer 42,5 timer pr. uke. Studentenes samlede arbeidsinnsats er fordelt på en rekke ulike aktiviteter; forelesinger, studentaktive arbeids- og læringsformer knyttet til opplæringen i de ulike studiefagene, veiledning, profesjons- og oppgaveseminarer, kollokviegrupper, praksis, selvstendig arbeid og eksamensgjennomføring.

FORVENTET LÆRINGSUTBYTTE

Grunnskolelærerutdanningene skal kvalifisere lærere til å utøve et krevende og komplekst yrke i et samfunn som preges av mangfold og endring. Læringsutbyttet er formulert med utgangspunkt i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk og må ses i sammenheng med fagenes innhold og arbeidsmåter.

Kandidaten skal etter fullført grunnskolelærerutdanning ha følgende læringsutbytte definert som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse, som fundament for arbeid i skolen og videre kompetanseutvikling, jfr. § 2 i forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanningene for 1.-7. trinn og 5.-10. trinn:

Kunnskap

KANDIDATEN

- har faglige og fagdidaktiske kunnskaper i matematikk, norsk og øvrige fag som inngår i utdanningen, og solid kunnskap om begynneropplæring for de yngste elevene i fagene og lesing, skriving og regning
- har kunnskap om arbeid med elevenes grunnleggende ferdigheter i å uttrykke seg muntlig, lese, uttrykke seg skriftlig, regne og bruke digitale verktøy i og på tvers av fag
- har kunnskap om det helhetlige opplæringsløpet, med vekt på overgangen fra barnehage til skole og barnetrinn til ungdomstrinn
- har kunnskap om skolens og lærerprofesjonens egenart, historie, utvikling og plass i samfunnet
- har kunnskap om lovgrunnlag, herunder skolens formål, verdigrunnlag, læreplaner og elevers ulike rettigheter
- har kunnskap om læreplanarbeid og om skolen som organisasjon
- har kunnskap om barns og unges læring, utvikling og dannelse i ulike sosiale, flerkulturelle og flerspråklige kontekster
- har kunnskap om klasseledelse og klassemiljø og om utvikling av gode relasjoner til og mellom elever
- har kunnskap om viktigheten av og forutsetninger for god kommunikasjon og godt samarbeid mellom skole og hjem

- har kunnskap om et bredt repertoar av arbeidsmåter, læringsressurser og læringsarenaer og om sammenhengen mellom mål, innhold, arbeidsmåter, vurdering og de enkelte elevenes forutsetninger
- har kunnskap om barns og unges oppvekstmiljø, likestilling og identitetsarbeid
- har kunnskap om barn i vanskelige situasjoner og om barns rettigheter i et nasjonalt og internasjonalt perspektiv
- har kunnskap om nasjonalt og internasjonalt forsknings- og utviklingsarbeid med relevans for lærerprofesjonen.

Ferdigheter

KANDIDATEN

- kan tilrettelegge for progresjon i opplæringen av de grunnleggende ferdighetene tilpasset elever på 1.-7. trinn
- kan selvstendig og i samarbeid med andre planlegge, gjennomføre og reflektere over undervisning i og på tvers av fag, med utgangspunkt i forsknings- og erfaringsbasert kunnskap
- kan tilrettelegge for og lede gode og kreative læringsmiljøer
- kan tilrettelegge for estetisk utfoldelse, opplevelse og erkjennelse
- kan tilpasse opplæringen til elevers ulike evner og anlegg, interesser og sosiokulturelle bakgrunn, motivere til lærelyst gjennom å tydeliggjøre læringsmål og bruke varierte arbeidsmåter for at elevene skal nå målene
- kan vurdere og dokumentere elevers læring og utvikling i forhold til opplæringens mål, gi læringsfremmende tilbakemeldinger og bidra til at elever kan vurdere egen læring
- forstår de samfunnsmessige perspektivene knyttet til teknologi- og medieutviklingen (trygg bruk, personvern, ytringsfrihet) og kan bidra til at barn og unge utvikler et reflektert forhold til digitale arenaer
- kan kritisk reflektere over egen og skolens praksis i arbeidet med videreutvikling av lærerrollen og profesjonsetiske spørsmål
- mestrer norsk muntlig, norsk skriftlig både bokmål og nynorsk, og kan bruke språket på en kvalifisert måte i profesjonssammenheng
- kan vurdere og bruke relevante forskningsresultater og selv gjennomføre systematisk utviklingsarbeid
- kan i samarbeid med foresatte og faglige instanser identifisere behov hos elevene og iverksette nødvendige tiltak
- kan legge til rette for utvikling av kompetanse i entreprenørskap og for at lokalt arbeids-, samfunns- og kulturliv involveres i opplæringen
- har god forståelse for globale spørsmål og bærekraftig utvikling.

Generell kompetanse

KANDIDATEN

- kan bidra til profesjonelt lærerfelleskap med tanke på videreutvikling av god praksis og yrkesetisk plattform
- kan stimulere til demokratiforståelse, demokratisk deltakelse og evne til kritisk refleksjon tilpasset aktuelle klassetrinn
- kan bidra til å styrke internasjonale og flerkulturelle dimensjoner ved skolens arbeid og bidra til forståelse for samenes status som urfolk

- kan identifisere egne lærings- og kompetansebehov i tilknytning til læreryrket
- innehar en endrings- og utviklingskompetanse som grunnlag for å møte framtidens skole.

OPPBYGNING OG SAMMENSETNING

Grunnskolelærerutdanningen 1.-7. trinn med realfagsfordypnings obligatoriske deler består av pedagogikk og elevkunnskap på 60 studiepoeng fordelt på fire emner over studiets 3 første år, hvert på 15 studiepoeng, norsk med 30 studiepoeng og 60 studiepoeng i fagene matematikk og naturfag.

I tillegg kommer en valgfri del på 30 studiepoeng. Den valgfrie delen kan bestå av et av skolens undervisningsfag eller et skolerlevant emne.

Det er mulighet for overgang til master i matematikdidaktikk etter de tre første årene. Det er også mulig med overgang til master i spesialpedagogikk etter tre år, hvor emnene «Tilpasset opplæring og spesialpedagogikk 1» (TiSP 1), «Norsk 3: Lese- og skrivevansker 1-7» og «Matematikk 3: 1-7 med hovedvekt på matematikkvansker» utgjør første året av masteren. Andre året av denne masteren gjennomføres ved NTNU/Pedagogisk institutt.

Progresjonsregler for Grunnskolelærerutdanningene:

- *Studenten må ha fullført og bestått alle emner i første studieår for å få påbegynne studiets tredje studieår.*
- *Studenten må ha fullført og bestått alle emner i første og andre studieår for å få påbegynne studiets fjerde studieår.*
- *Det gis normalt ikke unntak fra disse bestemmelsene.*
- *Disse bestemmelsene gjelder fra og med kullet som får opptak høsten 2012.*

STUDIEMODELLER

[Grunnskolelærer realfag 1 - 7](#)

PRAKSIS

Praksis er organisert som egne emner i alle 4 studieår, med egne utbytteformuleringer for hvert studieår. I tillegg er det definert ulike hovedtema for hvert studieår i praksisopplæringen. Disse tilsvarer hovedtemaer for det enkelte studieår i faget pedagogikk og elevkunnskap. Det skal være en nær kobling mellom innhold og arbeidsmåter i pedagogikk og elevkunnskap og praksisopplæringen.

Praksis skal være veiledet, vurdert og variert i alle studieårene. Veiledning og vurdering av studenter i praksisopplæringen er et felles ansvarsområde for faglærerne i lærerutdanningene (både lærere i undervisningsfag og pedagogikk og elevkunnskap), praksislærer og rektor.

Praksis skal være relevant for og integrert i alle fagene i utdanningen, og er å betrakte som en læringsarena på linje med undervisning ved lærerutdanningsinstitusjonen.

Omfanget av praksisopplæringen er minst 100 dager fordelt over fire år: minimum 60 dager i løpet av de to første studieårene, og minimum 40 dager i løpet av de to siste studieårene. Praksisopplæringen foregår i grunnskolens 1.-7. trinn, fordelt på både lavere og høyere årstrinn.

Det skal være progresjon i praksisopplæringen, og den skal være tilpasset studentenes fagvalg i alle studieårene og knyttet til ulike deler av skolens virksomhet (Forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanningene for 1.-7. trinn og 5.-10. trinn og Nasjonale retningslinjer for grunnskolelærerutdanningen 1.-7. trinn).

Praksis gjennomføres over 21 uker fordelt på 4 studieår i ulike trinn i grunnskolens 7 første skoleår (se tabell nedenfor).

1. studieår	6 uker	Grunnskolens 5.-7.trinn
2. studieår	7 uker	Grunnskolens 1.-2.trinn
3. studieår	5 uker	Grunnskolens 3.-4.trinn
4. studieår	3 uker	Grunnskolens 1.-7.trinn

Praksis vurderes etter skalaen bestått/ikke bestått ved slutten av hvert studieår. Vurderingen skal støtte opp om læring og utvikling hos den enkelte student.

All praksisopplæring er obligatorisk.

Nærmere informasjon om praksisopplæringen gis i emnebeskrivelsene for praksis.

Politiattest

Se tekst under avsnitt om opptakskrav og rangering.

LÆRINGSFORMER

Det benyttes et vidt spekter av arbeids- og læringsformer i studiet, noe som kommer til uttrykk i de enkelte emnebeskrivelsene som hører inn under studieprogrammet.

I tredje studieår skal studentene skrive en individuell bacheloroppgave. Denne er lagt til faget pedagogikk og elevkunnskap (PEL 4). Oppgaven skal være profesjonsrettet. Det innebærer at den skal knyttes til praksisfeltet eller andre sider ved skolens virksomhet. Tematisk skal bacheloroppgaven forankres i studentenes undervisningsfag de tre første årene og/eller i faget pedagogikk og elevkunnskap.

Ulike faggrupper i grunnskolelærerutdanningen samarbeider om bacheloroppgaven og studentenes valg av tema vil være bestemmende for hvem som veileder.

Gjennom studieforløpet møter studentene ulike vurderingsformer, og både bokstavkarakterer (A-F) og uttrykkene bestått/ikke bestått benyttes. Obligatoriske arbeidskrav og praksis vurderes med uttrykkene bestått/ikke bestått.

Obligatoriske arbeidskrav må vere godkjent før en kan framstille seg til eksamen.

I samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST skal obligatoriske arbeidskrav vurderes etter fastsatt frist. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. gjeldende studieforskrift ved HiST.

INNPASSING

Fritak for emner og innpassing av utdanning fra andre høyskoler og universitet 1.-3. studieår

Det gis ikke fritak for emner eller innpassing av utdanning som ikke er avlagt som del av aktuell grunnskolelærerutdanning de tre første studieårene.

Bakgrunnen for dette er kravet om integrerte grunnskolelærerutdanninger med helhet og sammenheng mellom teori- og praksisstudier, mellom fag og fagdidaktikk og mellom fag, samt kravet om trinninnretting av utdanningen (jfr. Forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanningene for 1.-7. trinn og 5.-10. trinn og Nasjonale retningslinjer for hhv. grunnskolelærerutdanningen 1.-7. trinn og 5.-10. trinn).

FRITAK FOR EMNER OG INNPASSING AV UTDANNING FRA ANDRE HØGSKOLER OG UNIVERSITET I 4. STUDIEÅR:

1. *Fritak for og innpassing av emner som tilsvarer skolefag (30 eller 60 stp)*

Studenter som har undervisningserfaring og kan dokumentere gode faglige ferdigheter, kan gis fritak for fagdidaktikk og praksis i emner som tilsvarer skolefag og få innpasset slik

utdanning etter en individuell vurdering (Jfr. forskrift om rammeplan og rundskriv F-05-10).

Studenter i denne kategorien som søker om fritak for og innpassing av emner som tilsvarer skolefag, må imidlertid innfri kravet om minimum 100 dager praksis.

Studenter som ikke kan dokumentere undervisningserfaring, må gjennomføre all praksis lagt til emnet/emnene i 4. studieår (2 uker for 30 stp, 4 uker for 60 stp), samt skrive og bestå en fagdidaktisk oppgave knyttet til det/de emner det søkes fritak og innpassing for.

Studenter i denne kategorien som søker om fritak for og innpassing av emner som tilsvarer skolefag 30 stp, må innfri kravet om restpraksis for 4. studieår (2 uker) i tilknytning til sitt andre emne dette studieåret.

Studenter som er tatt opp til realfagsløpet i grunnskolelærerutdanningen for 1.-7. trinn, kan bare få fritak for og innpassing av emner på inntil 30 stp. Dette følger av studie-modellen og kravet om fordypning (60 stp.) i begge realfagene.

Med bakgrunn i at praksis skal være veiledet og fulgt opp av faglærer fra HiST ALT, samt at den fagdidaktiske oppgaven skal vurderes av faglærer herfra, er det en forutsetning for fritak av emner og innpassing av annen utdanning at fagkunnskapen fins ved HiST ALT.

Det gis tilbud om praksisplass ved institusjonen for de studentene dette gjelder for. Praksiskontoret ved HiST ALT administrerer denne praksisen.

2. *Fritak for og innpassing av emner som tilsvarer et skolerelevant fag (30 stp)*

Studenter som har undervisningserfaring og kan dokumentere gode faglige ferdigheter, kan gis fritak for fagdidaktikk og praksis i emner som tilsvarer skolerelevante fag og få innpasset slik utdanning etter en individuell vurdering av relevans (Jfr. forskrift om rammeplan og rundskriv F-05-10).

Studenter i denne kategorien som søker om fritak for og innpassing av emner som tilsvarer skolerelevante fag, må imidlertid innfri kravet om minimum 100 dager praksis

Studenter som ikke kan dokumentere undervisningserfaring, kan gis fritak for fagdidaktikk og få innpasset emner som tilsvarer skolerelevante fag etter individuell vurdering av relevans. Studentene må innfri all praksis lagt til 4. studieår i tilknytning til sitt andre valgte emne dette studieåret, med mindre det er relevant/mulig å også ha praksis i det skolerelevante emnet det søkes fritak for og innpassing av.

FRITAK FOR ELLER INNPASSING AV EMNER FRA ALLMENNLERERUTDANNINGEN

Fritak for eller innpassing av emner fra allmennlærerutdanningen i Grunnskolelærerutdanningene gjøres ut fra individuell vurdering (jfr. § 3–5 i lov om universiteter og høyskole).

Kravet om min. 100 dagers praksis og føringene knyttet til denne og aktuell grunnskolelærerutdanning må imidlertid innfris (jfr. § 3 i Forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanningene for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn og Nasjonale retningslinjer)

SØKNAD OM FRITAK FOR ELLER INNPASSING AV EMNER

Søknad sendes studieadministrasjonen ved HiST ALT, postmottak@hist.no.

SØKNADSRIST FOR FRITAK FOR ELLER INNPASSING AV EMNER:

15. april i 3. studieår

KRAV OM SKIKKETHET OG AUTORISASJON

For studieprogrammet stilles det krav til skikkethet for yrket. Løpende skikkethetsvurdering foregår gjennom hele studiet og inngår i en helhetsvurdering av studentens faglige og personlige forutsetninger for å kunne fungere som lærer, jf. [Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning](#). Hvis det er begrunnet tvil om en student er skikket, skal det foretas en særskilt skikkethetsvurdering. Forvaltningslovens regler om saksbehandling kommer til anvendelse ved særskilt skikkethetsvurdering.

TEKNISKE OG ANDRE FORUTSETNINGER

Det forventes at studentene gjør aktiv bruk av gjeldende digital læringsplattform der informasjon, litteratur og oppgaver fortløpende legges ut.

SENSORORDNING

Utdanningen ivaretar sensorordningen i henhold til gjeldende studieforskrift ved HiST.

INTERNASJONALISERING

I tredje studieår er det lagt til rette for mulig praksis i utlandet gjennom inngåtte samarbeidsavtaler med grunnskoler i ulike land.

I fjerde studieår er det lagt til rette for et internasjonalt semester i både høst- og vårsemesteret gjennom studiemodellen og gjennom avtaler med utenlandske utdanningsinstitusjoner.

Nærmere informasjon om praksisopphold og utvekslingstilbud i utlandet finnes på institusjonens nettsider.

KVALIFIKASJON/VITNEMÅL

Fullført studium (240 studiepoeng) gir vitnemål som grunnskolelærer 1.-7. trinn med realfagsfordypning.

Når det utstedes vitnemål, utstedes samtidig *Diploma Supplement*.

OVERGANGSORDNINGER

Grunnskolelærerutdanningene er definert som to utdanninger. Studenter som ønsker overgang til den andre utdanningen, må søke ordinært opptak til nytt løp (1.-7. trinn eller 5.-10. trinn), og kan deretter søke om godskriving/innpassing av tidligere avlagte fag og/eller emner. Omfanget av godskriving kan variere, avhengig av hvor store deler av tidligere gjennomførte fag som er felles i de to utdanningene.

Studieplanen, og spesielt studiemodellen, kan endres fra år til år. Studenter som ikke følger normal studieprogresjon, må regne med at de kan bli direkte berørt av endringene i form av at emner flyttes eller endres, eller kanskje fjernes og erstattes med andre emner.

LGU11007 NORSK 1 (1-7) EMNE 1: NORSKFAGET PÅ 4.-7.TRINN

Emnenavn (en)	Norwegian 1 (1-7) module 1: Norwegian Grade 4-7
Emnenavn (nn)	Norsk 1 (1-7) emne 1: Norskfaget på 4.-7.trinn
Omfang	15 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Gun Svartaas
Forkunnskapskrav	Studierettskrav: Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved grunnskolelærerutdanningen
Anbefalte forkunnskaper	
Emneinnhold	Emnet tar utgangspunkt i at språk og språkbruk spiller en grunnleggende rolle i all læring og henger tett sammen med identitetsutviklingen til den enkelte elev. I modulen står videre lese- og skriveopplæring sentralt. Undervisningen er forskningsbasert. Studentene skal lære å arbeide med grunnleggende ferdigheter med særlig vekt på lesing, skriving og muntlig bruk av språket. Ulike former for kartlegging og vurdering for læring inngår i dette arbeidet. Studentene vil møte varierte arbeidsmåter, også praktisk-estetiske tilnærminger.
Forventet læringsutbytte	Kunnskap Studentene har: <ul style="list-style-type: none">• kunnskap om barnelitteratur for aldersgruppa 9-14 år i ulike sjangrer og medier og om hvordan denne litteraturen har utviklet seg over tid• kunnskap om hva som kjennetegner fiksjonstekster i ulike sjangrer, og tekster fra eldre og nyere medium• kunnskap om sentrale og relevante litteraturteoretiske og litteraturdidaktiske begrep og perspektiv• kunnskap om litteratur fra nyere tid som retter seg mot ungdom og voksne lesere• kunnskap om lese- og skriveteorier, med særlig vekt på den videre lese- og skriveopplæringa• kunnskap om lese- og skrivestrategier• bred kunnskap om språket som system og språket i bruk og innsikt i forholdet mellom talemålsvariasjon og skriftspråksnormering• kunnskap om flerspråklighet, flerspråklig praksis og om det å lære norsk som andrespråk på 4.-7. trinn• kunnskap om vurdering av lese- og skriveferdigheter• kunnskap om gjeldende læreplanen for skolens norskfag på 4. - 7. trinn og hvordan norskfaget har forandret seg over tid• kunnskap om muntlige ferdigheter og samtale som redskap for læring på 4. - 7. trinn

Ferdigheter

Studentene kan:

- planlegge, gjennomføre og vurdere norskundervisning på 4.–7. trinn og begrunne faglige valg
- kan bruke ulike vurderingsmåter i norskfaget
- reflektere over teksters kvalitet og bruksområde og legge til rette for, gjennomføre og vurdere samtaler om litteratur for 4.-7. trinn
- bruke retoriske kunnskaper i arbeidet med muntlige og skriftlige tekster
- analysere og tolke ulike typer tekster og formidle litteratur på varierte måter for 4.-7. trinn
- vurdere og bruke ulike undervisningsmetoder og læremiddel i videre lese- og skriveopplæring, både for elever med norsk som førstespråk og andrespråk, og for elever som skriver på bokmål og elever som skriver på nynorsk
- kan legge til rette for at elevene kan skrive i ulike sjangre og medium (4-7)
- kan legge til rette for at elever leser ulike typer tekster i tradisjonelle og moderne medium, utvikler lese lyst og gode lesestrategier og blir stimulert til videre lesing (4-7)
- kan formidle norskfaglige innsikter og tilpasse form og innhold til ulike målgrupper (4-7)
- kan bruke læreplanen i faget til å formulere mål for norskopplæringa og relevante kriterium for vurdering (4-7)
- legge til rette for møte med tekster på dansk og svensk, både muntlige og skriftlige, og samiske og utenlandske tekster i oversettelse
- vurdere ulike typer norskfaglige læremidler ut fra ulike kriterier og med tanke på elevenes læringsutbytte i 4.-7. trinn
- bidra til å utvikle lokale læreplaner for 4.-7. trinn

Generell kompetanse

Studentene

- mestrer både bokmål og nynorsk
- kan bruke faglige kunnskaper til kritisk og konstruktiv refleksjon rettet inn mot 4.-7. trinn
- kan arbeide med språk og tekst i et flerkulturelt klassemiljø på 4.-7. trinn og utvikle språk- og kulturforståelse
- kan legge til rette for at arbeidet med språk og litteratur kan styrke elevenes identitet og gi grunnlag for deltagelse i kultur- og samfunnsliv

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Studiet innebærer både fellesforelesninger, undervisning i seminarform, verkstedarbeid og arbeid i mindre grupper. Studentene skal bruke språket aktivt gjennom hele studiet, både i muntlig og skriftlig kommunikasjon med medstudenter og faglærere. Det er en forutsetning at studentene tilegner seg fagstoffet gjennom selvstudium utenom den organiserte undervisningstiden, også gjennom arbeid i kollokviégrupper og gjennom læringsplattformen. Det er forventet at studentene møter forberedte til undervisningen og at de bruker biblioteket aktivt. Det forventes aktiv deltagelse gjennom hele studiet.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	6	6

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Kommentar til arbeidskrav:	<ul style="list-style-type: none"> • En rapport etter leseprosjekt • En individuell fagtekst • Gruppeframlegg om barne- og ungdomslitteratur • 2 flervalgstester • Obligatorisk tilstedeværelse på leseprosjekt • Obligatorisk tilstedeværelse på analyseverksted 	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
	Obligatoriske arbeidskrav vurderes med godkjent/ikke godkjent.	
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Skriftlig eksamen	Individuell		6 Timer	A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Prøveform: Individuell skriftlig eksamen, 6 timer. Målform: Bokmål.					
Tillatte hjelpemidler:	Læreplan i norsk for LK 06					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

A Lesing og litteraturredidaktikk

B Kunnskap om språk og skriving

C Språk, tekstar og kulturar i endring

Pensum

Andersen, P.T., Mose, G., & Norheim, T. (2012). *Litterær analyse. En innføring*. Kap.1, 2, 9 og 10, s.9-55 og s.213-241 (74 s.)

Bakken, J. (2014). *Retorikk i skolen*. Kap.1-3 + kap.13, s.11-36 og s.120-125 (30 s.) Tilgjengelig som pdf via it'slearning

Berg, T. (2014). Teatertekst i klasserommet. Tilgjengelig som pdf via it'slearning.

Helgevold, L., & Engen, L. (red.). (2006). *Fagbok i bruk: grunnleggende ferdigheter*. Stavanger: Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning, Universitetet i Stavanger. (s.6-15, 24-38, 54-58) Tilgjengelig: http://www.skrivesenteret.no/uploads/files/UIS_Fagbok_i_bruk_web.pdf

Iversen, H. M., Otnes, H., & Solem, M. S. (2011). *Grammatikken i bruk* (3. utg.). Oslo: Cappelen akademisk forlag. s. 9-26, 59-140, 183-199 + oppslagsdel s.245-307 (116 s.)

Kvithyld, T. & Aasen, A.J. (2011). Fem teser om funksjonell respons på elevtekster. *Viden om læsning* (9), 10-16. Tilgjengelig: <http://www.skrivesenteret.no/ressurser/funksjonell-respons/>

Lillesvangstu, M., Tønnessen, E. S., & Dahl-Larssøn, H. (red.). (2007). *Inn i teksten - ut i livet: nøkler til leseglede og litterær kompetanse*. Bergen: Fagbokforlaget. kap. 2, 4, 5 og 6, s. 14-36 og 60-106 (70 s.)

Mjør, I., Birkeland, T. (2012). *Barnelitteratur: sjangrar og teksttypar* (3. utg.). Oslo: Cappelen Damm Akademisk. kap. 1, 3 og 10 (55 s.)

Nasjonalt senter for skriveopplæring og skriveforskning. (2014). *I skrivende stund: praktiske aktiviteter i arbeidet med lese- og skrivestrategier*. Finnes på:http://www.skrivesenteret.no/uploads/files/i_skrivende_stund_tipshefte_nygiv.pdf

Roe, A. (2014). *Lesedidaktikk: etter den første leseopplæringen* (3. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. kap.1: s. 34-46, kap. 3-6, 8 og 9, s. 75-136 og 158-208 (123 s.)

Skjelbred, D. (2014). *Elevens tekst: et utgangspunkt for skriveopplæring* (4. utg.). Oslo: Cappelen akademisk forlag. kap. 1-7, s.11-114 + kap. 10 s.155-175 (122 s.)

Smidt, J. (red.). (2009). *Norskdidaktikk: ei grunnbok* (3. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. s.158-164, 169-179, 287-316, 380-397 (64 s.)

Smidt, J (2011) «Ti teser om skrivning i alle fag» i Smidt, J, Solheim R. og Aasen, A.J. (red.) *På sporet av god skriveopplæring- ei bok for lærere i alle fag*. Tapir: Trondheim, s. 9-39.
Tilgjengelig http://www.skrivesenteret.no/uploads/files/Smidt_Ti_teser.pdf

Traavik, H., & Jansson, B. K. (red.). (2013). *Norskboka 1: norsk for grunnskolelærerutdanning 1-7*. Oslo: Universitetsforlaget.
kap.9, 11 og 12.

Barne- og ungdomslitteratur

Carroll, Lewis (1865/1990). *Alice i eventyrland*. Oslo, Cappelen/Bokklubbens barn.

Finnes også som:

Carroll, Lewis (1865/2003). *Alice i eventyrland*. Oslo, Omnipax.

Hopp, Zinken (2007) *Trollkrittet*. Oslo: De norske bokklubbene.

Kinney, J. (2011). *Greg Heffleys dagbok*. (En pingles dagbok; 1). Oslo: Gyldendal.

Kirkegaard, O. L. (1975). *Gummi-Tarzan*. København: Gyldendal.

Finnes også som:

Kirkegaard, O. L. (1988). *Gummi-Tarzan*. Oslo: Gyldendal.

Tilgjengelig som e-bok:

http://urn.nb.no/URN:NBN:no-nb_digibok_2007120600015

og

http://urn.nb.no/URN:NBN:no-nb_digibok_2008071704051

Lindgren, A. (1973). *Bröderna Lejonhjärta*. Stockholm: Raben & Sjögren.

Parr, M. (2005). *Vaffelhjarte*. Oslo: Samlaget.

Moe, J. (1851/1998). *I brønnen og i tjernet*. HTML-utg. Tønsberg: Høgskolen i Vestfold.

Tilgjengelig fra:

<http://www-bib.hive.no/tekster/ekstern/moe-bronnen.html>

Finnes også som:

Moe, J. (1851/1972). *I brønnen og i tjernet*. Oslo: Cappelen.

Kortprosa:

Aakeson, K. F. (1995). Hunden. I K. F. Aakeson *Sidemanden*. København: Gyldendal. Tilgjengelig: <http://www.hordaland.no/PageFiles/44907/Lillesvangstu,%20leseeksempel.pdf>

Kaldhol, M. (1993). Alle vi. I *Alle vi. Noveller for ungdom*. Oslo: Samlaget. Tilgjengelig som pdf via it'slearning.

Haller, B. (1998). Ispigen. I B. Haller *Ispigen: og andre fortællinger*. København: Høst & søn. Tilgjengelig som pdf via it'slearning

Strindberg, A. (1903). Ett halvt ark papper. I *Sagor*. Stockholm: Geber. Tilgjengelig: <http://etthalvtarkpapper.se/>

Zwilgmeyer, D. (1895). Magrete Kind. I D. Zwilgmeyer *Barndom*. Bergen: Nygaard.

Fins også som:

Zwilgmeyer, D. (1895/1999). Magrete Kind. I D. Zwilgmeyer *Barndom*. Tønsberg : Høgskolen i Vestfold.

Tilgjengelig fra:

<http://www-bib.hive.no/tekster/ekstern/inger-johanne/barndom/magrete.html>

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

2015-03-27, G. Sande

LGU11005 NATURFAG 1 (1-7) EMNE 1

Emnenavn (en)	Natural Science 1 (1-7) module 1
Emnenavn (nn)	Naturfag 1 (1-7) emne 1
Omfang	15 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Studieleder Ruth Grütters

Forkunnskapskrav

Studierettskrav:

Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved grunnskolelærerutdanningen

Anbefalte forkunnskaper

Det er ikke formelle krav til forkunnskaper, men noen bakgrunn i biologi, fysikk, kjemi og geofag vil være en fordel.

Emneinnhold

Naturvitenskap og teknologiske nyvinninger har vært en grunnleggende forutsetning for utviklingen av vår sivilisasjon. Vi står i dag overfor utfordringer i samfunn og miljø der kunnskap i naturvitenskapsfagene vil være avgjørende både nasjonalt og globalt. Utdanning for bærekraftig utvikling krever at grunnskolelærere har kunnskaper om både lokale og globale miljøutfordringer. De må kunne tilrettelegge for læring som fremmer elevenes naturglede og ansvarsfølelse og som etter hvert utvikles til kunnskap og engasjement for miljøet. Emnet skal vise at naturvitenskapelige og teknologiske vurderinger gjøres i forhold til etiske verdier og idealer. Emnet skal legge grunnlag for å se naturvitenskapens verdensbilde som et kulturprodukt, der observasjoner, eksperimenter, drøftinger og teorier gradvis endrer vår erkjennelse.

Naturfag henter sine kunnskaper fra naturfagdidaktikk, biologi, fysikk, kjemi, geofag, astronomi og teknologi. Grunnskolelæreren på 1. til 7. trinn skal kunne planlegge og gjennomføre undervisningen som et helhetlig fag tilpasset alle elever.

Emnet skal gi faglig trygghet i noen relevante områder av grunnskolefaget for 1.-7. trinn. Det legges vekt på å utvikle kompetanse i å introdusere de yngste elevene for nye emner i naturfaget og legge til rette for videre faglig utvikling. Det å kunne videreutvikle elevenes sansing, oppdagerglede, undring, naturglede og naturfagspråk, er en vesentlig del av denne kompetansen. Emnet skal gi grunnlag for å kunne bruke elevaktive læringsformer på ulike læringsarenaer. Emnet dekker ikke hele den faglige bredden i grunnskolefaget for 1.-7. trinn. Bredden kan oppnås gjennom å ta naturfag 1, 2. studieår og naturfag 2, 3. studieår.

Emnet skal gi faglig og fagdidaktisk grunnlag for å undervise naturfag på grunnskolen 1.-7. trinn. Utdanningen skal være knyttet til praksisfeltet, og gi studentene grunnlag for på egen hånd og i samarbeid med andre å utvikle sine kunnskaper og arbeidsmåter. Det legges vekt på forskningsbasert kunnskap om elevenes faglige utvikling gjennom hele grunnskolen. Utdanningen skal gi erfaring med varierte arbeidsformer og didaktisk refleksjon som forbereder til en lærerrolle som fremmer elevenes læring og utvikling av grunnleggende ferdigheter; uttrykke seg muntlig og skriftlig, lese og regne og bruke digitale verktøy. Videre skal emnet stimulere til undring, interesse for og positiv opplevelse av naturfaget. Grunnskolelæreren skal kunne ta utgangspunkt i elevenes hverdagserfaringer i planlegging av undervisning og bruke nære og lokale læringsarenaer på en slik måte at fagstoffet konkretiseres og støtter utviklingen av det naturfaglige språket. Læreren skal også kunne ivareta flerkulturelle perspektiver i naturfagundervisningen og bidra til respekt for samers og andre urfolks tradisjonskunnskap om naturen og bruk av naturressursene.

Temaene Jord, Vann og Luft søker å dekke biotiske og abiotiske faktorer, prosesser knyttet til elementene og livsformers tilpasninger til disse. Fenomener knyttet til elementene vil bli forklart ut fra kjemiske, fysiske og biologiske forklaringsmodeller. Temaet Ild vil ha et spesielt fokus på energibegrepet og livgivende prosesser.

Forventet læringsutbytte

Naturfag 1 for 1.-7. består av 2 emner, hvert på 15 studiepoeng, og er inndelt i fire temaer, inspirert av historiske oppfatninger av naturen: Jord, Vann, Luft og Ild.

Temaene jord og vann fordeler faglige læringsmål det første undervisningsåret, mens temaene luft og ild fordeler faglige læringsmål i det andre undervisningsåret.

Kunnskap Studenten

- har grunnleggende innsikt om naturfag for småskoletrinnet
- har grunnleggende innsikt i naturvitenskapens metoder og tenkemåter, samt hvordan man introduserer disse til barn på småskoletrinnet
- har kunnskap om grunnleggende ferdigheter i naturfag
- har kunnskap om vanlige begrunnelser for naturfagets plass i skolen

Tema: Jord

- har kunnskap om navn, egenskaper og karakteristiske trekk til noen vanlige arter/grupper av organismer på land, samt mineraler og bergarter
- har kunnskap om naturlige og menneskeskapte faktorer som former økosystemer, og kan ta utgangspunkt i lokale eksempler
- har kunnskap om hovedtrekk i den geologiske utviklingen på jorda
- har kunnskap om navnssettingsregler, oppbygning og egenskaper til vanlige kjemiske stoffer og hvordan periodesystemet kan brukes til å forklare dette
- har kunnskap om sentrale stoffers kretsløp i naturen
- har kunnskap om enkle kjemiske reaksjoner på makro- og mikronivå
- har kunnskap om plantenes form og funksjon

Tema: Vann

- har kunnskap om navn, egenskaper og karakteristiske trekk til noen vanlige arter/grupper av organismer knyttet til vann
- har kunnskap om vanlige værelementer og lokale vær fenomener
- har kunnskap om fysiske fenomener på makro- og mikronivå knyttet til vann
- har kunnskap om vannets kretsløp, ulike fasetilstander og energiformer

Ferdigheter Studenten

- har kjennskap til hvordan planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning i naturfag
- har kjennskap til hvordan anvende naturfaglig kunnskap i samtaler med elever om naturen og naturfaglige fenomener
- har kjennskap til hvordan anvende relevant naturfagsutstyr, flere modeller og praktiske aktiviteter som støtte for elevers læring
- har kjennskap til hvordan anvende varierte undervisningsmetoder inne og ute, som fremmer elevers undring og læring i naturfag
- har kjennskap til hvordan tilrettelegge naturfagundervisning som fremmer alle grunnleggende ferdigheter
- har kjennskap til hvordan vurdere elevenes måloppnåelse og gi læringsrettede tilbakemeldinger
- har kjennskap til noen strategier for å avdekke og eventuelt endre elevenes hverdagsforestillinger
- har kjennskap til hvordan bruke resultater fra naturfagdidaktisk forskning i planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisning
- har kjennskap til hvordan designe og lage teknologiske produkter, og vurdere produkter og prosesser
- har kjennskap til hvordan naturfag kan brukes som støttefag i tverrfaglige og flerfaglige sammenhenger

Generell kompetanse

Studenten

- har grunnleggende innsikt i hvordan gjeldende læreplan for grunnskolen kan brukes som utgangspunkt for naturfagundervisning
- har kunnskap om sin egen rolle og praksis som naturfaglærer
- har innsikt i relevante fag- og yrkesetiske problemstillinger
- kjenner krav til sikkerhet i naturfagundervisningen

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Emnet går over ett semester, og det vil bli brukt varierte arbeidsformer tilpasset fagemnene. Erfaringsbasert og utforskende læring med utgangspunkt i studentaktive læringselementer som feltarbeid (observasjon, undersøkelser og kartlegging av vegetasjon, dyreliv og miljø- forhold) og laboratoriearbeid (forsøk og eksperimenter) og argumentering vil stå sentralt. Introduksjon og enkel bruk av IKT-verktøy, faglig og didaktisk, til animasjoner, simuleringer og modelleringer innenfor naturfaglige tema inngår i oppbygningen av studentenes digitale kompetanse. Forelesningsformen vil, sammen med samtaleundervisning i klasse, bli brukt til å gi oversikt, avklare faglige problem, presentere sentral kunnskap og arbeide eksempler og oppgaver. Studentaktive arbeidsformer med selvstudium, individuelt arbeid og arbeid i grupper med oppgaver og prosjekter er viktige deler av studiet. Videre forventes det at studentene bruker høgskolens bibliotek og andre kilder til informasjon og læring aktivt og forbereder seg til planlagt undervisning. Studentenes arbeid med emnet vil bli vurdert med både formative og summative vurderingsformer.

Studentene vil i løpet av studiet bli gitt obligatoriske oppdrag, skriftlige og muntlige oppgaver og praktisk arbeid. Detaljene i forbindelse med organiseringen av undervisningen finnes i semesterplanen.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Kostnader inntil kr. 2 000 må påregnes ved ekskursionser og feltaktiviteter.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Ferdighetstrening		Obligatorisk tilstedeværelse
	Det er krav om 80 % tilstedeværelse på fysikkverksted som innebærer laboratoriearbeid med ferdighetstrening. Antall økter jf. semesterplan i emnet.	
Kommentar til arbeidskrav:	Det gis ikke kompensatorisk arbeid for manglende obligatorisk tilstedeværelse.	
Rapport(er)	3	3

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Kommentar til arbeidskrav:	Innleveringsoppgaver/tester som dekker utvalgte læringsutbytteformuleringer og/eller rapporter (muntlig, digital eller skriftlig) fra feltarbeid/ekskursjoner og laboratoriearbeid.	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent.	
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Skriftlig eksamen	Individuell		6 Timer	A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 1: Individuell skriftlig eksamen.					
Tillatte hjelpemidler:	<ul style="list-style-type: none"> • Kunnskapsløftet (2006), LK06 i papirutgave, læreplanen i naturfag og generell del (utskrift) hentet fra nettsidene til Utdanningsdirektoratet eller fra emnets sider på It's learning. • tusjmarkeringer tillatt, notater ikke tillatt • Tabeller i kjemi uten notater • Lommeregner med tomt minne. 					
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 2: En ekskursjon 2-3 dager, biologi. Praktisering av feltarbeidsmetoder, registrering av arter og naturtyper.					
Tillatte hjelpemidler:						
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 3: Feltarbeid i geofag med rapport					

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Tillatte hjelpemidler:	Alle hjelpemidler tillatt					
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 4: Teknologi og design Seminar med avsluttende presentasjon Alle deler av vurdering må være bestått for å få bestått i emnet.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle hjelpemidler tillatt					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

Litteraturliste - basis

A. Faglitteratur

Alfsen, K. H., Hessen, D. O., & Jansen, E. (2013). *Klimaendringer i Norge: forskernes forklaringer*. Oslo: Universitetsforlaget.

Fossen, H. (2008). *Geologi: stein, mineraler, fossiler og olje*. Bergen: Fagbokforlaget.

Grimenes, A. A., Jerstad, P., & Sletbak, B. (2011). *Grunnleggende fysikk for universitet og høyskole*. Oslo: Cappelen Damm.

Grønlien, H.K., & Tandberg, C. (2012). *Gyldendals ord og faguttrykk i biologi: Biologi 1 og Biologi 2*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Hannisdal, M., & Ringnes, V. (2013). *Kjemi for lærere* (2. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk.

Finnes også som:

Hannisdal, M., & Ringnes, V. (2011). *Kjemi for lærere*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Haugan, J., & Aamot, E. (2011). *Gyldendals tabeller og formler i fysikk: fysikk 1 og fysikk 2* (2. utg.). Oslo: Gyldendal undervisning.

Finnes også som:

Haugan, J., & Aamot, E. (2009). *Gyldendals tabeller og formler i fysikk: fysikk 1 og fysikk 2*. Oslo: Gyldendal undervisning.

Kvammen, P. I., Nyhus, G. C., Lie, S., Vedum, T. V., & Ødegaard, T. (2014). *Oppdag naturen!: biologi for lærere: grunnskoleutdanning*. Bergen: Fagbokforlaget.

Mork, S. M., & Erlie, W. (2010). *Språk og digitale verktøy i naturfag*. Oslo: Universitetsforlaget.

Steen, B.-G. (2009). *Gyldendals tabeller og formler i kjemi: kjemi 1 og kjemi 2*. Oslo: Gyldendal undervisning.

Øgrim, O., & Andersen, S. L. (2005). *Eksperimentboka: 191 forsøk fra Fysikk på roterommet*. Oslo: Kolofon.

Kompendier i naturfagsdidaktikk/kjemi/biologi/fysikk. HiST ALT.

Artikler /enkeltpapirer vil komme i tillegg. Det samme gjelder stoff hentet fra nettet eller forfattet av faglærerne og publisert på It's learning.

B. Bestemmelseslitteratur

Svensson, L., Grant, P. J., Mullarney, K., Zetterström, D., & Ree, V. (2010). *Gyldendals store fugleguide: Europas og middelhavsområdet fugler i felt* (3. utg.). Oslo: Gyldendal.

Eller:

Dybbro, T. (2011). *Fugler* (2. utg.). (Faktum referanse). Cappelen Damm Faktum.

Kristiansen, Aa., & Køie, M. (2012). *Havets dyr og planter* (2. utg.). Oslo: Cappelen Damm faktum.

Mossberg, B., Båtvik, S. T., Stenberg, L., & Moen, S. (2010). *Gyldendals nordiske feltflora*. Oslo: Gyldendal.

Eller

Wischmann, F., Ursing, B., Grundt, H. H., & Wesenberg, J. (2012). *Norsk fargeflora* (6. utg.). Oslo: Cappelen Damm Faktum.

Eller

Bruhn-Møller og Knud Ib Christensen. (2011). *Flora* (2. utg.). (Faktum referanse). Cappelen Damm Faktum.

C. Anbefalt støttelitteratur

Angell, C., Flekkøy, E. G., & Kristiansen, J. R. (2011). *Fysikk for lærere*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Brady, J. E. (2004). *Generell kjemi: grunnlag og prinsipper* (2. utg.). Trondheim: Tapir akademisk forlag.

Grindeland, J. M., Lyngved, R., & Tandberg, C. (2012). *Biologi for lærere*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Hågvar, E. B. (2010). *Det zoologiske mangfoldet: dyregruppene systematikk, bygning og levevis* (3. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.

Finnes også som:

Hågvar, E. B. (1998). *Det zoologiske mangfoldet: dyregruppene systematikk, bygning og levevis* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.

Marion, P. v., & Strømme, A. (red.). (2015). *Biologididaktikk* (2. utg.). Oslo: Cappelen Damm.

Finnes også som:

Marion, P. v., & Strømme, A. (red.). (2008). *Biologididaktikk*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Reite, A. J., Sveian, H., & Erichsen, E. (1999). *Trondheim fra istid til nåtid: landskapshistorie og løsmasser*. Trondheim: Norges geologiske undersøkelse.

Ringnes, V., & Hannisdal, M. (2014). *Kjemi fagdidaktikk: kjemi i skolen* (3. utg.). Oslo: Cappelen Damm.

Finnes også som:

Ringnes, V., & Hannisdal, M. (2006). *Kjemi fagdidaktikk: kjemi i skolen* (2.utg.). Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Sand, O., Sjaastad, Ø. V., Haug, E., & Bjålie, J. G. (2006). *Menneskekroppen: fysiologi og anatomi* (2. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk.

Serway, R. A., & Jewett J. W. (2004). *Physics for scientists and engineers* (6th ed.). Belmont, Calif: Thomson Brooks/Cole.
(Eller nyere utg.).

Sjøberg, S. (2009). *Naturfag som allmenndannelse: en kritisk fagdidaktikk*. Oslo, Gyldendal akademisk.

Trømborg, D. (2006). *Geologi og landformer i Norge*. Oslo: Landbruksforlaget

Wedøe, L. (2005). *Fysikkaktiviteter i barnehage og småskole* (3. utg.). Oslo: Cappelen akademisk forlag.

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne

Studiepoeng

Emnet gir 100 % reduksjon i studiepoeng for avlagt eksamen i Allmennlærerutdanningens Naturfag 1/Natur- og miljøfag 1.

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

2015-03-27, G. Sande

LGU11100 MATEMATIKK 1 (1-7) EMNE 1A

Emnenavn (en)

Mathematics 1 (1-7) module 1A

Emnenavn (nn)	Matematikk 1 (1-7) emne 1A
Omfang	15 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Ole Enge
Forkunnskapskrav	Studierettskrav: Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved grunnskolelærerutdanningen
Anbefalte forkunnskaper	
Emneinnhold	<p>Matematikklærere skal legge til rette for helhetlig matematikkundervisning i tråd med relevant forskning og gjeldende læreplan. Dette krever ulike typer kompetanse. For eksempel skal lærerne kunne analysere elevenes matematiske utvikling, være gode matematiske veiledere og samtalepartnere, kunne velge ut og lage gode matematiske eksempler og oppgaver, og kunne evaluere og velge materiell til bruk i matematikkundervisningen. De må kunne se på matematikk som en skapende prosess og kunne stimulere elevene til å bruke sine kreative evner. Gjennom matematikkfaget for trinn 1-7 skal studentene utvikle undervisningskunnskap i matematikk. Dette innebærer at de må ha en solid og reflektert forståelse for den matematikken elevene skal lære og hvordan denne utvikles videre på de neste trinnene i utdanningssystemet. Videre kreves matematikkfaglig kunnskap som er særegen for lærerprofesjonen. Slik kunnskap omfatter, i tillegg til selv å kunne gjennomføre og forstå matematiske prosesser og argumenter, også å kunne analysere slike som foreslås av andre med tanke på å vurdere deres holdbarhet og eventuelle potensial. Undervisningskunnskap innebærer også å ha didaktisk kompetanse som gjør at studentene kan sette seg inn i elevenes perspektiv og læringsprosesser, og gjennom variasjon og tilpasning kunne tilrettelegge matematikkundervisning for elever med ulike behov og med ulik kulturell og sosial bakgrunn på en slik måte at matematikk framstår som et meningsfullt fag for alle elever.</p> <p>Emnet omfatter matematikkdiraktiske og matematikkfaglige temaer som er viktige for alle som skal undervise i matematikk på trinnene 1-7. Dette innebærer arbeid med alle aspekter ved tall og tallbehandling; det grunnleggende tallbegrepet hos små barn, utvikling av tallbehandling fra et uformelt nivå til å bli mer systematisk, og posisjonssystemets betydning i den forbindelse. Arbeid med algoritmer knyttes til kunnskap om additive og multiplikative strukturer. Videre arbeides det med utvikling av tallfølelse gjennom eksperimentering og generalisering med tall, og hvordan dette leder til algebraisk tenking. Det arbeides med utvidelsen av tallmengdene, særlig vil aspekter ved brøk og desimaltall behandles grundig.</p>
Forventet læringsutbytte	<p>Kunnskap Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har inngående undervisningskunnskap i matematikken elevene arbeider med på barnetrinnet, særlig tallforståelse og regning • har kunnskap om språkets rolle for læring av matematikk • har kunnskap om vanlige interaksjonsmønstre og kommunikasjon knyttet til matematikkundervisning

- har kunnskap om den betydningen semiotiske representasjonsformer har i matematikk, og hvilke utfordringer som er knyttet til overganger mellom representasjonsformer

Ferdighet

Studenten

- har gode praktiske ferdigheter i muntlig og skriftlig kommunikasjon i matematikkfaget, og kompetanse til å fremme slike ferdigheter hos elevene
- kan bruke arbeidsmåter som fremmer elevenes undring, kreativitet og evne til å arbeide systematisk med utforskende aktiviteter, begrunnelser, argumenter og bevis
- kan kommunisere med elever, enkeltvis og i ulike gruppesammensetninger, lytte til, vurdere og gjøre bruk av elevers innspill, og institusjonalisere kunnskap

Generell kompetanse

Studenten

- har innsikt i matematikkfagets rolle innenfor andre fag og i samfunnet for øvrig
- har innsikt i matematikkfagets betydning for deltakelse i et demokratisk samfunn

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

I undervisninga vil det bli benyttet ulike og varierte arbeidsformer som for eksempel forelesning, gjennomgåing av eksempler og oppgaver, verksted- og stasjonsundervisning, eget arbeid med oppgaver og episoder og caser hentet fra praksis, undersøkelsesvirksomhet, presentasjoner for medstudenter og undervisning i praksisfeltet. Faget skal formidle og engasjere studentene i vitenskapelige arbeidsformer. Utforskende læringsprosesser skal fremme studentenes selvstendighet, analytiske ferdigheter og kritisk refleksjon.

For en stor del vil undervisninga foregå prosessorientert der en induktiv arbeidsform med stor grad av studentaktivitet er sentral. Noe arbeid vil være individuelt og noe vil være arbeid i grupper med varierende sammensetning. I løpet av studiet vil det bli gitt et visst antall arbeidsoppdrag av ulik karakter som skal resultere i skriftlige innleveringer eller muntlige framføringer. Det vil bli gitt ulike former for veiledning og respons underveis i dette arbeidet, både fra faglærere og medstudenter.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	4	4
Kommentar til arbeidskrav:	<p>I emnet er det 4 obligatoriske arbeidskrav:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ett av oppdragene vil være knyttet til et oppdrag i praksis. Oppdraget består av å levere et planleggingsdokument, gjennomføre ei undervisningsøkt, levere rapport om oppdraget i etterkant. - Det vil være 2 skriftlige innleveringer, begge skal være godkjente. - Deltakelse på ett muntlig framlegg. - Det siste arbeidskravet er deltakelse på 4 av 6 verksteder. 	

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
		Semesterplanene vil opplyse nærmere om hvor i studiet de ulike arbeidskravene ligger.
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent.
Kommentar til arbeidskrav:		Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Skriftlig eksamen	Individuell		6 Timer	A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Karakteren i emnet fastsettes på grunnlag av en individuell skriftlig prøve.					
Tillatte hjelpemidler:	Inntil 2 A4-ark, det kan skrives på begge sider og Kunnskapsløftets læreplan i matematikk fellesfag.					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

Kazemi, E. & Hintz, A. (2014). *Intentional Talk: How to Structure and Lead Productive Mathematical Discussions*. Portland: Stenhouse Publishers.

Skott, J., Jess, K., & Hansen, H. C. (2008). *Matematik for lærerstudierende: Delta: fagdidaktik*. Frederiksberg: Forlaget Samfundslitteratur.

Van de Walle, J. A., Karp, K. S., & Bay-Williams, J. M. (2014). *Elementary and Middle School Mathematics: Teaching Developmentally* (8th ed.). Essex: Pearson Education Limited.

Artikler/enkeltkapitler vil komme i tillegg.

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

2015-03-27, G. Sande

LGU11010 PEDAGOGIKK OG ELEVKUNNSKAP 1 (1-7 R)

Emnenavn (en)	Pedagogy and Pupil-related Skills 1
Emnenavn (nn)	Pedagogikk og elevkunnskap 1 (1-7 R)
Omfang	15 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Studieleder John Magne Grindeland
Forkunnskapskrav	Studierettskrav: Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved grunnskolelærerutdanningen
Anbefalte forkunnskaper	Ingen
Emneinnhold	Fra nasjonale retningslinjer: «Lærerens tilrettelegging for elevenes læring og utvikling Emnet setter søkelyset på læreres arbeid i møte med eleven, elevgruppen og lærestoffet. Hovedfokus er planlegging, gjennomføring og vurdering av læringsarbeidet. Betydningen av læreres handlinger for å lede, stimulere, variere, aktivisere og gi læringen retning for alle elever på 1.-7. trinn står sentralt, og er hovedområdet for samarbeidet med praksisopplæringen.»

Tema 1: Å være lærer på 1. – 7- trinn

- Læreren som klasseleder.
- Systematisk observasjon
- Profesjonsetiske prinsipper og dilemmaer
- Styringsdokument
- Praktisk yrkest teori

Tema 2: Didaktikk for 1. – 7. trinn

- Didaktikk og undervisningsplanlegging på
- Læringsaktiviteter
- Læringsressurser og digital dannning
- Læreplananalyse

Tema 3: Læring

- Læringsteorier og motivasjon
- Læring, læringsforutsetninger og tilpasset opplæring i et inkluderende læringsfellesskap
- Læring i det digitale samfunn
- Vurdering
- Utvikling av klassemiljø og læringsmiljø

Tema 4: Grunnleggende ferdigheter

- Studentenes grunnleggende ferdigheter
- Ledelse av arbeid med grunnleggende ferdigheter
- Bruk av digitale verktøy

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om klasseledelse og varierte arbeidsmåter og vurderingsformer i skolen
- har kunnskap om læring og læreprosesser
- har kunnskap om de grunnleggende ferdighetene som basis for læring og hvordan disse kan utvikles
- har kunnskap om bruk av digitale verktøy
- har kunnskap om sammenhenger mellom lærerens ledelse av læringsarbeid, utvikling av et godt læringsmiljø og et inkluderende læringsfellesskap
- har kunnskap om innholdet i og begrunnelsene for de sentrale styringsdokumentene som regulerer skolens virksomhet og om utfordringer som ligger i realiseringen av intensjonene i dem
- har kunnskap om grunnleggende profesjonsetiske prinsipper og dilemmaer som regulerer undervisning og læring i skolen
- har kunnskap om systematisk observasjon av elevenes læringsarbeid

Ferdigheter

Studenten

- kan planlegge, lede, variere og vurdere læringsarbeid
- kan legge til rette for progresjon i elevenes læring og utvikling av grunnleggende ferdigheter
- kan forklare relasjoner mellom faglig innhold, arbeidsmåter og vurdering
- kan legge til rette for læring og vurdering for læring i elevfelleskapet
- kan vurdere ulike læremidler og reflektere over didaktiske muligheter med bruk av IKT
- kan gjennomføre læreplananalyse med vekt på de grunnleggende ferdighetene

Generell kompetanse

Studenten

- kan vurdere, veilede og gi omsorg til den enkelte elev
- kan legge til rette for gjensidig ansvar og utholdenhet i læringsarbeidet
- kan forstå sammenhenger mellom relevant forskning og muligheter i pedagogisk praksis

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

I PEL legges det vekt på en prosessorientert undervisning med stor grad av studentaktivitet. Arbeidsformene vil variere mellom forelesninger, samtaler, individuelt arbeid, ulike former for gruppearbeid og anvendelse av digitale verktøy. Utforskende arbeidsformer som prosjektarbeid, problembasert læring eller aksjonslæring er sentrale. Det vil hele tiden bli lagt vekt på tilknytning til praksisfeltet både som studiefelt og som arena for profesjonsutøvelse. I arbeidet vil det også gjøres bruk av ulike former for undervisningsvurdering. Både skriftlige og muntlige arbeidskrav blir vurdert i løpet av studieprosessen. Skriftlige oppgaver og muntlige presentasjoner kan bli vurdert av faglærer eller medstudenter på innhold, språk og sjanger. Egenvurdering gjennom refleksjon over egen læring er en del av studieprosessen.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

For Grunnskolelærer Realfag 1-7: I første studieår er det 3 uker med praksis i både høst- og vårsemesteret. Med bakgrunn i de nasjonale føringene vil derfor noe av opplæringen i faget pedagogikk og elevkunnskap foregå i høstsemesteret for å ivareta den nære koblingen mellom innhold og arbeidsmåter i pedagogikk og elevkunnskap og praksisopplæringen. Nærmere informasjon om når dette vil foregå, legges ut på It's learning. Se egen emnebeskrivelse for praksis.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	Digital refleksjonslogg knyttet til temaet «Å være lærer på 1. – 7. trinn» Fagtekst om klasseledelse	

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
	Muntlig presentasjon om vurdering Seminar om læring	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
	Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent.	
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Skriftlig eksamen	Individuell		6 Timer	A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Del 1: Individuell skriftlig eksamen					
Tillatte hjelpemidler:						
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Del 2: Estetisk utfoldelse, opplevelse og erkjennelse: Seminar med avsluttende presentasjon. Seminalet arrangeres i høstsemesteret					
Tillatte hjelpemidler:	Både del 1 og del 2 må være bestått for å få bestått i emnet. Alle hjelpemidler er tillatt					
NY / UTSATT EKSAMEN	Del 1: Det arrangeres utsatt eksamen/ny eksamen ved slutten av påfølgende semester for studenter som henholdsvis hadde gyldig fravær eller ikke besto ved siste ordinære eksamen. Del 2: Arrangeres hvert høstsemester og kan tas i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST					

LÆREMIDLER

Bøker:

Bergkastet, I., Dahl, L., & Hansen, K. A. (2009). *Elevenes læringsmiljø - lærerens muligheter: en praktisk håndbok i relasjonsorientert klasseledelse*. Oslo: Universitetsforlaget.

Engh, K. R. (2011). *Vurdering for læring i skolen: på vei mot en bærekraftig vurderingskultur*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.
Kap. 1-10.

Karlsdottir, R., & Lysø, I. H. (red.). (2013). *Læring – utvikling – læringsmiljø: en innføring i pedagogisk psykologi*. Akademika forlag. Kap. 7, 8, 9, 10 og 11

Lyngsnes, K. M., & Rismark, M. (2014). *Didaktisk arbeid*. (3. utg.). Oslo: Gyldendal.
Kap. 1, 2, 4, 5 og 7.

Postholm, M.B., Haug P., Munthe E., & Krumsvik R.J. (red.). (2011). *Lærerarbeid for elevenes læring*, 1 – 7. Kristiansand: Høyskoleforlaget AS. Kap. 1 – 6, 8 og 10.

Skaalvik, E.M., & Skaalvik, S. (2015). *Motivasjon for læring: teori og praksis*. Universitetsforlaget.

Offentlige dokumenter:

Lærerprofesjonens etiske plattform.

Tilgjengelig fra: http://www.utdanningsforbundet.no/upload/1/L%c3%a6rerprof_etiske_plattform_A3_bm.pdf

Læreplanverket for Kunnskapsløftet (2006). Oslo: Kunnskapsdepartementet.

Tilgjengelig fra:

<http://www.udir.no/>

Lov om grunnskolen og den videregående opplæringa (Opplæringslova) (1998).

Tilgjengelig fra:

<http://www.lovdatab.no/all/nl-19980717-061.html>

Rammeverk for grunnleggende ferdigheter.

Tilgjengelig fra: http://www.udir.no/Upload/lareplaner/lareplangrupper/RAMMEVERK_grf_2012.pdf?epslanguage=no

Kompendium:

Bjørndal, C. R. P. (2011). *Det vurderende øyet: observasjon, vurdering og utvikling i undervisning og veiledning* (2. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk.
Kap. 2 og 3

Drugli, M. B., & Nordahl, T. (2010). Læreren og eleven. I S. Lillejord, T. Manger & T. Nordahl, *Livet i skolen 2: grunnbok i pedagogikk og elevkunnskap: Lærerprofesjonalitet*. (s. 137 - 167). Bergen: Fagbokforlaget.

Dysthe, O. (2007). Læring og læringsformer i Kunnskapsløftet. I H. Hølleland (red.), *På vei mot Kunnskapsløftet: begrunnelser, løsninger og utfordringer* (s. 200-227). Oslo: Cappelen akademisk forlag.

Garm, N. (2004). Den vanskelige inkluderingen. I T. Pettersson & M. B. Postholm (red.), *Klasseledelse* (2. utg., s. 39-54). Oslo: Universitetsforlaget.

Handal G., & Lauvås P. (2011). *På egne vilkår* (kap. 2). Oslo: Cappelen akademisk

Haug, P. (2010). Tilpassa opplæring- den største utfordringa i all opplæring. I S. Østrem, *Pedagogikk og elevkunnskap: en første innføring til læreryrket* (s. 98-117). Oslo: Cappelen akademisk.

Imsen, G. (2014). *Elevens verden: innføring i pedagogisk psykologi*. (5. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 1, 3 og 10 (s. 313 – 326).

Manger, T. (2013). Motivasjon og læring. I S. Lillejord, T. Manger, & T. Nordahl (red.), *Livet i skolen 2: grunnbok i pedagogikk og elevkunnskap, 2, Lærerprofesjonalitet* (2. utg., s. 133-166). Bergen: Fagbokforlaget.

Nordahl, T. (2002). Klasseledelse og relasjonen mellom elev og lærer. I T. Nordahl, *Eleven som aktør: fokus på elevens læring og handlinger i skole* (2. utg., s. 132-170). Oslo: Universitetsforlaget.

Traavik, H., Hallås, O., & Ørvig, A. (red.). (2009). *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Oslo: Universitetsforlaget. s. 18-31.

Anbefalt tilleggslitteratur:

Harboe, L. (2012). *Grunnleggende digitale ferdigheter for lærere*. Oslo: Universitetsforlaget.

Postholm, M.B., Haug P., Munthe E., & Krumsvik R.J (red.). (2011). *Lærerarbeid for elevenes læring, 1 - 7*. Kristiansand: Høyskoleforlaget AS. Kap. 7 og 9

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne	Studiepoeng
Emnet overlapper med det obligatoriske pedagogikkfaget i den nedlagte Allmennlærerutdanninga (ALU), emnekode PE 130.	15

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

2015-03-27, G. Sande

LGU1101P PRAKSIS, GRUNNSKOLELÆRARUTDANNING (1-7) 1. STUDIEÅR

Emnenavn (en)	Field practice, Teacher education (1-7) year 1
Emnenavn (nn)	Praksis, Grunnskolelærerutdanning (1-7) 1. studieår

Omfang	0 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Studieleder Ruth Grütters
Forkunnskapskrav	Studierettskrav: Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved grunnskolelærerutdanningen
Anbefalte forkunnskaper	
Emneinnhold	<p>I første studieår er hovedtemaet for praksisopplæringen lærerrollen, lærerarbeidet og lærerens tilrettelegging for læring av fag for 4.- 7. trinn. Dette omhandler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utvikling av egen læreridentitet • Lærerarbeidet i møte med elever på 4.-7. trinn, elevgrupper og klasser • Læringsledelse i møte med elever; ledelse av, rutiner og regler for læringsarbeidet • Planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisning • Læringsrettet vurdering
Forventet læringsutbytte	<p>KUNNSKAP Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om lærerens rolle • har kunnskap om læring, læreprosesser, arbeidsmåter, læremidler og vurderingsformer • har kunnskap om grunnleggende ferdigheter som grunnlag for læring • har kunnskap om observasjonsmetoder <p>FERDIGHET Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan sammen med andre planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning • kan legge til rette for utvikling av elevenes grunnleggende ferdigheter i arbeidet med fagene • kan bruke ulike arbeidsmåter og læremidler i undervisningen tilpasset 4. – 7. trinn • kan bruke vurdering som del av læringsarbeidet og legge til rette for elevenes egenvurdering • kan observere og lede elevers læringsarbeid <p>GENERELL KOMPETANSE Studenten</p>

- kan diskutere undervisning og læring, fag og elever i lys av profesjonelle og yrkesetiske perspektiver
- kan vurdere egen og andres praksis med referanse til teori og forskning
- kan håndtere ulike typer tilbakemeldinger

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Praksis er en studie-, utprøvnings- og læringsarena. Gjennom praksisstudiene skal studentene bli kjent med elevers læring og utvikling og grunnskolens innhold, arbeidsformer og organisering på 4.-7.trinn, samt få del i praksislæreres praksisteori. Gjennom observasjon, egen undervisning, veiledning og refleksjon skal studentene utvikle sin lærerrolle i et læringsfellesskap. Studentene skal få undervise i sine studiefag, men praksisstudiene kan for øvrig foregå innenfor den totale fagkretsen i 4.- 7. trinn.

Skriving er et viktig redskap i studentenes lærings- og kommunikasjonsprosesser i praksisopplæringa. Bruken av ulike skriftlige dokumenter må ses i sammenheng med før- og etterveiledning. Arbeidsformer og læringsaktiviteter:

Studentene skal

- observere dagens skole med fokus på lærerrollen, arbeidsmåter og organisering
- observere lærere i ulike undervisningssituasjoner med fokus på klasse- og læringsledelse
- stille spørsmål til egen og andres læringsledelse som ledd i kritisk refleksjon
- planlegge, gjennomføre og vurdere undervisningsøkter som del av et praksisfellesskap
- prøve ut ulike arbeidsmåter, læremidler og vurderingsmåter tilpasset 4.- 7. trinn
- bruke planleggingsdokumentet som redskap i planlegging og vurdering av undervisning
- skrive logg som refleksjon over erfaringer og se disse i lys av teori og gjeldende læreplan
- gjennomføre praksisoppgaver knyttet til fagstudiene

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		Obligatorisk tilstedeværelse
Kommentar til arbeidskrav:	All praksis er obligatorisk. Kun sykdom eller forhåndsgodkjent permisjon er gyldig fravær. Regler for gyldig og ugyldig fravær: Inntil 15% fravær krever dokumentasjon. Gyldig dokumentasjon er egenmelding for maks 3 dager, legemelding ved sykdom, eller forhåndsinnvilget permisjon av praksiskontoret. Gyldig fravær ut over 15% skal kompenseres med ekstradager i praksis. Ugyldig fravær blir vurdert til ikke bestått. Hele praksisen må da tas opp igjen neste gang denne praksisen arrangeres ordinært. Varighet praksis 1. studieår er 6 uker.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Praksisstudier				Bestått / ikke bestått	100 %	Nei
	Praksisstudiet skjer under veiledning og kontinuerlig vurdering.					
	Vurdering bestått/ikke bestått fastsettes av praksislærer etter drøfting med oppfølgingslærer.					
	Når studenten står i fare for ikke å bestå, skal studenten varsles innen fastsatt frist og opplyses om hva som er påkrevd for å kunne bli vurdert til bestått.					
Kommentar til vurdering:	En student kan ikke klage på karakter i praksis. Studenten kan derimot klage på formelle feil i vurderingsprosessen.					
	Studenten får en formell vurdering av praksis uttrykt med karakteren bestått/ikke bestått.					
	Alle punkter er forankret i lover, forskrifter og reglement; nasjonale og ved HiST. Se http://hist.no/lover					
Tillatte hjelpemidler:						
NY / UTSATT EKSAMEN	Det er kun anledning til å gjennomføre hvert praksisemne to ganger. Bare i særskilte tilfeller kan avdelingen innvilge dispensasjon, jf. bestemmelsene i gjeldende studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

2015-02-25, Godkjent av studieleder Ruth Grütters

LGU12002 MATEMATIKK 1 (1-7) EMNE 1B

Emnenavn (en)	Mathematics 1 (1-7) module 1B
Emnenavn (nn)	Matematikk 1 (1-7) emne 1B
Omfang	15 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Ole Enge
Forkunnskapskrav	Studierettskrav: Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved grunnskolelærerutdanningen

Anbefalte forkunnskaper

Emneinnhold

Matematikklærere skal legge til rette for helhetlig matematikkundervisning i tråd med relevant forskning og gjeldende læreplan. Dette krever ulike typer kompetanse. For eksempel skal lærerne kunne analysere elevenes matematiske utvikling, være gode matematiske veiledere og samtalepartnere, kunne velge ut og lage gode matematiske eksempler og oppgaver, og kunne evaluere og velge materiell til bruk i matematikkundervisningen. De må kunne se på matematikk som en skapende prosess og kunne stimulere elevene til å bruke sine kreative evner. Gjennom matematikkfaget for trinn 1-7 skal studentene utvikle undervisningskunnskap i matematikk. Dette innebærer at de må ha en solid og reflektert forståelse for den matematikken elevene skal lære og hvordan denne utvikles videre på de neste trinnene i utdanningssystemet. Videre kreves matematikkfaglig kunnskap som er særegen for lærerprofesjonen. Slik kunnskap omfatter, i tillegg til selv å kunne gjennomføre og forstå matematiske prosesser og argumenter, også å kunne analysere slike som foreslås av andre med tanke på å vurdere deres holdbarhet og eventuelle potensial. Undervisningskunnskap innebærer også å ha didaktisk kompetanse som gjør at studentene kan sette seg inn i elevenes perspektiv og læringsprosesser, og gjennom variasjon og tilpasning kunne tilrettelegge matematikkundervisning for elever med ulike behov og med ulik kulturell og sosial bakgrunn på en slik måte at matematikk framstår som et meningsfullt fag for alle elever.

Emnet omfatter matematikdidaktiske og matematikkfaglige temaer som er viktige for alle som skal undervise i matematikk på trinnene 1-7. Dette innebærer arbeid med alle aspekter ved tall og tallbehandling; det grunnleggende tallbegrepet hos små barn, utvikling av tallforståelse knyttet til additive situasjoner, posisjonssystemets betydning for dette, og betydningen av ulike representasjoner i dette arbeidet. Videre arbeides det med utvikling av tallfølelse gjennom eksperimentering og generalisering med tall, og hvordan dette leder til algebraisk tenking. Sentralt i emnet er også arbeid med begreps-utvikling i geometri og måling, herunder spesielt arbeid med å utvikle god forståelse for begrepene lengde, areal og volum.

Forventet læringsutbytte

Kunnskap
Studenten

- har inngående undervisningskunnskap i matematikken elevene arbeider med på barnetrinnet, særlig geometri og måling, overgangen fra aritmetikk til algebra, med et spesielt fokus på begynneropplæringen
- har kunnskap i tidlig algebra og geometri, og kan knytte denne kunnskapen til lærestoffet på barnetrinnet
- har undervisningskunnskap om betydningen av regning som grunnleggende ferdighet i alle skolefag
- har kunnskap om matematikkens historiske utvikling, spesielt utviklingen av tallbegrep og tallsystemer
- har kunnskap om å uttrykke seg muntlig, lese, uttrykke seg skriftlig og kunne bruke digitale verktøy i matematikkfaget
- har kunnskap om ulike teorier for læring, og om sammenheng mellom læringssyn og fag- og kunnskapssyn
- har kunnskap om matematikkfagets innhold i barnehagen og på ungdomstrinnet og om overgangene barnehage/skole og barnetrinn/ungdomstrinn
- har kunnskap om et bredt metoderepertoar for undervisning i matematikk

Ferdigheter

Studenten

- kan planlegge, gjennomføre og vurdere matematikkundervisning for alle elever i trinn 1-7 med fokus på variasjon og elevaktivitet, forankret i forskning, teori og praksis
- kan bruke og vurdere kartleggingsprøver og ulike observasjons- og vurderingsmåter, for å tilpasse opplæringen til elevenes ulike behov
- kan analysere og vurdere elevers tenkemåter, argumentasjon og løsningsmetoder fra ulike perspektiver på kunnskap og læring

Generell kompetanse

Studenten

- har forståelse for matematikkfagets betydning som allmenndannende fag og dets samspill med kultur, filosofi og samfunnsutvikling og kan se relevansen for egen undervisning
- har innsikt i matematikkfagets rolle innenfor andre fag og i samfunnet for øvrig og kan se relevansen for egen undervisning
- har innsikt i matematikkfagets betydning for deltakelse i et demokratisk samfunn og kan se relevansen for egen undervisning

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

I undervisninga vil det bli benyttet ulike og varierte arbeidsformer som for eksempel forelesning, gjennomgåing av eksempler og oppgaver, verksted- og stasjonsundervisning, uteskoleaktiviteter, eget arbeid med oppgaver, episoder og caser hentet fra praksis og prosjektarbeid, arbeid med datamaskiner, undersøkelsesvirksomhet, presentasjoner for medstudenter og undervisning i praksisfeltet. Faget skal formidle og engasjere studentene i vitenskapelige arbeidsformer. Utforskende læringsprosesser skal fremme studentenes selvstendighet, analytiske ferdigheter og kritisk refleksjon. For en stor del vil undervisninga foregå prosessorientert der en induktiv arbeidsform med stor grad av studentaktivitet er sentral. Noe arbeid vil være individuelt og noe vil være arbeid i grupper med varierende sammensetning. I løpet av studiet vil det bli gitt et visst antall arbeidsoppdrag av ulik karakter som skal resultere i skriftlige innleveringer eller muntlige framføringer. Det vil bli gitt ulike former for veiledning og respons underveis i dette arbeidet, både fra faglærere og medstudenter.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	4	4
Kommentar til arbeidskrav:	I emnet vil det være 4 obligatoriske arbeidskrav: -Ett av oppdragene vil være deltakelse på 2 praksisoppdrag. -én skriftlig innlevering -ett muntlig framlegg -Det siste arbeidskravet er deltakelse på 4 av 6 verksteder Semesterplanene vil opplyse nærmere om hvor i studiet de ulike arbeidskravene ligger.	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	Obligatoriske arbeidskrav vurderes med godkjent/ikke godkjent.	
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved NTNU.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Muntlig	Individuell			A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Karakteren i faget fastsettes på grunnlag av en individuell muntlig prøve ved slutten av tredje semester					
Tillatte hjelpemidler:	Alle skriftlige hjelpemidler er tillatt under forberedelsestiden.					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved NTNU.					

LÆREMIDLER

Skott, J., Jess, K., & Hansen, H. C. (2008). *Matematik for lærerstuderende: Delta: fagdidaktik*. Frederiksberg: Forlaget Samfundslitteratur.

Van de Walle, J. A., Karp, K., & Bay-Williams, J. M. (2014). *Elementary and middle school mathematics: teaching developmentally* (8th ed.). Essex: Pearson.

Artikler og bokkapitler vil komme i tillegg.

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne

Studiepoeng

Ved søknader om godskrivning, godkjenning og innpassing av emner fra tidligere årskull eller andre institusjoners tilsvarende utdanninger, vil hver søknad behandles individuelt og søker må kunne medregne studiepoengreduksjon ved overlappende emner.

LGU12005 NATURFAG 1 (1-7) EMNE 2

Emnenavn (en)	Natural Science 1 (1-7) module 2
Emnenavn (nn)	Naturfag 1 (1-7) emne 2
Omfang	15 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Instituttleder Ruth Grütters
Forkunnskapskrav	Studierettskrav: Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved grunnskolelærerutdanningen
Anbefalte forkunnskaper	LGU11005 Naturfag 1, 1-7, emne 1 eller tilsvarende

Emneinnhold

Naturvitenskap og teknologiske nyvinninger har vært en grunnleggende forutsetning for utviklingen av vår sivilisasjon. Vi står i dag overfor utfordringer i samfunn og miljø der kunnskap i naturvitenskapsfagene vil være avgjørende både nasjonalt og globalt. Utdanning for bærekraftig utvikling krever at grunnskolelærere har kunnskaper om både lokale og globale miljøutfordringer. De må kunne tilrettelegge for læring som fremmer elevenes naturglede og ansvarsfølelse og som etter hvert utvikles til kunnskap og engasjement for miljøet. Emnet skal vise at naturvitenskapelige og teknologiske vurderinger gjøres i forhold til etiske verdier og idealer. Emnet skal legge grunnlag for å se naturvitenskapens verdensbilde som et kulturprodukt, der observasjoner, eksperimenter, drøftinger og teorier gradvis endrer vår erkjennelse.

Naturfag henter sine kunnskaper fra naturfagdidaktikk, biologi, fysikk, kjemi, geofag, astronomi og teknologi. Grunnskolelæreren på 1. til 7. trinn skal kunne planlegge og gjennomføre undervisningen som et helhetlig fag tilpasset alle elever.

Emnet skal gi faglig trygghet i noen relevante områder av grunnskolefaget for 1.-7. trinn. Det legges vekt på kunnskaper i bærekraftig utvikling, men også på å lære om hvorfor kunnskaper om bærekraftig utvikling er viktig. I tillegg skal emnet gi kompetanse i å introdusere de yngste elevene for nye emner i naturfaget og legge til rette for videre faglig utvikling. Det å kunne videreutvikle elevenes sansing, oppdagerglede, undring, naturglede og naturfagspråk, er en vesentlig del av denne kompetansen. Emnet skal gi grunnlag for å kunne bruke elevaktive læringsformer på ulike læringsarenaer. Emnet dekker ikke hele den faglige bredden i grunnskolefaget for 1.-7. trinn. Bredden kan oppnås gjennom å ta naturfag 2.

Emnet skal gi faglig og fagdidaktisk grunnlag for å undervise naturfag på grunnskolen 1.-7. trinn. Utdanningen skal være knyttet til praksisfeltet, og gi studentene grunnlag for på egen hånd og i samarbeid med andre å utvikle sine kunnskaper og arbeidsmåter. Det legges vekt på forskningsbasert kunnskap om elevenes faglige utvikling gjennom hele grunnskolen. Utdanningen skal gi erfaring med varierte arbeidsformer og didaktisk refleksjon som forbereder til en lærerrolle som fremmer elevenes læring og utvikling av grunnleggende ferdigheter; uttrykke seg muntlig og skriftlig, lese og regne og bruke digitale verktøy. Videre skal emnet stimulere til undring, interesse for og positiv opplevelse av naturfaget. Grunnskolelæreren skal kunne ta utgangspunkt i elevenes hverdags erfaringer i planlegging av undervisning og bruke nære og lokale læringsarenaer på en slik måte at fagstoffet konkretiseres og støtter utviklingen av det naturfaglige språket. Læreren skal også kunne ivareta flerkulturelle perspektiver i naturfagundervisningen og bidra til respekt for samers og andre urfolks tradisjonskunnskap om naturen og bruk av naturressursene.

Temaene Jord, Vann og Luft søker å dekke biotiske og abiotiske faktorer, prosesser knyttet til elementene og livsformers tilpasninger til disse. Fenomener knyttet til elementene vil bli forklart ut fra kjemiske, fysiske og biologiske forklaringsmodeller. Temaet Ild vil ha et spesielt fokus på energibegrepet og livgivende prosesser.

Forventet læringsutbytte

Naturfag 1 for 1.-7 består av 2 emner, hvert på 15 studiepoeng, og er inndelt i fire temaer, inspirert av historiske oppfatninger av naturen: Jord, Vann, Luft og Ild.

Temaene jord og vann fordeler faglige læringsmål det første undervisningsåret, mens temaene luft og ild fordeler faglige læringsmål i det andre undervisningsåret.

Kunnskap

Studenten

- har god kunnskap om naturfag på småskoletrinnet
- har kunnskap om artslærens betydning i grunnskolen
- har kunnskap om naturvitenskapens metoder og tenkemåter, samt hvordan man introduserer disse til barn på småtrinnet

- har forståelse for viktigheten av grunnleggende ferdigheter i naturfag
- har oversikt over begrunnelser for naturfagets plass i skolen
- har kunnskap om hverdagsforestillinger knyttet til relevant fagstoff

Tema: Luft

- har kunnskap om hovedtrekk i den biologiske utviklingen av noen vanlige arter/grupper av organismer
- har kunnskap om hovedtrekk i den klimatiske utviklingen på jorda
- har kunnskap om fysiske fenomener på makro- og mikronivå knyttet til luft og lyd
- har kunnskap om menneskets sanser
- har kunnskap om sammenhenger mellom helse og livsstil
- har kunnskap om jordas årstid- og døgnvariasjoner, månefaser, sol- og måneformørkelse
- har kunnskap om begrepet bærekraftig utvikling og miljøutfordringer knyttet til biologisk mangfold
- har kunnskap om naturlige og menneskeskaptede faktorer som former populasjoner og biotoper, og kan ta utgangspunkt i lokale eksempler

Tema: Ild (Energi)

- har oversikt over kroppens organsystemer/hovedfunksjoner og sammenhengen mellom disse
- har kunnskap om sammenhenger mellom helse og livsstil
- har kunnskap om menneskets utvikling fra befruktning til voksen
- har kunnskap om plantenes form og funksjon
- har kunnskap om energibegrepet og kan knytte det til konkrete eksempler fra naturvitenskapen
- har kunnskap om fysiske fenomener på makro- og mikronivå knyttet til lyd og lys
- har kunnskap om plantenes form og funksjon

Ferdigheter

Studenten

- kan planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning i naturfag
- kan anvende naturfaglig kunnskap i samtaler med elever om naturen og naturfaglige fenomener
- kan anvende relevant naturfagsutstyr, flere modeller og praktiske aktiviteter som støtte for elevers læring
- kan anvende varierte undervisningsmetoder inne og ute, som fremmer elevers undring og læring i naturfag
- kan tilrettelegge naturfagundervisning som fremmer alle grunnleggende ferdigheter
- kan vurdere elevenes måloppnåelse og gi læringsrettede tilbakemeldinger
- har strategier for å avdekke og eventuelt endre elevenes hverdagsforestillinger
- kan drøfte problemstillinger i naturfagundervisningen knyttet til tilpasset opplæring og undervisning i et flerkulturelt miljø
- kan bruke resultater fra naturfagdidaktisk forskning i planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisning
- kan designe og lage teknologiske produkter, og vurdere produkter og prosesser
- kan bruke naturfag som støttefag i tverrfaglige og flerfaglige sammenhenger
- kan bruke naturfag som utgangspunkt for utvikling av elevers kompetanse om bærekraftig utvikling og globale miljøutfordringer

Generell kompetanse

Studenten

- har innsikt i hvordan gjeldende læreplan for grunnskolen kan brukes som utgangspunkt for naturfagundervisning
- har god forståelse av sin egen rolle og praksis som naturfaglærer
- kan ta stilling til relevante fag- og yrkesetiske problemstillinger
- kjenner krav til sikkerhet i naturfagundervisningen, og kan anvende disse i undervisningen

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Emnet går over to semestre, og det vil bli brukt varierte arbeidsformer tilpasset fagemnene. Erfaringsbasert og utforskende læring med utgangspunkt i studentaktive læringselementer som feltarbeid (observasjon, undersøkelser og kartlegging av vegetasjon, dyreliv og miljø- forhold) og laboratoriearbeid (forsøk og eksperimenter) og argumentering vil stå sentralt. Introduksjon og enkel bruk av IKT-verktøy, faglig og didaktisk, til animasjoner, simuleringer og modelleringer innenfor naturfaglige tema inngår i oppbygningen av studentenes digitale kompetanse. Forelesningsformen vil, sammen med samtaleundervisning i klasse, bli brukt til å gi oversikt, avklare faglige problem, presentere sentral kunnskap og arbeide eksempler og oppgaver. Studentaktive arbeidsformer med selvstudium, individuelt arbeid og arbeid i grupper med oppgaver og prosjekter er viktige deler av studiet. Videre forventes det at studentene bruker høgskolens bibliotek og andre kilder til informasjon og læring aktivt og forbereder seg til planlagt undervisning. Studentenes arbeid med emnet vil bli vurdert med både formative og summative vurderingsformer.

Studentene vil i løpet av studiet bli gitt obligatoriske oppdrag, skriftlige og muntlige oppgaver og praktisk arbeid. Detaljene i forbindelse med organiseringen av undervisningen finnes i semesterplanen.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Kostnader inntil kr. 2 000 må påregnes ved ekskursionser og feltaktiviteter

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Ferdighetstrening		
		Det er krav om 80 % tilstedeværelse på fysikkverksted som innebærer laboratoriearbeid med ferdighetstrening. Antall øker jf. semesterplan i emnet.
Kommentar til arbeidskrav:		Det gis ikke kompensatorisk arbeid for manglende obligatorisk tilstedeværelse.
Rapport(er)	2	2

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Kommentar til arbeidskrav:	Innleveringsoppgaver/tester som dekker utvalgte læringsutbytteformuleringer og/eller rapporter (muntlig, digital eller skriftlig) fra feltarbeid/ekskursjoner/praksis og laboratoriearbeid.	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	Obligatoriske arbeidskrav vurderes med godkjent/ikke godkjent.	
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved NTNU.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Muntlig	Individuell			A-F	49 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 1: Muntlig individuell eksamen, gjennomføres på slutten av høstsemesteret.					
Tillatte hjelpemidler:						
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 2: Ekskursjon i biologi Praktisering av feltarbeidsmetoder, registrering av arter og naturtyper.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle					
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 3: Feltarbeid med elever Planlegge, gjennomføre og evaluere en undervisningssøkt med elever fra barnetrinnet.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle					
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			Bestått / ikke bestått	%	Nei

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 4: Teknologi og design Seminar med avsluttende presentasjon					
Tillatte hjelpemidler:	Alle					
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 5: Objektsamling Samle inn arter og fremstille dem. Artene kan være blomster og/eller dyr/insekter. Alle deler av vurdering må være bestått for å få bestått i emnet.					
Tillatte hjelpemidler:						
Skriftlig	Individuell		4 timer		51 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 6: Skriftlig individuell eksamen, gjennomføres på slutten av vårsemesteret.					
Tillatte hjelpemidler:						
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved NTNU. Delvurderinger kan tas opp eller forbedres enkeltvis.					

LÆREMIDLER

Litteraturliste - basis

A. Faglitteratur

Alfsen, K. H., Hessen, D. O., & Jansen, E. (2013). *Klimaendringer i Norge: forskernes forklaringer*. Oslo: Universitetsforlaget.

Fossen, H. (2008). *Geologi: stein, mineraler, fossiler og olje*. Bergen: Fagbokforlaget.

Grimenes, A. A., Jerstad, P., & Sletbak, B. (2011). *Grunnleggende fysikk for universitet og høyskole*. Oslo: Cappelen Damm.

Haugan, J., & Aamot, E. (2011). *Gyldendals tabeller og formler i fysikk: fysikk 1 og fysikk 2* (2. utg.). Oslo: Gyldendal undervisning.

Finnes også som:

Haugan, J., & Aamot, E. (2009). *Gyldendals tabeller og formler i fysikk: fysikk 1 og fysikk 2*. Oslo: Gyldendal undervisning.

Hannisdal, M., & Ringnes, V. (2013). *Kjemi for lærere* (2. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk.

Finnes også som:

Hannisdal, M., & Ringnes, V. (2011). *Kjemi for lærere*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Knain, E. & Kolstø, S. D. (red.). (2011). *Elever som forskere i naturfag*. Oslo: Universitetsforlaget.

Kvammen, P. I., Nyhus, G. C., Lie, S., Vedum, T. V., & Ødegaard, T. (2014). *Oppdag naturen!: biologi for lærere : grunnskoleutdanning*. Bergen: Fagbokforlaget.

Langholm, G. (red.), Hilmo, I., Holter, K., Lea, A. & Synnes, K. (2011). *Forskerfrøboka: barn og Natur*. Bergen: Fagbokforlaget.

Sinnes, T.A. (2015). *Utdanning for bærekraftig utvikling - Hva, hvorfor og hvordan?* Oslo: Universitetsforlaget.

Steen, B.-G. (2009). *Gyldendals tabeller og formler i kjemi: kjemi 1 og kjemi 2*. Oslo: Gyldendal undervisning.

Øgrim, O., & Andersen, S. L. (2005). *Eksperimentboka: 191 forsøk fra Fysikk på roterommet*. Oslo: Kolofon.

Artikler /enkeltkapitler vil komme i tillegg. Det samme gjelder stoff hentet fra nettet eller forfattet av faglærerne og publisert på It's learning.

B. Bestemmelseslitteratur

Svensson, L., Grant, P. J., Mullarney, K., Zetterström, D., & Ree, V. (2010). *Gyldendals store fugleguide: Europas og middelhavsområdets fugler i felt* (3. utg.). Oslo: Gyldendal.

eller:

Dybbro, T. (2011). Fugler (Faktum referanse). Cappelen Damm Faktum.

Kristiansen, Aa., & Køie, M. (2012). *Havets dyr og planter*. Oslo: Cappelen Damm faktum.

Mossberg, B., Båtvik, S. T., Stenberg, L., & Moen, S. (2010). *Gyldendals nordiske feltflora*. Oslo: Gyldendal.

eller

Wischmann, F., Ursing, B., Grundt, H. H., & Wesenberg, J. (2012). *Norsk fargeflora*. Oslo: Cappelen Damm Faktum.

eller

Bruhn-Møller og Knud Ib Christensen. (2011). Flora (Faktum referanse). Cappelen Damm Faktum.

C. Anbefalt støttelitteratur

Brady, J. E. (2004). *Generell kjemi: grunnlag og prinsipper* (2. utg.). Trondheim: Tapir akademisk forlag.

Grindeland, J. M., Lyngved, R., & Tandberg, C. (2012). *Biologi for lærere*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Grønlien, H. K., & Tandberg, C. (2012). *Gyldendals ord og faguttrykk i biologi: Biologi 1 og Biologi 2*. Oslo: Gyldendal.

Hågvar, E. B. (2010). *Det zoologiske mangfoldet: dyregruppernes systematikk, bygning og levevis* (3. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.

Finnes også som:

Hågvar, E. B. (1998). *Det zoologiske mangfoldet: dyregruppernes systematikk, bygning og levevis* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.

Marion, P. v., & Strømme, A. (red.).(2015. *Biologididaktikk* (2. utg.). Oslo: Cappelen Damm.

Finnes også som:

Marion, P. v., & Strømme, A. (red.).(2008). *Biologididaktikk*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Mork, S. M., & Erlien, W. (2010). *Språk og digitale verktøy i naturfag*. Oslo: Universitetsforlaget.

Reite, A. J., Sveian, H., & Erichsen, E. (1999). *Trondheim fra istid til nåtid: landskapshistorie og løsmasser*. Trondheim: Norges geologiske undersøkelser.

Ringnes, V., & Hannisdal, M. (2014). *Kjemi fagdidaktikk: kjemi i skolen* (3. utg.). Oslo: Cappelen Damm.

Finnes også som:

Ringnes, V., & Hannisdal, M. (2006). *Kjemi fagdidaktikk: kjemi i skolen* (2.utg.). Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Sand, O., Sjaastad, Ø. V., Haug, E., & Bjålie, J. G. (2006). *Menneskekroppen: fysiologi og anatomi* (2. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk.

Serway, R. A., & Jewett J. W. (2004). *Physics for scientists and engineers* (6th ed.). Belmont, Calif: Thomson Brooks/Cole.

(Eller nyere utg.).

Sjøberg, S. (2009). *Naturfag som allmenndannelse: en kritisk fagdidaktikk*. Oslo, Gyldendal akademisk.

Trømborg, D. (2006). *Geologi og landformer i Norge*. Oslo: Landbruksforlaget

Wedøe, L. (2005). *Fysikkaktiviteter i barnehage og småskole* (3. utg.). Oslo: Cappelen akademisk forlag.

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne

Studiepoeng

Ved søknader om godskrivning, godkjenning og innpassing av emner fra tidligere årskull eller andre institusjoners tilsvarende utdanninger, vil hver søknad behandles individuelt og søker må kunne medregne studiepoengreduksjon ved overlappende emner.

LGU12001 PEDAGOGIKK OG ELEVKUNNSKAP 2 (1-7)

Emnenavn (en)	Pedagogy and Pupil-related Skills 2 (1-7)
Emnenavn (nn)	Pedagogikk og elevkunnskap 2 (1-7)
Omfang	15 Studiepoeng

Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Instituttleder John Magne Grindeland
Forkunnskapskrav	Studierettskrav: Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved grunnskolelærerutdanningen
Anbefalte forkunnskaper	Det er anbefalt å ha fullført Pedagogikk og elevkunnskap 1 (1-7) før en framstiller seg til eksamen.
Emneinnhold	<p>Fra nasjonale retningslinjer:</p> <p>«Elevenes faglige, sosiale og personlige læring og utvikling Emnet har den lærende eleven i sentrum. Hovedfokuset er tilrettelegging av læringsprosesser for enkeltelever innenfor et stort elevmangfold der hvert enkelt barn med sine unike personlige, sosiale og kulturelle forutsetninger for læring, er en del av skolens fellesskap. Emnet vektlegger flerspråklighet som et område i lærerens tilrettelegging av opplæringen. Utfordringene som elevmangfoldet gir for undervisning og læring er hovedområdet for samarbeidet med praksisopplæringen.»</p> <p>Tema 1: På vei til å bli lærer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontaktlærerrollen • Profesjonsetikk med fokus på tilpassa opplæring • Formålstjenelige tekster: Innkalling til kontaktsamtale, dokumentasjon som grunnlag for elevsamtale og kontaktsamtale, elevportrett, bekymringsmelding, ukeplan <p>Tema 2: Oppvekst i det seinmoderne samfunnet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sosialisering • Identitet og kjønn • Oppvekstmiljø • Språklig og kulturelt mangfold • Barn i vanskelige livssituasjoner <p>Tema 3: Begynneropplæring</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skolebegynneren • Barns kognitive, motoriske og sosioemosjonelle utvikling • Språk- og begrepsopplæring

Tema 4: Tilpassa opplæring og inkludering

- Nasjonale og internasjonale styringsdokumenter
- Elever med særskilte behov
- Tilpassa opplæring og inkludering i en seinmoderne kontekst
- Individuelle strategier for læring og utvikling av metakognitiv forståelse
- Tilrettelagt undervisning, individuelle opplæringsplaner, brukerorientert kommunikasjon med foresatte
- Vurdering og kartleggingsmetoder

Tema 5: Læringsfellesskap

- Kommunikasjon og gruppeprosesser
- Elevrelasjoner og samhandling

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om mangfoldet i familieformer og barns og unges oppvekst, utvikling og læring i ulike sosiale, språklige, religiøse og kulturelle kontekster
- har kunnskap om hvilke utfordringer og muligheter skolen står overfor når det gjelder elever med særskilte behov for tilrettelagt opplæring
- har kunnskap om elever med flerkulturell og flerspråklig bakgrunn
- har kunnskap om barnet som skolebegynner og om barns språk- og begrepsutvikling som grunnlag for utvikling av grunnleggende ferdigheter
- har kunnskap om begynneropplæringen for ulike elevgrupper
- har kunnskap om variasjoner i kjønnsidentitet og likheter og forskjeller i gutter og jenters oppvekstbetingelser
- har kunnskap om barn i sorg og krise, overgrep mot barn og andre vanskelige livssituasjoner som barn kan komme i
- har kunnskap om medias påvirkning av barn og ungdom og om barn og unges aktive deltakelse i ulike medier
- har kunnskap om grunnleggende ferdigheter som basis for elevenes utvikling av læringsstrategier og metakognitiv forståelse
- har kunnskap om innholdet i og begrunnelsene for de sentrale nasjonale og internasjonale reguleringene som gjelder elever og deres rettigheter

Ferdigheter

Studenten

- kan formidle og anvende kunnskaper om barn og unges utvikling og analysere de pedagogiske konsekvensene dette kan ha for arbeidet i skolen
- kan legge til rette for elevenes læring med utgangspunkt i kunnskap om elevrelasjoner, kommunikasjon, samhandling og gruppeprosesser
- kan analysere elevenes læringsstrategier og læringsutbytte ved hjelp av ulike vurderingsformer og kartleggingsmetoder og trekke konsekvenser for arbeidet med læringen
- kan gjennomføre læringsrettet tilbakemelding
- kan analysere populærkulturelle medieuttrykk og knytte dette opp til barn og unges identitetskonstruksjon

Generell kompetanse

Studenten

- har forståelse for betydningen av skolens rammefaktorer i relasjon til elevenes læring

- kan på et reflektert og faglig grunnlag etablere og være i dialog med elevene og deres foresatte om elevenes faglige, personlige og sosiale læring og utvikling

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

I PEL legges det vekt på en prosessorientert undervisning med stor grad av studentaktivitet. Arbeidsformene vil variere mellom forelesninger, samtaler, individuelt arbeid, ulike former for gruppearbeid og anvendelse av digitale verktøy. Utforskende arbeidsformer som prosjektarbeid, problembasert læring eller aksjonslæring er sentrale. Det vil hele tiden bli lagt vekt på tilknytning til praksisfeltet både som studiefelt og som arena for profesjonsutøvelse. I arbeidet vil det også gjøres bruk av ulike former for undervisningsvurdering. Både skriftlige og muntlige arbeidskrav blir vurdert i løpet av studieprosessen. Skriftlige oppgaver og muntlige presentasjoner kan bli vurdert av faglærer eller medstudenter på innhold, språk og sjanger. Egenvurdering gjennom refleksjon over egen læring er en del av studieprosessen.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	<ul style="list-style-type: none"> - Ett forarbeid til praksis - Ett etterarbeid til praksis - Elevportrett basert på observasjon i praksis - PBL-arbeid som viser digital kompetanse - Refleksjonslogg om egen utvikling som lærer - Fagtekst om fokuselev eventuelt i samarbeid med studiefag - Utarbeiding av ressursdokument i gruppe knyttet til et eksamenstema 	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav vurderes til godkjent/ikke godkjent.	
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved NTNU.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Muntlig	Gruppe			A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	<p>Del 1: Muntlig eksamen i gruppe. Gruppene settes sammen etter loddtrekning i klassen. Eksamen organiseres slik at gruppene trekker tema fra studiet 2 timer før selve gruppeeksamen. Studentene har tilgang til pensumlitteraturen i forberedelsestida. Samtalen innledes ved at gruppene får problemstillinger fra sitt tema som de skal samtale rundt i en selvstyrt prosess. Sensor kan stille avklarende spørsmål fra all pensumlitteratur. Gruppesamtalens varighet er ca 3/4 time. Gruppen får felles karakter. I særskilte tilfeller kan det gis individuell vurdering. Både den faglige kompetansen knytta til læringsutbytteformuleringene og evnen til å gjennomføre en faglig dialog der alle studentene har ansvar for å bidra, ligger til grunn for vurderingen.</p>					
Tillatte hjelpemidler:	<p>Kunnskapsdepartementet: Opplæringsloven. Tilgjengelig fra www.lovdata.no (utskrift uten notater) Utdanningsdirektoratet: Utdrag av Læreplanverket for kunnskapsløftet: Generell del og Læringsplakaten. Tilgjengelig fra www.udir.no</p>					
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	<p>Del 2: Flerkulturelle dimensjoner: Seminar med avsluttende presentasjon. Seminaret arrangeres i vårsemesteret. Både del 1 og del 2 må være bestått for å få bestått i emnet.</p>					
Tillatte hjelpemidler:	<p>Alle hjelpemidler er tillatt</p>					
NY / UTSATT EKSAMEN	<p>Del 1: Det arrangeres utsatt eksamen/ny eksamen ved slutten av påfølgende semester for studenter som henholdsvis hadde gyldig fravær eller ikke besto ved siste ordinære eksamen. Det er anledning til å gå opp til ny eksamen i opprinnelig gruppe. For øvrig vil det både ved utsatt og ny eksamen bli satt sammen nye eksamensgrupper basert på loddtrekking blant de studentene som er oppmeldt. Gruppene vil bli kunngjort ca. 1 måned før eksamen slik at studentene kan bli kjent med hverandre på forhånd. Individuell muntlig prøve kan unntaksvis gjennomføres dersom det ikke er praktisk mulig å gjennomføre eksamenen i gruppe.</p> <p>Del 2: Arrangeres hvert vårsemester.</p> <p>Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved NTNU. Delvurderinger kan tas opp eller forbedres enkeltvis.</p>					

LÆREMIDLER

Buli-Holmberg, J. & Ekeberg Rønsen, T. (2016). *Likeverdig og tilpasset opplæring i en skole for alle* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 2 – 9 og 11)

Eik, L.T., Karlsen, L. & Solstad, T. (2011). *Lekende læring og lærende lek i en endret skole*. Oslo: Pedlex norsk skoleinformasjon.

Frønes, I. (2006). *De likeverdige. Om sosialisering og de jevnaldrendes betydning*. (3. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk. (S. 11-71 og s. 141 – 262). Karlsdottir, R. & Lysø, I. H. (2013). *Læring – utvikling – læringsmiljø. En innføring i pedagogisk psykologi*. Trondheim: Akademika forlag. (Kap. 1, 2, 6 og 15).

Lyngsnes, K. M., & Rismark, M. (2014). *Didaktisk arbeid* (3. utg.). Oslo: Gyldendal. (Kap. 8).

Postholm, M. B., Munthe, E. (2011). *Elevmangfold i skolen 1-7*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Tjomsland, H. E. & Viig, N. G. (2015) *Læring og trivsel i en helsefremmende skole*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Nettbaserte dokument:

Veileder: Fra eldst til yngst. Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole (2008). Oslo: Kunnskapsdepartementet.

Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kd/vedlegg/barnehager/veileder/f-4248-fra-eldst-til-yngst.pdf>

Veilederen spesialundervisning (2014). Oslo: Utdanningsdirektoratet.

Tilgjengelig fra: <http://www.udir.no/Regelverk/tidlig-innsats/Veilederene-i-fulltekst/Specialundervisning/>

Lærerprofesjonens etiske plattform.

Tilgjengelig fra: https://www.utdanningsforbundet.no/upload/L%C3%A6rerprof_etiske_plattform_plakat%20A3%20bm_ny%2031.10.12.pdf

Rammeverk for grunnleggende ferdigheter (212). Oslo: Utdanningsdirektoratet.

Tilgjengelig fra: <http://www.udir.no/Lareplaner/Forsok-og-pagaende-arbeid/Lareplangrupper/Rammeverk-for-grunnleggende-ferdigheter/>

Kompendium:

Hauge, A. M. (2014). Tospråklig opplæring – tilpasset opplæring for språklige minoritets elever. I: *Den felleskulturelle skolen*. Oslo: Universitetsforlaget.

Hopfenbeck, T. N. (2014). Strategier for å lære elever å lære. I: *Strategier for læring. Om selvregulering, vurdering og god undervisning*. (s.20-71). Oslo: Universitetsforlaget.

Kinge, E. (2016). Om vår empati og anerkjennelse i kontakten med barnet. I: *Barnesamtaler. Det anerkjennende samværet og samtalens betydning for barn med samspillsvansker*. (s. 111-154). Oslo: Gyldendal Akademisk.

Lauvås, P. & Handal, G. (2015). Utvikling av praktisk yrkesteori. I: *Veiledning og praktisk yrkesteori*. (s. 21 – 38). Oslo: Cappelen Damm.

Meld. St. 28 (/2015-2016). Skolemeldingen. Kortversjon av meldingen.

Nordin-Hultman, E. (2004). *Pedagogiske miljøer og barns subjektskaping*. (Kap. 8 og 9). Oslo: Pedagogisk Forum.

Olsen, M. H. & Skogen, K. (2014). Kontaktlærerens rolle. I: *Kontaktlæreren*. (Kap 1). Oslo: Universitetsforlaget.

Sylte, A. L. (2013). Relasjonskompetanse. I *Profesjonspedagogikk*. (s. 176–227). Oslo: Gyldendal akademisk.

Rønnevold, L. I. (2010). Tenåringshjernen. I ... *Og noen går det trill rundt for! Om hjernen, tenåringer og pedagogisk praksis*. (s. 62-71). Oslo: Gyldendal akademisk.

Anbefalt tilleggslitteratur:

Glavin, P. & Lindbäck, S. O. (2014). *Å undervise i sosial kompetanse*. Oslo: Universitetsforlaget.

Klomsten, A. T. (2014). Psykisk helse – inn på timeplanen! *Bedre skole*, 1 (2014), 10-14.

Læreplanverket for kunnskapsløftet. (2006). Oslo: Kunnskapsdepartementet.

Tilgjengelig fra: <http://www.udir.no/lareplaner/kunnskapsloftet/>

Opplæringsloven (1998). *Lov om grunnskolen og den videregående opplæringa*

Tilgjengelig fra: <http://www.lovdatabank.no/all/nl-19980717-061.html>

Meld. St.16 (2006/2007)...og ingen sto igjen – Tidlig innsats for livslang læring. Oslo: Kunnskapsdepartementet.

Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/nb/dokumenter/stmeld-nr-16-2006-2007-/id441395/?docId=STM200620070016000DDDEPIS&ch=1&q=>

Meld. St.18 (2011). *Læring og fellesskap: tidlig innsats og gode læringsmiljøer for barn, unge og voksne med særlige behov* (Meld. St.18, 2010-2011). Oslo: Regjeringen.

Tilgjengelig fra: <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/regpubl/stmeld/2010-2011/meld-st-18-20102011.html?id=639487>

Meld. St. 22 (2011). *Motivasjon - mestring - muligheter: ungdomstrinnet* (Meld. St. 22, 2010-2011). Oslo: Regjeringen.

Tilgjengelig fra: <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/regpubl/stmeld/2010-2011/meld-st-22-2010--2011.html?id=641251>

Meld. St. 28 (2015-2016). *Fag – fordypning – forståelse*. Oslo: Regjeringen.

Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/contentassets/e8e1f41732ca4a64b003fca213ae663b/no/pdfs/stm201520160028000dddpdfs.pdf>

Nova Rapport 10/14. (2014). *Ungdata. Nasjonale resultater 2013*. Høgskolen i Oslo og Akershus.

Tilgjengelig fra: <http://www.hioa.no/Om-HiOA/Senter-for-velferds-og-arbeidslivsforskning/NOVA/Publikasjoner/Rapporter/2014/Ungdata.-Nasjonale-resultater-2013>

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne

Studiepoeng

Ved søknader om godskrivning, godkjenning og innpassing av emner fra tidligere årskull eller andre institusjoners tilsvarende utdanninger, vil hver søknad behandles individuelt og søker må kunne medregne studiepoengreduksjon ved overlappende emner.

LGU12007 NORSK 1 (1-7) EMNE 2: NORSKFAGET PÅ 1. – 3. TRINN

Emnenavn (en)

Norwegian 1 (1-7) module 1: Norwegian Grade 1-3

Emnenavn (nn)	Norsk 1 (1-7) emne 2: Norskfaget på 1. – 3. trinn
Omfang	15 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Gun Svartaas
Forkunnskapskrav	Studierettskrav: Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved grunnskolelærerutdanningen
Anbefalte forkunnskaper	Norsk 1 1-7, emne 1
Emneinnhold	Emnet tar utgangspunkt i at språk og språkbruk spiller en grunnleggende rolle i all læring, og henger tett sammen med identitetsutviklingen til den enkelte elev. I emnet står begynneropplæring i lesing og skriving sentralt. Studentene skal få forskningsbasert innsikt i begynneropplæringen, og de skal lære å arbeide med grunnleggende ferdigheter med særlig vekt på lesing, skriving og muntlig bruk av språket. Ulike former for kartlegging og vurdering for læring inngår i dette arbeidet. Deltakerne vil møte varierte arbeidsmåter, også praktisk-estetiske tilnærminger.
Forventet læringsutbytte	<p>Kunnskap</p> <p>Studentene har kunnskap om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hvordan barn utvikler språk og begreper – muntlig og skriftlig • de ulike funksjonene lesing og skriving kan ha for elevers utvikling og læring, med særlig vekt på begynneropplæringa • barnelitteratur for aldersgruppa 6–9 år i ulike sjangrer og medier og om hvordan denne litteraturen har utviklet seg over tid • hva som kjennetegner muntlige, skriftlige, sammensatte tekster og sakprosaetekster i ulike sjangrer • hvordan arbeide med eventyrsjangeren i lesing og skriving • bildeboka som sammensatt tekst • lese- og skriveteorier og ulike teorier innen lese- og skriveopplæring, med særlig vekt på begynneropplæring • utvikling av lese- og skriveferdigheter på begynnerstadiet • flerspråklighet, flerspråklig praksis og om det å lære norsk som andrespråk i begynneropplæringa • kartlegging og vurdering av lese- og skriveferdigheter på begynnerstadiet • gjeldende læreplanen for skolens norskfag på 1. - 3. trinn og hvordan norskfaget har forandret seg over tid • muntlige ferdigheter og samtale som redskap for læring på 1. - 3. trinn <p>Ferdigheter</p> <p>Studentene kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • planlegge, gjennomføre og vurdere norskundervisning på 1.– 3. trinn og begrunne faglige valg

- kartlegge lese- og skriveferdigheter, sette i verk relevante tiltak for tilpassa opplæring og oppdage lese- og skrivevansker
- kan leggje til rette for og stimulere elevar til variert munnleg bruk av språket
- reflektere over teksters kvalitet og bruksområde og legge til rette for, gjennomføre og vurdere samtaler om litteratur for 1.-3. trinn
- kan bruke språk- og tekstkunnskap i arbeid med analyse av, respons på og vurdering av munnlege og skriftlege elevtekstar for å fremje læring
- analysere og tolke ulike typer tekster og formidle litteratur på varierte måter for 1. - 3. trinn
- vurdere og bruke ulike undervisningsmetoder og læremiddel i grunnleggende lese- og skriveopplæring og i skriftforming, både for elever med norsk som førstespråk og andrespråk, og for elever som skriver på bokmål og elever som skriver på nynorsk
- vurdere ulike typer norskfaglige læremidler ut fra ulike kriterier og med tanke på elevenes læringsutbytte i 1.-3. trinn
- bidra til å utvikle lokale læreplaner for 1. - 3. trinn

Generell kompetanse

Studentene

- er sikre muntlige språkbrukere
- kan bruke faglige kunnskaper til kritisk og konstruktiv refleksjon rettet inn mot 1.-3. trinn
- kan arbeide med språk og tekst i et flerkulturelt klasse miljø på 1.-3. trinn og utvikle språk- og kulturforståelse
- kan arbeide selvstendig og sammen med andre med elevers læring og utvikling i faget og på tvers av fag

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Studiet innebærer både fellesforelesninger, undervisning i seminarform, skriveverksted og arbeid i mindre grupper. Studentene skal bruke språket aktivt gjennom hele studiet, både i muntlig og skriftlig kommunikasjon med medstudenter og faglærere. Det er en forutsetning at studentene tilegner seg fagstoffet gjennom selvstudium utenom den organiserte undervisningstiden, også gjennom arbeid i kollokviegrupper og gjennom læringsplattformen. Det er forventet at studentene møter forberedte til undervisningen og at de bruker biblioteket aktivt. Det forventes aktiv deltakelse gjennom hele studiet.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	4	4
Kommentar til arbeidskrav:	<ul style="list-style-type: none"> • 1 skriveseminar • 3 skriftlige innleveringer 	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent.	

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved NTNU.		

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Vurderingsmappe	Individuell			A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Individuell mappe. Krav til omfang og innhold i mappa vil gå fram av et eget skriv. Målform: Nynorsk.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle hjelpemidler er tillatt					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved NTNU.					

LÆREMIDLER

Læremidler

Birkeland, T., Risa, G., & Vold, K.B. (2005). *Norsk barnelitteraturhistorie* (2.utg.). Oslo: Det norske Samlaget.

Iversen, H. M., Otnes, H., & Solem, M. S. (2011). *Grammatikken i bruk* (3. utg.). Oslo: Cappelen akademisk forlag.
Kap. 2-4.

Kaldestad, P. O., & Knutsen, H. (red.). (2006). *Diktboka: om arbeid med poetiske tekstar i skolen* (Rev. utg.). Oslo: Landslaget for norskundervisning: Cappelen akademisk forlag, s. 35-110 (76 s.)

Klemp, T., Nilssen, V., Strømman, E. og Dons, C. (2016). *På vei til å bli skriveleerer: lærerstudenten i dialog med teori og praksis*. Oslo: Cappelen Damm akademisk. Kap. 1 (s.35-40) og kap. 2 (s.49-81).

Lenke til boka: <https://press.nordicopenaccess.no/index.php/noasp/catalog/view/4/4/33-1>

Klæbo, G. & Sjøhelle, D. K (2013). *Veiledet lesing og skriving i begynneropplæringen*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk, s. 15-29 og s. 55-95

Lundberg, I., & Herrlin, K. (2008). *God leseutvikling: kartlegging og øvelser*. Oslo: Cappelen akademisk forlag. (74 s.)

Mjør, I., & Birkeland, T. (2012). *Barnelitteratur: sjangrar og teksttypar* (3. utg.). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
kap.2, 3, 4, 5, 6, 7, 9.

Smidt, J. (red.). (2009). *Norskdidaktikk: ei grunnbok* (3. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.
(s. 46-85, 113-134, 207-240, 248-261)

Traavik, H. & Alver, V. R. (2008). *Skrive- og lesestart: skriftspråkutvikling i småskolealderen* (Ny og rev. utg.). Bergen: Fagbokforlaget., kap. 2-13, (181 s.)

Traavik, H., & Jansson, B. K. (red). (2013) . *Norsk boka 1: norsk for grunnskolelærerutdanning 1-7*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 1-4, 9-10 (125 s.)

Tønne, I. (2011). Poesi og lingvistiske kontraster: språklig oppmerksomhet i klasserommet i NOA norsk som andrespråk 2/2011, s. 24-46

Anbefalt litteratur om flerspråklighet:

Ipsos v/Pran, K.R. & Holst, L.S. (2015). «Rom for språk?»
http://www.sprakradet.no/globalassets/sprakdagen/2015/ipsos_rapport_rom-for-sprak_2015.pdf

Artikler (kopioriginaler blir lagt ut)

Andreasson, R., & Jansson, B. K. (2014). Lese- og skrivevansker. I B. K. Jansson & H. Traavik (red.), *Norsk boka 2: norsk for grunnskolelærerutdanning 1-7* (s. 183-215). Oslo: Universitetsforlaget.

Sjøhelle, D. K. (2004). Eventyr. I I. Moslet & P. H. Bjørkeng (red.), *Norskdidaktikk: tekstnær og elevnær undervisning* (2. utg., s. 125-143). Oslo: Universitetsforlaget.

Traavik, I. (2007). Lesing og tolking av bildebøker. I I. Traavik (red.), *Innføring i bildeanalyse: med Fam Ekman inn i bildeboka* (s. 19-31). Oslo: Unipub. (13 s.)

Tekstbase

Barne- og ungdomsromaner:

Eldre barnefortellinger:

Egner, T. (1949/1980). *Ole Jakob på bytur*. Oslo: Cappelen.

Lindgren, A. (1945). Pippi borjar skolan. I *Pippi Långstrump*. Stockholm: Råben & Sjögren Bokförlag.
Finnes på http://enlasandeklass.se/wp-content/uploads/2014/03/pippi_borjar_skolan_utskrift.pdf

Prøysen, A. (1957/1967). *Kjerringa som ble så lita som ei teskje*. Oslo: Tiden.

Finnes også som:

Prøysen, A. (1957/2007). *Fortellingene om Teskje Kjerringa*. Oslo: Gyldendal .

Et utvalg tekster fra den muntlige fortellertradisjonen: eventyr

(Kopioriginaler blir lagt ut på It's learning)

Bringsværd, T. Å., & Hansen, T. (2008). *Klabert*. Oslo: Gyldendal (utdrag blir lagt ut på It's learning)

Billedbøker:

Dahle, G. & Nyhus, S. (2007). *Håret til mamma*. Oslo: Cappelen.

Fix, P. (1982): *Serafin og hans makeløse mesterverk*. Oslo: Bokklubbens Barn Samlaget (Boka finnes på <http://www.billedbokhylla.no>, en gratisjeneste fra Nasjonalbiblioteket.)

Grande, M. (2013). *Kakerlakken med den stygge frakken ... og hovudet fullt av triste tankar*. Oslo: Samlaget

Hole, S. (2010). *Garmanns hemmelighet*. Oslo: Cappelen Damm.

Janosch (1996) *Tigern lærer å telje*. Oslo: Samlaget (Boka finnes på <http://www.billedbokhylla.no>, en gratisjeneste fra Nasjonalbiblioteket.)

Kuhn, C. (2013). *Gorm er en snill orm*. Oslo: Cappelen Damm.

Mikkelsen, A., Flåten, A & Flåten, E (1998). *Stallo og nordlysets sønn*. Lakselv: Forlaget De tre Ans/FL (Boka finnes på <http://www.billedbokhylla.no>, en gratisjeneste fra Nasjonalbiblioteket.)

Nyhus, S. (2005). *Pappa*. Oslo: Gyldendal

Prøysen, A/ Midthun K. E. (1996) Da sopelimen og skravlebøtta reiste til månen. Oslo: Tiden Samlaget (Boka finnes på <http://www.billedbokhylla.no>, en gratisjeneste fra Nasjonalbiblioteket.)

Rørvik, B. F., & Moursund, G. (2009). *Bukkene Bruse på Badeland*. Oslo: Cappelen Damm.

Sendak, M. (1963/2001). *Til Huttetuenes land*. Oslo: Cappelen. (Boka finnes også på <http://www.billedbokhylla.no>, en gratisjeneste fra Nasjonalbiblioteket.)

Sakprosa for barn:

Et utvalg sakprosaetekster for 1. – 3. trinn hentet fra læreverkene Salto 1, 2 og 3 (Tekstene legges ut på It's learning.)

Lyrikk/sangtekster:

Et utvalg barnesanger /dikt hentet fra <http://www.barnesanger.no>

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne**Studiepoeng**

Ved søknader om godskrivning, godkjenning og innpassing av emner fra tidligere årskull eller andre institusjoners tilsvarende utdanninger, vil hver søknad behandles individuelt og søker må kunne medregne studiepoengreduksjon ved overlappende emner.

LGU1201P PRAKSIS, GRUNNSKOLELÆRERUTDANNING (1-7) 2. STUDIEÅR

Emnenavn (en)

Field practice, Teacher education level (1-7) year 2

Emnenavn (nn)	Praksis, Grunnskolelærerutdanning (1-7) 2. studieår
Omfang	0 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Instituttleder Ruth Grütters
Forkunnskapskrav	<p>Studierettskrav: Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved grunnskolelærerutdanningen</p> <p>Praksis fra første studieår må være godkjent og bestått før første praksisperiode dette studieåret.</p>
Anbefalte forkunnskaper	
Emneinnhold	<p>Hovedtemaet for praksisopplæringen i andre studieår er eleven i 1. – 2. trinn, elevmangfoldet og elevenes møte med skole og fag. Dette omhandler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elevenes faglige, sosiale, kulturelle og personlige læring og utvikling på 1. – 2. trinn • Inkluderende læringsfellesskap • Variert og tilpasset opplæring, ulike arbeidsmåter • Lærerarbeid og læringsledelse i flerkulturelle klasserom og i møte med elever med spesielle behov • Klasseromskunnskap/kunnskap om ulike læringsarenaer • Begynneropplæring • Aktuelle kartleggingsverktøy
Forventet læringsutbytte	<p>KUNNSKAP Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om elevenes utvikling og bakgrunn som utgangspunkt for læring • har kunnskap om elevvariasjoner og tilpasset opplæring • har kunnskap om kulturelt mangfold og flerspråklighet • har kunnskap om kommunikasjon, samhandling og gruppeprosesser <p>FERDIGHETER Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan utvikle mål for opplæringen i ulike fag og vurdere elevenes måloppnåelse • kan med utgangspunkt i relevant teori velge og bruke aktuelle kartleggingsverktøy i opplæringen • kan møte mangfold og elevvariasjon gjennom differensiert opplæring

- kan selvstendig og sammen med andre planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning i et flerkulturelt læringsfellesskap
- kan være tydelig leder og lede læringsarbeid ved å differensiere og variere arbeidsmåter etter gruppestørrelse og undervisningens hensikt
- kan selvstendig og sammen med andre planlegge, gjennomføre og vurdere begynneropplæring

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- har innsikt i elevenes læring av grunnleggende ferdigheter og forståelse av fagkunnskap
- har utviklet bevissthet rundt egen kommunikasjons- og relasjonskompetanse
- har innsikt i egen utvikling som lærer
- kan vurdere egen lærerkompetanse og eget læringsbehov

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Praksis er en studie-, utprøvnings- og læringsarena. Gjennom praksisstudiene skal studentene bli kjent med elevers læring og utvikling og grunnskolens innhold, arbeidsformer og organisering på 1.-2. trinn, samt få del i praksislæreres praksisteori. Gjennom observasjon, egen undervisning, veiledning og refleksjon skal studentene utvikle sin lærerrolle i et læringsfellesskap. Studentene skal få undervise i studiefagene, men praksisstudiene kan for øvrig foregå innenfor den totale fagkretsen i 1.-2. trinn.

Skriving er et viktig redskap i studentenes lærings- og kommunikasjonsprosesser i praksisopplæringa. Bruken av ulike skriftlige dokumenter må ses i sammenheng med før- og etterveiledning. Arbeidsformer og læringsaktiviteter:

Studentene skal

- observere læreres arbeid med inkludering og tilpasset opplæring
- observere og kartlegge enkeltelevers faglige ståsted og læringsstrategier knyttet til grunnleggende ferdigheter og studiefagene
- stille spørsmål til egen og andres læringsledelse og evne til å ivareta mangfoldet i elevgruppa som ledd i kritisk refleksjon
- planlegge, gjennomføre og vurdere begynneropplæring og grunnleggende ferdigheter med fokus på elever med ulik erfaringsbakgrunn og ulikt faglig ståsted
- prøve ut ulike arbeidsmåter, læremidler og vurderingsmåter tilpasset 1.- 2. trinn med fokus på elevmedvirkning
- gjennomføre individuell læringssamtale med elever
- delta i arbeidet med utforming av en individuell opplæringsplan (IOP).
- bruke planleggingsdokumentet basert på didaktisk relasjonstenkning som redskap i planlegging og vurdering av undervisning
- skrive logg som refleksjon over erfaringer og se disse i lys av teori og gjeldende læreplan
- gjennomføre praksisoppgaver knyttet til fagstudiene

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		Obligatorisk tilstedeværelse

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Kommentar til arbeidskrav:	<p>All praksis er obligatorisk. Kun sykdom eller forhåndsgodkjent permisjon er gyldig fravær.</p> <p>Regler for gyldig og ugyldig fravær: Inntil 15% fravær krever dokumentasjon. Gyldig dokumentasjon er egenmelding for maks 3 dager, legemelding ved sykdom, eller forhåndsinnvilget permisjon av praksiskontoret. Gyldig fravær ut over 15% skal kompenseres med ekstradager i praksis. Ugyldig fravær blir vurdert til ikke bestått. Hele praksisen må da tas opp igjen neste gang denne praksisen arrangeres ordinært.</p> <p>Varighet praksis 2. studieår er 7 uker.</p>	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Praksisstudier				Bestått / ikke bestått	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	<p>Praksisstudiet skjer under veiledning og kontinuerlig vurdering.</p> <p>Vurdering bestått/ikke bestått fastsettes av praksislærer etter drøfting med oppfølgingslærer.</p> <p>Når studenten står i fare for ikke å bestå, skal studenten varsles innen fastsatt frist og opplyses om hva som er påkrevd for å kunne bli vurdert til bestått.</p> <p>En student kan ikke klage på karakter i praksis. Studenten kan derimot klage på formelle feil i vurderingsprosessen.</p> <p>Studenten får en formell vurdering av praksis uttrykt med karakteren bestått/ikke bestått.</p> <p>Alle punkter er forankret i lover, forskrifter og reglement; nasjonale og ved NTNU.</p>					
Tillatte hjelpemidler:						
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved NTNU.					

LÆREMIDLER

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

LGU13006 MATEMATIKK 2 (1-7)

Emnenavn (en)	Mathematics 2 (1-7)
Emnenavn (nn)	Matematikk 2 (1-7)
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk, ev. engelsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Hermund Torkildsen
Forkunnskapskrav	<p>Krav om studierett eller fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende. Adgangsbegrensning, maks 35</p> <p>Prioritering ved opptak:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Studierett ved GLU m/realfag gjennom ordinært opptak til NTNU.2. Studierett ved GLU gjennom ordinært opptak til NTNU.3. Overgang fra GLU ved en annen institusjon i Norge.4. Andre som fyller kravet om fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende
Anbefalte forkunnskaper	Matematikk 1 1-7 i grunnskolelærerutdanning eller tilsvarende.
Emneinnhold	<p>I Matematikk 2 1-7 vil blir det arbeidet grundig med noen utvalgte matematikkfaglige områder som er sentrale på barnetrinnet, som for eksempel geometri, tallforståelse og tidlig algebra. Fagdidaktiske emner vil være knyttet til å identifisere, karakterisere og forstå fenomener og prosesser som kan inngå i undervisning og læring av matematikk på barnetrinnet, spesielt innenfor de matematikkfaglige områdene som behandles på studieenheten. Resonnering og matematisk argumentasjon vil ha en sentral rolle under arbeidet med alle de matematikkfaglige emnene. Praksisfeltet som læringsarena vil spille en sentral rolle. Det er derfor nødvendig at studentene har tilknytning til grunnskolen slik at de kan prøve ut aktuelle opplegg og teorier. Det er et mål at studentene gjennom egne erfaringer i praksis skal få konkretisert og utviklet den fagdidaktiske teorien som emnet bygger på.</p>

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om matematikdidaktisk forskning med relevans for utvikling av undervisningskunnskap i matematikk og elevers læring på barnetrinnet
- har inngående undervisningskunnskap knyttet til progresjonen i matematikkopplæringen gjennom grunnskolen: begynneropplæring, overgangen fra barnehage til skole, og overganger mellom trinnene i skolen.
- har undervisningskunnskap i og om matematisk teoridannelse knyttet til den systematiske oppbygningen av matematiske emner, blant annet plangeometri og tallteori
- har kunnskap om hvordan viten i matematikk utvikles gjennom undersøkelser og eksperimenter og påfølgende bevisføring
- har kunnskap om ulike typer matematiske bevis, argumentasjonsformer og modeller innen blant annet algebra, funksjonslære og statistikk
- har kjennskap til kvantitative og kvalitative metoder som er relevante i matematikdidaktisk forskning

Ferdigheter

Studenten

- kan formidle spesialkunnskap innen et utvalgt matematikdidaktisk og/eller matematikfaglig emne relevant for trinn 1-7
- kan bruke kvantitative og kvalitative forskningsmetoder til å gjennomføre matematikdidaktiske undersøkelser
- kan arbeide teoriforankret og systematisk med kartlegging av matematikkvansker og opplæring tilpasset elever som har matematikkvansker, for eksempel gjennom strategiopplæring
- kan bidra i lokalt læreplanarbeid
- kan vurdere elevenes læring i faget som grunnlag for tilrettelegging av undervisning og tilpasset opplæring
- kan bruke varierte undervisningsformer forankret i teori og egen erfaring, herunder valg, vurdering og utforming av oppgaver og aktiviteter

Generell kompetanse

Studenten

- kan initiere og lede lokalt utviklingsarbeid knyttet til matematikkundervisning
- kan delta og bidra i FoU-prosjekter og andre samarbeidsprosjekter med tanke på å forbedre matematikkfagets praksis

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

I undervisninga vil det bli benyttet ulike og varierte arbeidsformer der stor grad av studentaktivitet er sentral. Arbeidsformene vil blant annet omfatte diskusjoner, forelesninger, gruppearbeid, praksisoppdrag, presentasjoner og bruk av digitale verktøy. Læreryrket innebærer å være i stand til å benytte innspill fra elevene i undervisningen og i planlegging av undervisning. Det er derfor viktig at studentene opparbeider faglig trygghet slik at de kan oppmuntre elevene til å utvikle egne tanker og resonnementer og være i stand til å veilede elevene i deres matematiske utvikling. På studiet vil det legges vekt på at studentene skal delta aktivt i matematiske og matematikdidaktiske diskusjoner.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Gjennom matematikkfaget for trinn 1-7 skal studentene utvikle undervisningskunnskap i matematikk. Dette innebærer at de må ha en solid og reflektert forståelse for den matematikken elevene skal lære og hvordan denne utvikles videre på de neste trinnene i utdanningssystemet. Videre kreves matematikfaglig kunnskap som er særegen for lærerprofesjonen. Slik kunnskap omfatter, i tillegg til

selv å kunne gjennomføre og forstå matematiske prosesser og argumenter, også å kunne analysere slike som foreslås av andre med tanke på å vurdere deres holdbarhet og eventuelle potensial. Undervisningskunnskap innebærer også å ha didaktisk kompetanse som gjør at studentene kan sette seg inn i elevenes perspektiv og læringsprosesser, og gjennom variasjon og tilpasning kunne tilrettelegge matematikkundervisning for elever med ulike behov og med ulik kulturell og sosial bakgrunn på en slik måte at matematikk framstår som et meningsfullt fag for alle elever. I Matematikk 2 1-7 fordyper studenten seg i noen av temaene fra Matematikk 1 1-7. Fokus er her mer konsentrert og forskningsrettet.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	<p>I løpet av studiet vil det bli gitt et visst antall arbeidsoppdrag av ulike karakterer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 skriftlige innleveringer, én må være godkjent • 2 muntlige presentasjoner, én må være godkjent • 2 praksisoppdrag, begge må være godkjente • 6 verksteder på studiestedet, obligatorisk deltagelse på 4 av dem • 1 fagtekst (forypningsoppgave), må være godkjent <p>Semesterplanene vil opplyse nærmere hvor i studiet de ulike arbeidskravene ligger.</p>	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav vurderes med godkjent/ikke godkjent.	
	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Muntlig	Individuell			A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Emnet avsluttes med en individuell, muntlig eksamen i emnets 2.semester					

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Tillatte hjelpemidler:	Før muntlig eksamen vil det etter at oppgaven er trukket, være en forberedelsestid, der alle skriftlige hjelpemidler er tillatt, som bøker, artikler, notater osv. Bare notater laget under forberedelsestiden, kan benyttes under selve eksamen. Studentene er selv ansvarlige for å ta med seg eventuelle hjelpemidler til forberedelsestiden.					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

Carpenter, T. P., Franke, M. L. & Levi, L. (2003). *Thinking mathematically: integrating arithmetic and algebra in elementary school*. Portsmouth, N.H.: Heinemann.

Fosnot, C. T., & Dolk, M. (2002). *Young mathematicians at work: constructing fractions, decimals, and percents*. Portsmouth, N.H.: Heinemann.

Skott, J., Jess, K., & Hansen, H. C. (2008). *Matematik for lærerstudierende: Delta: fagdidaktik*.

Frederiksberg: Forlaget Samfundslitteratur.

Artikler/enkeltkapitler kan komme i tillegg

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne	Studiepoeng
MX230	15
MX230(D)	15
MX230(E)	30

LGU13009 PEDAGOGIKK OG ELEVKUNNSKAP 3 (1-7)

Emnenavn (en)

Pedagogy and Pupil-related Skills 3 (1-7)

Emnenavn (nn)	Pedagogikk og elevkunnskap 3 (1-7)
Omfang	15 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Studieleder John Magne Grindeland
Forkunnskapskrav	Studierettskrav: Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved grunnskolelærerutdanningen
Anbefalte forkunnskaper	Det er anbefalt å ha fullført Pedagogikk og elevkunnskap 2 (1-7) før en framstiller seg til eksamen.
Emneinnhold	<p>Fra nasjonale retningslinjer:</p> <p>«Utvikling av lærerens profesjonelle rolle og identitet Emnet bygger på de to første emnene og omhandler endringer i lærer- og elevrollen i et historisk, filosofisk, samfunnsmessig og internasjonalt perspektiv. Dette innebærer kunnskap om skolen som organisasjon, profesjonelt utviklingsarbeid og profesjonsetisk bevissthet som grunnlag for læreres samarbeid med kolleger, foresatte og ulike instanser. Dette er også hovedområdet for samarbeidet med praksisopplæringen.»</p> <p>Tema 1: Å være lærer i et praksisfelleskap</p> <ul style="list-style-type: none"> • Læreren som leder • Samarbeid med andre profesjoner og arbeidsliv • Profesjonsetisk bevisst • Formålstjenelige tekster: Kronikk/debattinnlegg, sms og nettbasert kommunikasjon med foresatte, refleksjonslogg og dokumentasjonslogg <p>Tema 2: Skole-hjemsamarbeid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Familiegrupper • Kontaktsamtaler og foreldremøter • Samarbeid på individ-, gruppe og systemnivå • Konflikthåndtering og mobbing <p>Tema 3: Skolen som organisasjon</p>

- Skolen som kunnskapsorganisasjon
- Skolekultur
- Skoleutvikling
- Styringsstruktur i skolen
- Overgang mellom ulike skoleslag

Tema 4: Skolen i samfunnet

- Utviklinga av enhetsskolen
- Læreplanutvikling i et utdanningspolitisk perspektiv
- Endringer i elev- og lærerrollen i et idéhistorisk perspektiv

Tema 5: Demokrati, danning og identitetsutvikling

- Det integrerte mennesket
- Interkulturell kompetanse
- Skolen som arena for danning
- Estetisk opplevelse, erfaring og erkjennelse

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om skolen som kompleks organisasjon, om dens rammefaktorer og styringsstruktur, om samarbeidet med kommende kolleger i skolen, elever, foresatte og relevante instanser utenfor skolen og betydningen det har for elevenes læring og utvikling
- har kunnskap om sosialt, språklig, religiøst og kulturelt mangfold for å støtte elevenes læring i en inkluderende skole preget av dialog, toleranse og respekt for den enkelte
- har kunnskap om fellesskapets betydning for elevenes læringsprosesser
- har kunnskap om hvordan konflikter og mobbing kan forebygges og håndteres
- har kunnskap om overgangen mellom barnehage og skole og mellom barnetrinn og ungdomstrinn
- har kunnskap om sentrale faser og strategier i skolens historiske utvikling, og om skolens og utdanningens mandat og funksjon til ulike tider i Norge
- har kunnskap om demokrati, dannelse og utvikling av identitet, og betydningen dette har for skolens virksomhet i en internasjonalisert verden
- har kunnskap om skolen som institusjon i samfunnet, og forstår samarbeidsprosesser på ulike nivå for best mulig å legge til rette for elevenes læring

Ferdighet

Studenten

- kan ut fra kunnskap om sosiale systemer kritisk analysere samhandlinger i klasser og grupper av elever og fatte beslutninger som stimulerer elevenes læring
- kan stimulere til forståelse av demokrati og til demokratisk deltakelse og treffe begrunnede verdivalg
- kan planlegge, gjennomføre og vurdere utviklingssamtaler
- kan reflektere over didaktiske, fagdidaktiske og skolefaglige spørsmål knyttet til elever med ulik bakgrunn i lys av arbeidet med de grunnleggende

ferdigheter

- kan legge til rette for estetisk opplevelse, erfaring og erkjennelse
- kan nyttiggjøre seg lokalt arbeids-, kultur- og samfunnsliv i elevenes læreprosesser

Generell kompetanse

Studenten

- kan aktivt forholde seg til hvordan profesjonelle verdivalg påvirker elevenes læringsarbeid og kan kommunisere og analysere profesjonsetiske utfordringer både med hjemmet, kolleger og andre samarbeidspartnere
- kan fremme dialog, gjensidig toleranse og respekt i læringsfellesskap preget av språklig og kulturelt mangfold
- har innsikt i lærerrollens utvikling og de utfordringer læreren står overfor som oppdrager i et pluralistisk og internasjonalisert samfunn

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

I PEL legges det vekt på en prosessorientert undervisning med stor grad av studentaktivitet. Arbeidsformene vil variere mellom forelesninger, samtaler, individuelt arbeid, ulike former for gruppearbeid og anvendelse av digitale verktøy. Det er ikke lagt inn obligatoriske arbeidskrav, men studentene skal gjennom hele semesteret arbeide med å dokumentere egen kompetanse i emnets temaområder og når det gjelder egen utvikling som lærer. Det vil hele tiden bli lagt vekt på tilknytning til praksisfeltet både som studiefelt og som arena for profesjonsutøvelse. Egenvurdering gjennom refleksjon over egen læring er en del av studieprosessen.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	2	2
Kommentar til arbeidskrav:	- En caseoppgave om skolen som lærende organisasjon - Et individuelt notat om profesjonsutvikling	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent.	

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
--------------------------	--------	-----------------

Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Vurderingsmappe	Individuell			A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	<p>Individuell, digital mappe som dokumenterer kunnskap innenfor emnet og utviklinga av egen profesjonskompetanse. Mappa skal vise variasjon i sjanger og digitale formater. Dokumentasjonsmaterialet skal hentes fra ulike kontekster i læringsforløpet. Mappa skal inneholde følgende elementer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En fagtekst i gruppe om skolen som lærende organisasjon basert på et case (ca. 10 s.). • Ett undervisningsopplegg som er satt inn i en kontekst og vurdert (ca. 3 s.). • En kronikk, et innlegg i en nettdébat eller et foredrag på et foreldremøte om en valgt problemstilling innenfor temaet danning (ca. 3s.). • Et refleksjonsnotat om egen profesjonell utvikling inkludert dokumentasjonselementer som logg, planleggingsdokument eller annet (ca. 3s.). <p>Mappa vurderes som en helhet, men alle bidrag må være bestått for å få bestått karakter i emnet.</p>					
Tillatte hjelpemidler:	Alle					
NY / UTSATT EKSAMEN	Det arrangeres utsatt eksamen/ny eksamen ved slutten av påfølgende semester for studenter som henholdsvis hadde gyldig fravær eller ikke besto ved siste ordinære eksamen. Ved ny/utsatt eksamen må alle mappas elementer leveres på nytt. Studenten leverer en forbedret utgave av opprinnelig mappe.					

LÆREMIDLER

Litteratur

Baune, T. Aa. (2007). Den skal tidlig krøkes-: skolen i historisk perspektiv (Rev. utg.). Oslo: Cappelen akademisk forlag. s. 43-145.

Brekke, M. & Tiller, T. (red.). (2013). Læreren som forsker: innføring i forskningsarbeid i skolen. Oslo: Universitetsforlaget. kap. 1,2, 3 (s. 27-78).

Imsen, G. (2009). Læreren verden: innføring i generell didaktikk (4. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. kap. 3 – 8 og 12 – 15 (s. 59-224 og 379-474).

Nordahl, T. (2007). Hjem og skole: hvordan skape et bedre samarbeid? Oslo: Universitetsforlaget.

Ohnstad, F. O. (2010). Profesjonsetikk i skolen: læreres etiske ansvar. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Aasen, J. (2006). Tanke og handling: nøkler til pedagogisk filosofi. Vallset: Oplandske Bokforlag s. 17-111, 189-239.

I kompendium:

Arneberg, P. (2004). Dialog og dannelse. I P. Arneberg, J. H. Kjærre, & B. Overland (red.), Samtalen i skolen (s. 13- 29). Oslo: Damm & søn.

Hauge, A. M. (2014). Den felleskulturelle skolen (3.utg.). Oslo: Universitetsforlaget. s. 234-259.

Irgens, E. J. (2007). Profesjon og organisasjon: å arbeide som profesjonsutdannet. Bergen: Fagbokforlaget. s. 115-134, 175-193.

Irgens, E. J. (2010). Rom for arbeid: lederen som konstruktør av den gode skole. I R.-A. Andreassen, E. J. Irgens, & E. M. Skaalvik (red.), Kompetent skoleledelse (s. 125-145). Trondheim: Tapir akademisk forlag.

Munthe, E., & Postholm, M. (2012). Læreres profesjonelle læring. I M. Postholm, P. Haug, E. Munthe, & R. Krumsvik (red.), Lærere i skolen som organisasjon (s. 137-154). Kristiansand: Cappelen Damm Høyskoleforlaget.

Telhaug, A. O. (2007). Kunnskapsløftet i et utdanningshistorisk perspektiv. I H. Hølleland (red.), På vei mot Kunnskapsløftet: begrunnelser, løsninger og utfordringer (s. 47-65). Oslo: Cappelen akademisk forlag.

Telhaug, A. O. (2011). Dannelsesbegrepet i grunnskolens læreplaner. I K. Steinsholt, & S. Dobson (red.), Dannelse: introduksjon til et ullent pedagogisk landskap (s. 211-254). Trondheim: Tapir akademisk forlag.

Torjussen, L. P. S. (2011). Danning, dialektikk, dialog – Skjervheims og Hellesnes' dannelsesfilosofi. I K. Steinsholt, & S. Dobson (red.), Dannelse: introduksjon til et ullent pedagogisk landskap (s. 143-162). Trondheim: Tapir akademisk forlag.

Østberg, S. (2013). Interkulturell kompetanse. I V. Bjarnø, M. E. Nergård, & F. Aarsæther (red.), Språklig mangfold og læring: didaktikk for flerspråklige klasserom (s. 17-35). Oslo: Gyldendal akademisk.

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

LGU13002 PEDAGOGIKK OG ELEVKUNNSKAP 4 (1-7)

Emnenavn (en)	Pedagogy and Pupil-related Skills 4 (1-7)
Emnenavn (nn)	Pedagogikk og elevkunnskap 4 (1-7)
Omfang	15 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7

Emneansvarlig

Studieleder John Magne Grindeland

Forkunnskapskrav

Studierettskrav:

Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved grunnskolelærerutdanningen

Anbefalte forkunnskaper

Det er anbefalt å ha fullført Pedagogikk og elevkunnskap 2 og 3 (1-7) før arbeidet med bacheloroppgaven avsluttes.

Emneinnhold

Oppgaven skal være profesjonsrettet. Det innebærer at den skal knyttes til undervisning i grunnskolen eller til andre sider ved skolens virksomhet. Tematisk skal bacheloroppgaven normalt forankres i studentens undervisningsfag de tre første årene og/eller i faget pedagogikk og elevkunnskap.

Bacheloroppgaven skal være et selvstendig og forskningsbasert skriftlig arbeid der kandidatene skal formulere og svare på en valgt problemstilling. Oppgaven skal knyttes til praksisopplæringa eller andre sider ved skolens virksomhet. Det innebærer at problemstillinga skal reflektere sentrale praktiske, faglige og pedagogiske utfordringer i grunnskolens virksomhet. Hensikten med oppgaven er å gi en helhetlig og sammenhengende framstilling og refleksjon om sentrale spørsmål i profesjonsutøvelsen.

Tema 1: Å være en forskende lærer

- Forskningsetikk
- Formålstjenlige tekster: Forskerlogg

Tema 2: Vitenskapsteori

- Induktiv og deduktiv tilnærming
- Naturvitenskapelig og humanistisk forskningsparadigme
- Hermeneutikk

Tema 3: Metode

- Innhenting av data: Observasjon, intervju, spørreskjema, elevprodukter/dokumentanalyse
- Analyse av data: tolkning av kvalitative og kvantitative data
- Forskningas troverdighet og relevans

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om sentrale vitenskapsteoretiske spørsmålsstillinger i utdanningsforskning
- har innsikt i sentrale spørsmål knyttet til forskningsmetoder med relevans for studier av virksomhet i og omkring skolen
- har kunnskap om sentrale praktiske, faglige og pedagogiske utfordringer i grunnskolens virksomhet som er utviklet gjennom bacheloroppgaven
- har inngående kunnskap om det emnet som den enkelte har fordypet seg i gjennom bacheloroppgaven

Ferdighet

Studenten

- kan kritisk analysere relevant forskning om læringsarbeid og hvilken betydning denne kan ha for undervisningen og for alle elevers læring
- kan planlegge og delta i utviklings- og endringsprosesser i skolen, og kan kritisk vurdere disse i etterkant
- kan anvende vitenskapsteoretisk og metodisk kunnskap i utformingen av en egen bacheloroppgave
- har tilegnet seg ferdigheter i akademisk skriving

Generell kompetanse

Studenten

- kan vise et faglig engasjement i viktige spørsmål om skole og opplæring, og på et forskningsmessig grunnlag kunne analysere og formidle et sammensatt fagstoff på en overbevisende måte
- kan selvstendig forholde seg til forskningsetiske problemstillinger

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Å skrive bacheloroppgave er det faglige kravet dette semesteret. Veiledning både i gruppe og individuelt vil være hovedarbeidsform. En del av veiledninga vil bli organisert som arbeidsseminarer med krav til obligatorisk deltakelse. I tillegg vil det være forelesninger i vitenskapsteori og metode.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Arbeidet med bacheloroppgaven starter allerede i høstsemesteret med innsirkling av tema og problemstilling.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	<ul style="list-style-type: none">- Obligatorisk tilstedeværelse på 2 oppgaveseminarer- Innlevering av førsteutkast til bacheloroppgaven- 1 obligatorisk veiledning på bacheloroppgaven	
	Det gis ikke kompensatorisk arbeid for manglende obligatorisk tilstedeværelse.	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
--------------------------	--------	-----------------

Obligatoriske arbeidskrav vurderes til godkjent/ikke godkjent.

Kommentar til arbeidskrav: Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
-----------	----------------	------	----------	---------------	-------	--------------------

Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt

Individuell

A-F

100 %

Nei

Kommentar til vurdering:

Individuell bacheloroppgave.

Tillatte hjelpemidler:

Alle

NY / UTSATT EKSAMEN

Det arrangeres utsatt eksamen/ny eksamen påfølgende semester for studenter som henholdsvis hadde gyldig fravær eller ikke besto ved siste ordinære eksamen. Ved ikke bestått bacheloroppgave blir ny/utsatt eksamen gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST.

LÆREMIDLER

Selvvalgt pensumlitteratur kommer i tillegg.

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

LGU1301P PRAKSIS, GRUNNSKOLELÆRERUTDANNING (1-7) 3. STUDIEÅR

Emnenavn (en)

Field practice, Teacher education level (1-7) year 3

Emnenavn (nn)	Praksis, Grunnskolelærerutdanning (1-7) 3. studieår
Omfang	0 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Ruth Grütters
Forkunnskapskrav	<p>Studierettskrav: Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved grunnskolelærerutdanningen</p> <p>Praksis fra andre studieår må være godkjent og bestått før første praksisperiode dette studieåret.</p>
Anbefalte forkunnskaper	
Emneinnhold	<p>I tredje studieår vil studentene arbeide videre med hovedtemaene fra første og andre studieår. Et nytt hovedtema for praksisopplæringen for tredje og studieår er skolen som organisasjon og samarbeid med foresatte og andre sentrale instanser utenfor skolen. Dette omhandler:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lærerarbeidet på organisasjonsnivå og i profesjonelle fellesskap - Samarbeid med foresatte, PPT og andre aktører - Skole- og elevdemokrati, foresatte og elevers rettigheter - Kvalitetssystem som verktøy for læring og skoleutvikling - Overganger mellom trinnene - Forskningsbasert kunnskap som utgangspunkt for endring og utvikling i skolen - Lokalt læreplan- og utviklingsarbeid på praksisskolen
Forventet læringsutbytte	<p>KUNNSKAP Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om kvalitetssystem som verktøy for læring og skoleutvikling • har kunnskap om lærerarbeidet på organisasjonsnivå • har kunnskap om forsknings- og utviklingsarbeid i praksisskolen • har kunnskap om skolen som organisasjon og samfunnsinstitusjon <p>FERDIGHET Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan selvstendig og sammen med andre planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning for elevgrupper av ulik størrelse på 3. og/eller 4. trinn • kan planlegge undervisning med utgangspunkt i planer for ulike perioder for elever på 3. og/eller 4. trinn • kan planlegge, gjennomføre og vurdere foreldremøter

- kan samhandle med kolleger, skoleledelse, foresatte og andre aktører i skolen
- kan med basis i teori og forskning identifisere mobbing og trakassering og drøfte måter dette kan håndteres på

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- kan vurdere skolen i forhold til samfunnsmandatet
- har utviklet læreridentitet basert på profesjonelle og yrkesetiske perspektiver
- har kunnskap, engasjement og metoder for å videreutvikle seg selv, sitt yrke og framtidig arbeidsplass gjennom kollegialt samarbeid og samhandling med eksterne aktører

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Praksis er en studie-, utprøvings- og læringsarena. Emneinnholdet og arbeidet med bacheloroppgave krever at det settes av god tid til praksis som studiearena. Studentenes forståelse for skolen som organisasjon og skolens endrings- og utviklingsprosesser må utfordres gjennom observasjon, diskusjon og refleksjon.

Gjennom observasjon, egen undervisning, veiledning og refleksjon skal studentene bli kjent med elevers læring og utvikling på 3. – 4. trinn samt utvikle sin lærerrolle i et læringsfellesskap. Studentene skal få undervise i egne studiefag, men praksisstudiene kan for øvrig foregå innenfor den totale fagkretsen i 3.- 4. trinn.

Skriving er et viktig redskap i studentenes lærings- og kommunikasjonsprosesser i praksisopplæringa. Bruken av ulike skriftlige dokumenter må ses i sammenheng med før- og etterveiledning. Arbeidsformer og læringsaktiviteter:

Studentene skal

- observere og kartlegge særtrekk ved skolen som organisasjon og praksisskolens utviklingsarbeid
- stille kritiske spørsmål til skolens og egen virksomhet som grunnlag for eget bachelorprosjekt
- planlegge, gjennomføre og vurdere variert undervisning for elevgrupper av ulik størrelse med utgangspunkt i ukeplaner/halvårsplaner/årsplaner for elever i 3. – 4. trinn
- delta i teammøter, møter med foresatte og, om mulig møter, med skolens eksterne samarbeidspartnere
- bruke planleggingsdokumentet basert på didaktisk relasjonstenkning som redskap i planlegging og vurdering av undervisning
- skrive logg som refleksjon over erfaringer og se disse i lys av teori, egen profesjonsetikk og gjeldende læreplan
- gjennomføre praksisoppgaver knyttet til fagstudiene

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		Obligatorisk tilstedeværelse

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Kommentar til arbeidskrav:		<p>All praksis er obligatorisk. Kun sykdom eller forhåndsgodkjent permisjon er gyldig fravær.</p> <p>Regler for gyldig og ugyldig fravær: Inntil 15% fravær krever dokumentasjon. Gyldig dokumentasjon er egenmelding for maks 3 dager, legemelding ved sykdom, eller forhåndsinnvilget permisjon av praksiskontoret. Gyldig fravær ut over 15% skal kompenseres med ekstradager i praksis. Ugyldig fravær blir vurdert til ikke bestått. Hele praksisen må da tas opp igjen neste gang denne praksisen arrangeres ordinært.</p> <p>Varighet praksis 3. studieår er 5 uker.</p>

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Praksisstudier	Individuell			Bestått / ikke bestått	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:				<p>Praksisstudiet skjer under veiledning og kontinuerlig vurdering.</p> <p>Vurdering bestått/ikke bestått fastsettes av praksislærer etter drøfting med oppfølgingslærer.</p> <p>Når studenten står i fare for ikke å bestå, skal studenten varsles innen fastsatt frist og opplyses om hva som er påkrevd for å kunne bli vurdert til bestått.</p> <p>En student kan ikke klage på karakter i praksis. Studenten kan derimot klage på formelle feil i vurderingsprosessen.</p> <p>Studenten får en formell vurdering av praksis uttrykt med karakteren bestått/ikke bestått.</p> <p>Alle punkter er forankret i lover, forskrifter og reglement; nasjonale og ved HiST. Se http://hist.no/lover</p>		
Tillatte hjelpemidler:						
NY / UTSATT EKSAMEN						Det er kun anledning til å gjennomføre hvert praksisemne to ganger. Bare i særskilte tilfeller kan avdelingen innvilge dispensasjon, jf. gjeldende studieforskrift ved HiST.

LÆREMIDLER

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

LGU14011 NATURFAG 2 (1-7)

Emnenavn (en)	Natural Science 2 (1-7)
Emnenavn (nn)	Naturfag 2 (1-7)
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Studieleder Ruth Grütters
Forkunnskapskrav	<p>Krav om studierett eller fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende Adgangsbegrensning maks 35</p> <p>Prioritering:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Studierett ved GLU m/realfag gjennom ordinært opptak til NTNU.2. Studierett ved GLU gjennom ordinært opptak til NTNU.3. Overgang fra GLU ved en annen institusjon i Norge.4. Andre som fyller kravet om fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende
Anbefalte forkunnskaper	Naturfag 1 (1-7) eller tilsvarende
Emneinnhold	<p>I dette emnet legges det vekt på å utvikle kunnskaper om bærekraftig utvikling og kompetanse i å introdusere de yngste elevene for utforskende naturfag. Det å kunne utvikle elevenes sansing, oppdagerglede, undring, naturglede og naturfagspråk er en vesentlig del av denne kompetansen. Emnet skal gi grunnlag for å kunne bruke elevaktive læringsformer på ulike læringsarenaer.</p> <p>Hver av de to delene av emnet har en overordnet tematikk, Bærekraftig utvikling og Utforskende naturfag. Temaene fungerer som overbygning for læringsutbytteformuleringer fra nasjonale retningslinjer.</p> <p>Tema Bærekraftig utvikling vil legge vekt på å arbeide med naturfaglige problemstillinger som møter oss alle i hverdagen, og spesielt behandle disse i et perspektiv knyttet til miljø- og ressursproblematikk og bærekraftig utvikling.</p>

Tema Utforskende naturfag vil legge vekt på utforskende læringsaktiviteter med barn og unge, og spesielt legge vekt på å sette slike aktiviteter inn i et naturfaglig perspektiv som gjenspeiler den komplekse hverdagen som møter dagens oppvoksende slekt. Dette gjelder både teknologiske, samfunnsmessige, miljømessige og etiske forhold.

Emnet bygger på og videreutvikler fagkompetansen fra første 30 studiepoengs emne, for å øke faglig trygghet på hele bredden av grunnskolefaget 1.-7. trinn. På noen sentrale faglige og fagdidaktiske områder skal det også utvikles dypere kunnskap. Det legges vekt på å fortsette utviklingen av kompetansen i å undervise barn så de videreutvikler sansing, oppdagerglede, undring og natur-glede. Emnet skal gi økt erfaring i å bruke elevaktive læringsformer på flere ulike læringsarenaer.

Forventet læringsutbytte

Temaene Bærekraftig utvikling og Utforskende naturfag fordeler faglige læringsmål. Øvrige læringsmål er gjennomgående.

Bærekraftig utvikling

Kunnskap

Studenten

- har kjennskap til relevant naturfagdidaktisk forskning, med spesiell vekt på naturvitenskapen i samfunnet og som argumenterende forskerfelleskap
- har kjennskap til eksempler på hvordan naturvitenskapene har utviklet seg gjennom historien
- har oversikt over cellens oppbygging og hovedfunksjoner og hvordan egenskaper påvirkes av arv og miljø
- forstår hvordan naturlig seleksjon kan gi tilpasninger og hvordan denne og andre mekanismer kan føre til evolusjonær endring av arter og populasjoner
- har kjennskap til hovedtypene av kjemiske reaksjoner på makro- og mikronivå, og hvordan disse kan relateres til fenomener i hverdagen og i naturen
- har oversikt over oppbygning og egenskaper av de viktigste organiske stoffgruppene
- har kunnskaper om energibevaring, energikvalitet, fornybare og ikke-fornybare energikilder
- har gode kunnskaper om global oppvarming og noen andre miljøutfordringer knyttet til kjemiske stoffers innvirkning på miljøet, samt konsekvenser av disse miljøutfordringene

Utforskende naturfag

Kunnskap

Studenten

- har kjennskap til relevant naturfagdidaktisk forskning, med spesiell vekt på prosess og metodedelen ved naturvitenskapen
- har oversikt over cellens oppbygging og hovedfunksjoner og hvordan egenskaper påvirkes av arv og miljø
- har kjennskap til kroppens organsystemer med spesielt fokus på helsemessige aspekter
- har oversikt over virkninger av rusmidler og rusmiddelrelaterte helseskader
- har kunnskaper om grunnleggende mekanikk, elektrisitet og magnetisme, og kjenner relevante forsøk og enkle beregninger
- har kunnskaper om energibevaring, energikvalitet, fornybare og ikke-fornybare energikilder
- har kjennskap til utviklingen av universet og vårt solsystem

Ferdigheter

Studenten

- kan utvikle undervisningsopplegg som fremmer elevers undring og læring i naturfag
- kan anvende relevant naturfagutstyr, flere modeller og praktiske aktiviteter
- kan utøve en helhetlig vurderingspraksis og gi tilpasset tilbakemelding
- kan finne, vurdere og henvise til naturfaglig informasjon og fagstoff, og anvende det i undervisning og drøftinger med kolleger
- kan planlegge, gjennomføre og vurdere teknologi- og designprosjekter med et flerfaglig perspektiv, med problemstillinger knyttet til utnyttelse og overføring av energi
- kan bruke emnet som regifag i tverrfaglige og flerfaglige sammenhenger

Generell kompetanse, gjelder både tema Bærekraftig utvikling og Utforskende naturfag.

Studenten

- har god forståelse av rolle, praksis og utviklingsmuligheter som naturfagslærer
- kan ta stilling til relevante fag- og yrkesetiske problemstillinger og evner å løse dem i et sosialt miljø

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Emnet går over ett semester, og det vil bli brukt varierte arbeidsformer tilpasset fagemnene. Erfaringsbasert og utforskende læring med utgangspunkt i studentaktive læringselementer som feltarbeid (observasjon, undersøkelser og kartlegging av vegetasjon, dyreliv og miljø-forhold) og laboratoriearbeid (forsøk og eksperimenter) og argumentering vil stå sentralt. Introduksjon til, og enkel bruk av IKT-verktøy, faglig og didaktisk, til animasjoner, simuleringer og modelleringer innenfor naturfaglige tema inngår i oppbygningen av studentenes digitale kompetanse. Forelesningsformen vil, sammen med samtaleundervisning i klasse, bli brukt til å gi oversikt, avklare faglige problem, presentere sentral kunnskap og arbeide eksempler og oppgaver. Studentaktive arbeidsformer med selvstudium, individuelt arbeid og arbeid i grupper med oppgaver og prosjekter er viktige deler av studiet. Videre forventes det at studentene bruker høgskolens bibliotek og andre kilder til informasjon og læring aktivt og forbereder seg til planlagt undervisning. Studentenes arbeid med emnet vil bli vurdert med både formative og summative vurderingsformer. Studentene vil i løpet av studiet bli gitt et antall obligatoriske oppdrag, skriftlige og muntlige oppgaver og praktisk arbeid. Detaljene i forbindelse med organiseringen av undervisningen finnes i semesterplanen.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Kostnader inntil kr. 2000 må påregnes ved ekskursionsjoner og feltaktiviteter.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Ferdighetstrening		Obligatorisk tilstedeværelse

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Kommentar til arbeidskrav:	Det er krav om 80 % tilstedeværelse på fysikkverksted og praktisk arbeid i fysikk. Det gis ikke kompensatorisk arbeid for manglende obligatorisk tilstedeværelse.	
Rapport(er)	4	4
Kommentar til arbeidskrav:	Innleveringsoppgaver/tester som dekker utvalgte læringsutbytteformuleringer og/eller rapporter (muntlig, digital eller skriftlig) fra feltarbeid/ekskursjoner og laboratoriearbeid.	
Muntlig fremlegg	1	1
Kommentar til arbeidskrav:	Muntlig fremlegg som dekker utvalgte læringsutbytteformuleringer.	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent.	
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. gjeldende studieforskrift ved HiST.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Hjemmeeksamen	Individuell		2 Dager	A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 1: Skriftlig individuell eksamen med alle hjelpemidler tillatt, «hjemme-eksamen». 2 dagers varighet og elektronisk innlevering. Nærmere instruks om omfang og form på eksamensbevarelsen vil foreligge senest 3 uker før eksamen i form av eget skriv.					
Tillatte hjelpemidler:	Til hjemmeeksamen tillates alle hjelpemidler.					
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 2: Ekskursjon: «Naturfag i skolen» Planlegge, gjennomføre og evaluere en undervisningssøkt i forbindelse med en ekskursjon knyttet tematisk til barnetrinnet.					

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Tillatte hjelpemidler:	Alle					
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 3: Ekskursjon i biologi Praktisering av feltarbeidsmetoder, registrering av arter og naturtyper.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle					
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 4: En test innenfor ferdigheter og kompetanse Planlegge, gjennomføre og evaluere en undervisningssøkt i klasserommet med elever fra barnetrinnet.					
Tillatte hjelpemidler:						
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 5: Teknologi og design Seminar med avsluttende presentasjon Alle deler av vurdering må være bestått for å få bestått karakter i emnet.					
Tillatte hjelpemidler:						
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

Faglitteratur

Grimenes, A. A., Jerstad, P., & Sletbak, B. (2011). *Grunnleggende fysikk for universitet og høyskole*. Oslo: Cappelen Damm.

Eller:

Callin, P. et al. (2012). *Ergo: [Fysikk 1]* (2. utg.). Oslo: Aschehoug.

Finnes også som:

Callin, P. et al. (2007). *Ergo: Fysikk 1: Grunnbok*. Oslo: Aschehoug.

Grindeland, J. M., Lyngved, R., & Tandberg, C. (2012). *Biologi for lærere*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Hannisdal, M., & Ringnes, V. (2011). *Kjemi for lærere*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Haugan, J. og Aamot, E. (2009). *Gyldendals tabeller og formler i fysikk: fysikk 1 og fysikk 2*. Oslo: Gyldendal undervisning.

Steen, B.-G. (2009). *Gyldendals tabeller og formler i kjemi: kjemi 1 og kjemi 2*. Oslo: Gyldendal undervisning.

Artikler og liknende hentet fra nettet eller forfattet av faglærerne og publisert på It's learning.

Na130 Laboratorieøvelser i fysikk. Tapir kompendium.

Didaktikk

Knain, E. & Kolstø, S. D. (red.). (2011). *Elever som forskere i naturfag*. Oslo: Universitetsforlaget.

Mork, S. M., & Erlien, W. (2010). *Språk og digitale verktøy i naturfag*. Oslo: Universitetsforlaget.

Anbefalt støttelitteratur

Angell, C., Flekkøy, E. G., & Kristiansen, J. R. (2011). *Fysikk for lærere*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Angell, C. B., Berit, Henriksen, E. K., Kolstø, S. D., Persson, J., & Renstrøm, R. (2011). *Fysikkdidaktikk*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Brady, J. E. (2004). *Generell kjemi: grunnlag og prinsipper* (2. utg.). Trondheim: Tapir akademisk forlag.

Eller:

Sire, J. (1998). *Chemica: lærebok i generell kjemi for universiteter og høyskoler* (2. utg.). Bergen: Fagbokforlaget

Hågvar, E. B. (2010). *Det zoologiske mangfoldet: dyregruppene systematikk, bygning og levevis* (3. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.

Finnes også som:

Hågvar, E. B. (1998). *Det zoologiske mangfoldet: dyregruppene systematikk, bygning og levevis* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.

Marion, P. v., & Strømme, A. (red.). (2008). *Biologididaktikk*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Ridpath, I. (2000). *Stjerner og planeter*. Oslo: Teknologisk forlag.

Ringnes, V., & Hannisdal, M. (2006). *Kjemi fagdidaktikk: kjemi i skolen* (2. utg.). Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Sand, O., Sjaastad, Ø. V., Haug, E., & Bjålie, J. G. (2006). *Menneskekroppen: fysiologi og anatomi* (2. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk.

Wedøe, L. (2005). *Fysikkaktiviteter i barnehage og småskole* (3. utg.). Oslo: Cappelen akademisk forlag.

Øgrim, O., & Andersen, S. L. (2005). *Eksperimentboka: 191 forsøk fra Fysikk på roterommet*. Oslo: Kolofon.

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne	Studiepoeng
Naturfag 2/Natur- og miljøfag 2	30

LGU1402P PRAKSIS, GRUNNSKOLELÆRERUTDANNING (1-7) 4. STUDIEÅR

Emnenavn (en)	Field practice, Teacher education level (1-7) year 4
Emnenavn (nn)	Praksis, Grunnskolelærerutdanning (1-7) 4. studieår
Omfang	0 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Studieleder Ruth Grütters
Forkunnskapskrav	Studierettskrav: Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved grunnskolelærerutdanningen Praksis fra tredje studieår må være godkjent og bestått før første praksisperiode dette studieåret
Anbefalte forkunnskaper	
Emneinnhold	I fjerde studieår vil studentene arbeide videre med hovedtemaene fra første, andre og tredje studieår. Et nytt hovedtema for praksisopplæringen for fjerde studieår er skolen som organisasjon og det profesjonelle fellesskapet. Dette omhandler: - Lærerens rettigheter og plikter

- Kvalitetssystem som verktøy for læring og skoleutvikling
- Forskningsbasert kunnskap som utgangspunkt for endring og utvikling i skolen
- Lokalt læreplan- og utviklingsarbeid

Forventet læringsutbytte

KUNNSKAP

Studenten

- har kunnskap om kvalitetssystem som verktøy for utvikling i studiefagene
- har kunnskap om lærerens rettigheter og plikter
- har kunnskap om forsknings- og utviklingsarbeid i skolen

FERDIGHET

Studenten

- kan selvstendig og sammen med andre planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning for elevgrupper av ulik størrelse på 1.-7. trinn
- kan planlegge, gjennomføre og vurdere opplæring i fagene på 1.-7. trinn
- kan planlegge undervisning med utgangspunkt i planer for ulike perioder for elever på 1.-7. trinn
- kan planlegge, gjennomføre og vurdere utviklingssamtaler med elever
- kan delta i lokalt læreplanarbeid
- kan med basis i teori vurdere og bidra til utvikling av skolens læringsmiljø

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- har utviklet kommunikasjons- og relasjonskompetanse
- har kritisk distanse til egen yrkesutøvelse
- har kunnskap, engasjement og metoder for å videreutvikle seg som profesjonell lærer i et praksisfellesskap

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Praksis er en studie-, utprøvnings- og læringsarena. Gjennom observasjon, egen undervisning, veiledning og refleksjon skal studentene bli kjent med elevers læring og utvikling på 1.-7. trinn samt utvikle sin lærerrolle i et læringsfellesskap. Studentene skal ha planleggings- og undervisningsoppgaver innenfor egne studiefag. For å utnytte praksisfeltet som studiearena kan studentene også måtte delta i andre skolefag og aktiviteter.

Skriving er et viktig redskap i studentenes lærings- og kommunikasjonsprosesser i praksisopplæringa. Bruken av ulike skriftlige dokumenter må ses i sammenheng med før- og etterveiledning. Arbeidsformer og læringsaktiviteter:

Studentene skal

- observere og kartlegge praksisskolens kvalitetssystem som verktøy for læring og faglig utvikling
- delta i praksisskolens lokale læreplanarbeid
- planlegge, gjennomføre og vurdere variert og utforskende undervisning i fagene i relasjon til ukeplaner/halvårsplaner/årsplaner for elever i 1.-7.trinn
- vurdere og bidra til utvikling av skolens læringsmiljø gjennom deltakelse i teammøter
- planlegge, gjennomføre og vurdere utviklingssamtaler med elever
- bruke planleggingsdokumentet basert på didaktisk relasjonstenkning som redskap i planlegging og vurdering av undervisning

- skrive refleksjonslogg med kritisk distanse til egen virksomhet, teori, gjeldende læreplan og egen yrkesidentitet
- gjennomføre praksisoppgaver knyttet til fagstudiene

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	<p>All praksis er obligatorisk. Kun sykdom eller forhåndsgodkjent permisjon er gyldig fravær.</p> <p>Regler for gyldig og ugyldig fravær: Inntil 15% fravær krever dokumentasjon. Gyldig dokumentasjon er egenmelding for maks 3 dager, legemelding ved sykdom, eller forhåndsinnvilget permisjon av praksiskontoret. Gyldig fravær ut over 15% skal kompenseres med ekstradager i praksis. Ugyldig fravær blir vurdert til ikke bestått. Hele praksisen må da tas opp igjen neste gang denne praksisen arrangeres ordinært.</p> <p>Varighet praksis 4. studieår er 2 + 1 uke.</p>	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Praksisstudier	Individuell			Bestått / ikke bestått	50 %	Nei
Kommentar til vurdering:	<p>Del 1: Praksis i første semester, 4.studieår Vurdering til bestått/ikke bestått fastsettes av praksislærer etter drøfting med oppfølgingslærer.</p>					
Tillatte hjelpemidler:						
Praksisstudier	Individuell			Bestått / ikke bestått	50 %	Nei
Kommentar til vurdering:	<p>Del 2: Praksis i andre semester, 4.studieår Vurdering til bestått/ikke bestått fastsettes av oppfølgingslærer.</p>					

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
	Begge vurderingsdeler må være bestått for å få emnet bestått.					
Tillatte hjelpemidler:						
Praksisstudier					%	Nei
	Praksisstudiet skjer under veiledning og kontinuerlig vurdering.					
	Studenter som har fått innpasset/forhåndsgodkjent fag fra andre læresteder, kan få mulighet til 3 uker praksis i høstsemesteret. Dette gjelder kun dersom lærestedet ikke tilbyr praksis i det faget som det søkes forhåndsgodkjenning for.					
Kommentar til vurdering:	Når studenten står i fare for ikke å bestå, skal studenten varsles innen fastsatt frist og opplyses om hva som er påkrevd for å kunne bli vurdert til bestått.					
	En student kan ikke klage på karakter i praksis. Studenten kan derimot klage på formelle feil i vurderingsprosessen.					
	Studenten får en formell vurdering av praksis uttrykt med karakteren bestått/ikke bestått.					
	Alle punkter er forankret i lover, forskrifter og reglement; nasjonale og ved HiST. Se http://hist.no/lover					
Tillatte hjelpemidler:						
NY / UTSATT EKSAMEN	Det er kun anledning til å gjennomføre hvert praksisemne to ganger. Bare i særskilte tilfeller kan avdelingen innvilge dispensasjon, jf. gjeldende studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

VALGEMNER GLU 1-7 REALFAG HØST 4.STUDIEÅR

Oversikten viser planlagte emner de ulike årene. Endelig studietilbud for et skoleår vedtas av avdelingsstyret i høstsemesteret foregående år. Igangsetting av emner er avhengig av tilstrekkelig antall studenter.

Emne	STUDIEPOENGBELASTNING			
	Avsl. Eks.	SP	2018 Høst	2019 Vår
LGU14009 Kroppsøving 1 (1-7)		30	30	
LGU14004 Kunst og håndverk 1 (1-7)		30	30	
LGU14003 Musikk 1 (1-7): Instruksjon, ledelse, komposisjon og fagdidaktiske emner		30	30	
LGU14001 Religion, livssyn og etikk 1 (1-7)		30	30	
LGU14002 Samfunnsfag 1 (1-7): Samfunn, kultur og sosial ulikhet		30	30	
LGU14007 Spesialpedagogikk med vekt på atferdsproblemer (1-7)		30	30	
LGU14027 Tegnspråk 1 (1-7)		30	30	
Sum		210	210	

LGU14009 KROPPSØVING 1 (1-7)

Emnenavn (en)	Physical Education 1 (1-7)
Emnenavn (nn)	Kroppsøving 1 (1-7)
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk, ev. engelsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Geir Olav Kristensen Ove Østerli
Forkunnskapskrav	Krav om studierett eller fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende. Adgangsbegrensning, maks 25

Prioritering ved opptak:

1. Studierett ved GLU gjennom ordinært opptak til NTNU
2. Overgang fra GLU ved en annen institusjon i Norge
3. Andre som fyller kravet om fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende

Opgitt antall er maksimalt antall studenter per gruppe. Fakultetet kan vurdere å opprette flere studentgrupper i emnet dersom søkertilfanget tilsier dette og fakultet har kapasitet

Anbefalte forkunnskaper

Emneinnhold

Kroppsøving 1 er en innføring i det å være lærer i kroppsøving i de første sju trinnene i grunnskolen. Det legges vekt på kroppsøving som en del av begynneropplæringen med særlig ansvar for organisering av aktivitet, allsidig kroppslig utvikling, glede, mestring, opplevelse og læring. Kroppsøving i ulike bevegelsesmiljø, tilrettelegging for lek og begynneropplæring i idrett, svømming, dans og friluftsliv står sentralt. Studiet skal gi grunnlag for å forstå fysisk aktivitet og kroppsøving i et helsefremmende perspektiv. Studiet skal utvikle studentenes kompetanse for å vurdere kulturelle og utviklingsmessige forutsetninger for å delta i ulike former for fysisk aktivitet. Studentene skal få kjennskap til hvordan internasjonale og nasjonale kulturer og verdier bidrar til å skape og utvikle fysisk aktivitet, og hvordan et flerkulturelt samfunn gir muligheter og utfordringer i kroppsøvingsfaget.

Fagdidaktikken i emnet bygger på en eksemplarisk og praktisk tilnærming. Studentene får erfaring med utprøving av ulike bevegelsesaktiviteter og varierte arbeidsmåter egnet til å fremme kroppslig utvikling, læring, kreativitet og bevegelsesglede for alle elever. Kjennskap til alderstypiske trekk og samarbeid med praksis om å møte eleven og elevgrupper i kroppsøving er av vesentlig betydning for å nå målsetningene i emnet. Faget skal formidle og engasjere studentene i vitenskapelige arbeidsformer. Utforskende læringsprosesser skal fremme studentenes selvstendighet, analytiske ferdigheter og kritisk refleksjon.

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om kroppsøvingsfagets egenart
- har kunnskap i lek, idrett, svømming, dans friluftsliv og tidsaktuelle bevegelsesformer i barns oppvekst
- har kunnskap og ferdighet for å forstå, utøve og utvikle egen identitet og profesjonalitet som kroppsøvingslærer
- har kunnskap og ferdighet for å gjøre faglige og fagdidaktiske overveielser knyttet til undervisning og læring i kroppsøving for elever på trinn 1-7
- har kunnskap om eleven med utgangspunkt i teorier om fysisk og motorisk utvikling, betydning av kjønn, sosial bakgrunn, etnisitet, evne og funksjonsnivå knyttet til kroppsøving og læring
- har kunnskap om hvordan kroppsøving kan bidra til å stimulere de grunnleggende ferdighetene (uttrykke seg muntlig, lese, uttrykke seg skriftlig, regne, bruke digitale verktøy) i begynneropplæringen, og hvordan det er naturlig å inkludere disse i kroppsøving
- har forståelse for kroppen som symbol i dagens samfunn med vekt på hvordan dette kommer til uttrykk i barnekultur
- har kunnskap om fysisk aktivitet og kroppsøving i et folkehelseperspektiv
- har kunnskap om fysisk aktivitet, motorisk læring og betydningen av dette for barns helse og utvikling
- har kunnskap om hvordan jobbe med motivasjon for fysisk aktivitet og bevegelsesglede

Ferdigheter

Studenten

- kan planlegge, gjennomføre og kritisk vurdere undervisning i kroppsøving ut fra lovverk, gjeldende læreplan og profesjonsetiske krav
- har ferdigheter i å legge til rette for og lede læringsarbeid med basis, leik, idrett, dans, svømming, friluftsliv og tidsaktuelle bevegelsesformer i barns læring generelt og i 1. – 7. trinn i grunnskolen spesielt.
- kan observere og vurdere elevenes bevegelsesmønstre og forutsetninger som grunnlag for å gi tilpasset opplæring, læringsfremmende tilbakemelding og vurdering i kroppsøving
- kan anvende ulike digitale verktøy for å samle inn, bearbeide, presentere informasjon innenfor kroppsøvingsfaget
- kan utvikle mål for opplæringa og vurdere elevens måloppnåelse og begrunne vurderingene
- kan identifisere farer og ivareta elevenes sikkerhet i ulike aktiviteter og bevegelsesmiljø
- kan utføre livreddende førstehjelp, svømme og utføre livredning i vann

Generell kompetanse

Studenten

- kan vurdere analytisk og kritisk hvordan kroppsøving sammen med andre skolefag bidrar til elevens allmenndanning
- kan ta ansvar for kontinuerlig utvikling av egen profesjonalitet
- kan bidra til skoleutvikling med utgangspunkt i kroppsøving
- kan kommunisere med elever, foresatte og kolleger om problemstillinger knyttet til kroppsøving og kroppslig læring
- kan forstå, utøve og utvikle egen profesjonalitet som kroppsøvingslærer

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

I undervisningen vil det bli benyttet et bredt spekter av arbeidsformer og læringsaktiviteter. Studentaktive arbeidsformer er sentralt i faget, og studentenes deltakelse vil være viktig for å gjennomføre aktivitetene. Det vil være noen forelesninger i sentrale tema, mens mye av undervisningen vil bestå av praktisk aktivitet med felles refleksjon. Noe arbeid vil være individuelt, noe vil være gruppearbeid i ulike former og med varierende gruppesammensetning. Noe av undervisningen foregår på studiestedet, mens andre deler foregår på andre egnede arenaer; f.eks svømmehall, skogsområder osv. Møte med elever i praksis og kroppsøvingssammenheng utover vanlig praksis er en viktig del av studiet. Studentene skal i dette emnet bruke digitale verktøy interaktivt slik at de selv skal kunne ta i bruk slike som hjelpemiddel i sin undervisning på en reflektert måte.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Noe av undervisningen foregår utenfor lærestedet og studentene må påregne å reise til andre undervisningssteder, f.eks svømmehall og ekskursjonsområder. Det vil derfor være noe ulik undervisningsbelastning fra uke til uke. Semesterplanen angir når undervisningen finner sted. Kostnader knyttet til ekskursjoner osv må dekkes av studentene selv.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	<ul style="list-style-type: none"> • Ett didaktisk arbeid knyttet til læringslandskap i kroppsøving. • Inntil 5 forskjellige didaktiske prøver. • En gruppeoppgave innen fysisk aktivitet og helse. • Godkjent prøve i livredning og hjerte-lungeredning • Ett didaktisk arbeid knyttet til praksisfeltet 	
Ferdighetstrening		
Kommentar til arbeidskrav:	<p>Obligatorisk studiedeltaking</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praktiske aktiviteter med 80% deltakelse. Det gjelder 80% deltakelse i følgende tema: I: Leik, ball og dans, II: Basis og turn, III: Orientering og Løp-Hopp-Kast, IV: Svømming og skøyter • Tilrettelegge og gjennomføre en økt med motorikk 	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent.	
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Skriftlig	Gruppe			A-F	49 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Del 1. Skriftlig gruppeoppgave i Basis.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle hjelpemidler er tillatt					
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			A-F	51 %	Nei

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
	Del 2. Individuell praktisk/muntlig fagdidaktisk eksamen.					
Kommentar til vurdering:	Denne eksamen innledes med en praktisk gruppeoppgave. Oppgave og opplegg skal individuelt forsvares muntlig sammen med pensumsrelaterte spørsmål. Karakteren er individuell.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle hjelpemidler er tillatt i gruppeoppgaven i den praktisk-muntlige delen av eksamenen. Ingen hjelpemidler er tillatt i den muntlige delen.					
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			Bestått / ikke bestått	%	Nei
	Del 3. Ekskursjon høst med overnatting(er), inklusive forarbeid og etterarbeid					
Kommentar til vurdering:	Alle delvurderinger må være bestått for å få karakter i emnet.					
Tillatte hjelpemidler:						
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

Bøker/Kompendier:

Bjerke, Ø & Kristensen, G.O. (2013). *Kompendium - Aktiviteter på snø og is*, HiST. Akademia.

Brattenborg, S & Engebretsen (2013). *Innføring i kroppsøvingdidaktikk* (3. utg.). Oslo: Cappelen Damm akademisk..

Gjerset, A., Holmstad, P., Raastad, T., Haugen, K., & Giske, R. (2012). *Treningslære* (4. utg.). Oslo: Gyldendal undervisning.

Hollekim og Vingdal (2000). *Mestring og glede: fra grunnleggende bevegelser til idrett og dans*. Oslo Gyldendal Undervisning.

Kristensen G. O., Østerlie O. (2015): *Artikkelkompendium K1 4.klasse*. HiST. Akademia.

Madsen, Ø., & Irgens, P. (2013). *Slik lærer du å svømme*. Bergen: Bodoni forlag.

Moen, E., Jacobsen, K. B., & Sivertsen, A. (2007). *Skrutt for skritt: fysisk fostring/kroppsøving i barnehage og grunnskole* (5. utg.). Nesbru: Vett & viten.

Nordbotten, G.L.N. (2014) *Barns fysiske utvikling: hvordan stimulere barns fysiske utvikling?* (2. utg.). Oslo: Cappelen Damm.

Steinsland, I., & Fjeld, J. (2002). *Fra lek til friidrett*. Bergen: Fagbokforlaget.

Vingdal, I. M., & Hollekim, I. (2010). *Barn i naturen: utfordringer, opplevelse, læring*. Oslo: Gyldendal undervisning.

Østerlie, O. (2014). *Dans i kroppsøving: Kompendium i dans, GLU1-7 og 5-10*, HiST. Akademia.

Internett:

Utdanningsdirektoratet. (2012). Læreplan i kroppsøving. (<http://data.udir.no/kl06/kro1-03.rtf>).

NOF (2007). Bedre løyper for de yngre [http://www.orientering.no/arrangor/loypelegging/Documents/L%C3%B8ypelegging%20for%20yngre%20\(brosjyre\).pdf](http://www.orientering.no/arrangor/loypelegging/Documents/L%C3%B8ypelegging%20for%20yngre%20(brosjyre).pdf)

Norsk orientering: Nettorientering. Lastes ned her: <http://www.nof-orientering.org/innhold.php>

Norsk resuscitasjonsråd. (2014). *Retningslinjer 2010 Basal HLR- barn*. Hentet fra: http://nrr.org/images/nedlasting/pdf/HLR_barn.png

Rundskriv: 08–2012 - Informasjon om endringer i faget kroppsøving i grunnskolen og videregående opplæring (<http://www.udir.no/Upload/Rundskriv/2012/Udir-8-2012-kroppsoving.pdf?epslanguage=no>)

Helsedirektoratet. (2014). *Anbefalinger om kosthold, ernæring og fysisk aktivitet*. Rapport IS-2170. Hentet fra: <http://helsedirektoratet.no/publikasjoner/anbefalinger-om-kosthold-ernering-og-fysisk-aktivitet/Publikasjoner/anbefalinger-om-kosthold-ernering-og-fysisk-aktivitet.pdf>

The Definition and Selection of Key Competences. Executive Summary (<http://www.oecd.org/dataoecd/47/61/35070367.pdf>)

Utdanningsdirektoratet. (2008). *Rundskriv 1- 2008 Forsvarlig svømme- og livredningsopplæring i grunnskoleopplæringen*. Oslo: Utdanningsdirektoratet. Hentet fra: <http://www.svomming.no/getfile.php/3434/Nytt%20rundskriv%202008.pdf>

Nyheim, May Britt (2010). Fra lek til friidrett basistrening med tilpasninger for barn og unge med spesielle behov. <http://www.idrett.no/SiteCollectionDocuments/2010Hefte%20-%20friidrett%20for%20funksjonshemmede.pdf>

Its learning:

Bjerke, Ø. & Jenssen, A.R. (2010). *Kompendium i Basis*. HiST, ALT, Trondheim.

Jenssen, A. R. (2014). *Sentrale ballspill: Hvordan gjennomføre i skolen*. Trondheim: Høgskolen i Sør-Trøndelag, Avdeling for lærer- og tolkeutdanning.

Jenssen, A.R. (2014). *Leik i skolen*.

Støttelitteratur:

O-skolen: <http://www.o-skolen.no/index.php?lag=1&krets=3&forbund=38&nyttlag=38&nykrets=3&nyttforbund=1>

Utdanningsdirektoratet. (2008). *Svømme- og livredningsopplæring: støttemateriell for lærere og instruktører i grunnskolen*. Oslo: Utdanningsdirektoratet. Hentet fra: http://www.udir.no/PageFiles/Fysisk%20aktivitet/2/Udir_svømme_livredding_net.pdf

Irgens, P. & Larsen, R. (2014). *Veien mot svømmedyktighet: timeopplegg for skoleverket*. Hentet fra: <http://skolesvømmen.no/brosjyrer/nsfsvommeundervisning.html>

Jagtøien, G. L. & Hansen, K. (2000) I bevegelse: sansemotorikk, lek, observasjon. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag. (s. 157-199).

Utdanningsdirektoratet (2012). *Vurdering i skolen. Intensjoner og forståelser*. Delrapport 1 fra prosjektet Forskning på individuell vurdering i skolen (FIVIS, s142-144) <http://www.udir.no/Upload/Rapporter/2012/fivis.pdf?epslanguage=no>

Utdanningsdirektoratet (2013). *Vurdering i skolen. Operasjonaliseringer og praksiser*. Delrapport 2 fra prosjektet Forskning på individuell vurdering i skolen (FIVIS2, s83-98) <http://www.udir.no/Upload/Rapporter/2013/FIVIS2.pdf?epslanguage=no>

I tillegg kommer litteratur/presentasjoner gjennomgått i forbindelse med undervisning, studentoppgaver og studentframlegg. Disse legges i egen mappe som kalles Litteratur på Its learning.

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

LGU14004 KUNST OG HÅNDVERK 1 (1-7)

Emnenavn (en)	Art and crafts 1 (1-7)
Emnenavn (nn)	Kunst og handverk 1 (1-7)
Omfang	30 Studiepoeng

Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Errol Fyrileiv
Forkunnskapskrav	<p>Krav om studierett eller fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende. Adgangsbegrensning, maks 20</p> <p>Prioritering ved opptak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Studierett ved GLU gjennom ordinært opptak til NTNU 2. Overgang fra GLU ved en annen institusjon i Norge 3. Andre som fyller kravet om fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende <p>Oppgitt antall er maksimalt antall studenter per gruppe. Fakultetet kan vurdere å opprette flere studentgrupper i emnet dersom søkertilfanget tilsier dette og fakultet har kapasitet</p>
Anbefalte forkunnskaper	Forkunnskaper i fagområdene kan være en fordel
Emneinnhold	<p>Kunst og håndverk 1 (1-7) gir en innføring i bilde, skulptur, design, arkitektur, kunst og formkultur og fagdidaktikk. Studenten skal få erfaring med varierte arbeidsmåter og ulike materialer som gir læringsutbytte i forhold til kravene i gjeldende læreplan for 1. – 7. trinn i grunnskolen.</p> <p>Studenten skal arbeide med praktiske, skapende prosesser for å bli en god veileder for elevene, og kunne bruke ulike vurderingsformer som bidrar til elevenes læring.</p> <p>Emnet skal formidle og engasjere studentene i vitenskapelige arbeidsformer. Utforskende læringsprosesser skal fremme studentenes selvstendighet, analytiske ferdigheter og kritisk refleksjon.</p> <p>Emnet består av seks områder: Bilde, skulptur, design, arkitektur, kunst og formkultur og fagdidaktikk.</p> <p>Bilde er utforsking av bilde som visuelt, estetisk og kommunikativt uttrykk. Praktisk arbeid med todimensjonal form og digitale bildemedier vektlegges. Form, farge, komposisjon og symbolbehandling er sentrale tema.</p> <p>Skulptur omfatter utforsking av og arbeid med skulptur som estetisk, visuelt, taktilt og kommunikativt uttrykk, - både gjennom ulike typer skulptur, installasjon og landskapskunst.</p>

Design utfordrer til arbeid med problemstillinger knyttet til design og hverdageestetikk. Studentene skal jobbe med designprosesser knyttet til produkter som primært dekker praktiske behov.

Arkitektur fokuserer på opplevelse av inne- og uterom som påvirker vår hverdag. Kunnskap om lokal byggeskikk og nasjonale stilretninger er sentralt. Undersøkende og skapende arbeid knyttes til nærmiljøet. Tegning og bygging av ulike typer modeller, øker bevissthet om tredimensjonale rom fra tegninger og dataanimasjoner.

Kunst og formkultur fokuserer på norsk og internasjonal kunst fra nyklassisismen til i dag, i tillegg til kunsthåndverk, design og arkitektur fra historismen til i dag. Området gir grunnlag for planlegging av undervisning, opplevelse og utvikling av kunnskaper og bevissthet om ulike perioders og kulturers formuttrykk. Gjennom utforskning av ulike kulturuttrykk kan en se seg selv og andre i en historisk og kulturell sammenheng.

Fagdidaktikk er integrert i faget og tar for seg organisert læring i kunst og håndverk, fagets historiske utvikling, relevans og legitimering som allmenndannende fag i skolen. Studenten skal arbeide med praktiske, skapende prosesser for å bli en god veileder for elevene, og kunne bruke ulike vurderingsformer som bidrar til elevenes læring.

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om materialer, teknikker, redskaper og estetiske virkemidler som er vanlige i arbeid med bilder, skulptur, design og arkitektur
- har kunnskap om kunstteorier og hovedretninger innenfor bildekunst og skulptur, og utvikling av moderne kunsthåndverk, design og arkitektur
- har kunnskap om hvordan uttrykksformer fra ulike kulturer nasjonalt og internasjonalt kan være ressurs for eget skapende arbeid og organisert læring
- har kunnskap om hovedtrekkene i fagets historie, begrunnelse, innhold og metoder
- har kunnskap om sentrale teorier om barns to- og tredimensjonale formspråkutvikling og barnekulturens visuelle ytringsformer, estetisk opplevelse, lek og kreativitet
- har kunnskap om gjeldende regler om opphavsrett og personvern ved bruk av kilder, bilder og andre ressurser til undervisning
- har kunnskap om hvordan den estetiske dimensjonen kan inngå i tverrfaglige sammenhenger
- har kunnskap om grunnleggende ferdigheter i faget

Ferdigheter

Studenten

- kan utvikle en idé til ferdig form, dokumentere og vurdere egen skapende prosess, vise praktisk håndlag og være en god rollemodell for elevene
- kan bruke tegning i arbeid med bilde, skulptur, design og arkitektur
- kan eksperimentere med og bruke sentrale materialer, redskaper, virkemidler og teknikker i arbeid med bilder, skulptur, design og arkitektur
- kan bruke enkle analyseverktøy i arbeid med bilde, skulptur, design og arkitektur
- kan formidle kunst og formkultur på varierte måter, og se sammenheng mellom ulike kulturuttrykk, barns skapende virksomhet og eget arbeid
- kan velge ut hensiktsmessige materialer, teknikker og håndverktøy som egner seg for oppgaver på barnetrinn, vedlikeholde redskaper og enkle maskiner og kjenne sikkerhetsrutiner (HMS-rutiner)
- kan arbeide med bilder ved hjelp av enkle digitale verktøy
- kan bruke nærmiljøet som kilde til opplevelse og innhenting av kunnskap som utgangspunkt for eget arbeid og som ressurs for elevoppgaver
- kan organisere enkle utstillinger, lage ulike typer presentasjoner og aktivisere elever i arbeid med utstilling av egne og andres arbeider og produkter

- kan planlegge og gjennomføre undervisning, og tilrettelegge for tilpasset opplæring for alle elever
- kan gjennomføre læringsorientert vurdering
- kan vurdere læremidler i kunst og håndverk for barnetrinnet

Generell kompetanse

Studenten

- kan ta i bruk kulturelle forskjeller i elevgruppa som ressurs
- kan utnytte variasjoner i visuelle uttrykk som utgangspunkt for oppgaver og faglig samtale
- kan bruke digitale læringsarenaer til innhenting og formidling av fagstoff
- kan utnytte fagets muligheter til å fremme gjenbruk og bærekraftig utvikling
- kan bruke kunst og håndverk i tverrfaglige tema- og prosjektarbeid og ivareta den estetiske dimensjonen i opplæringen i samhandling med andre fag og begynneropplæringen

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Studiet er harmonisert med arbeidsmåtene i gjeldende læreplan for grunnskolen.

Teoriundervisning vil hovedsakelig skje i samlet gruppe, mens praktisk undervisning foregår i mindre grupper eller samlet gruppe. Det praktiske individuelle arbeidet i materialene vil foregå på verkstedene, under lærer- eller studentstyrt veiledning.

Det kreves en betydelig arbeidsinnsats gjennom selvstudium organisert i egne perioder hvor studentene arbeider med oppgaver i forlengelse av selvvalgte problemstillinger. Studiet vil bestå av en veksling mellom eget praktisk skapende arbeid, møte med kunst og formkultur, teoretiske studier og samarbeid med praksisfeltet. Refleksjon rundt eget og andres arbeid står sentralt.

Studentene skal arbeide med faglige og dagsaktuelle problemstillinger. Dokumentasjon av arbeidsprosesser kan skje gjennom for eksempel analoge eller digitale logger.

Flere mindre ekskursjoner til utstillinger og samlinger i Trøndelagsfylkene, samt en ekskursjon til for eksempel Oslo er viktig del av studiet.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Til utprøving og mindre oppgaver har avdelingen nødvendige materialer, og studentene betaler materialpenger pr studieår.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:		<ul style="list-style-type: none">• En praktisk-estetisk gruppeoppgave innenfor et avtalt tema som skal presenteres i form av en utstilling• En gruppeoppgave i fagdidaktikk med utgangspunkt i barns utvikling i arbeid med todimensjonale uttrykk• En gruppeoppgave i fagdidaktikk og kunst og formkultur knyttet til bilde, skulptur, design eller arkitektur
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:		<p>Følgende aktiviteter er obligatoriske:</p> <ul style="list-style-type: none">• Innføring og oppsummering i områdene: bilde, skulptur, design og arkitektur (2 økter pr. område)• 5 ekskursjoner• Innføring i bruk av maskiner, verktøy og utstyr på treverkstedet (1 økt) <p>Ved fravær fra ekskursjon blir det gitt kompensatorisk arbeid. Det gis ikke kompensatorisk arbeid for manglende obligatorisk tilstedeværelse med unntak av ekskursjoner.</p>
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:		<p>Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent</p> <p>Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. gjeldende studieforskrift ved HiST.</p>

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Vurderingsmappe	Individuell			A-F	51 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Del 1 Individuell utstilling En utstilling bestående av skapende arbeider fra områdene bilde og skulptur, design og arkitektur.					

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Tillatte hjelpemidler:	Ingen hjelpemidler					
Muntlig	Individuell			A-F	49 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Del 2 Individuell muntlig eksamen Den muntlige eksamen skal dokumentere kunnskaper innenfor områdene bilde, skulptur, design, arkitektur, kunst og formkultur og fagdidaktikk.					
	Både del 1 og del 2 må være bestått for å få karakter i delemnet.					
Tillatte hjelpemidler:	Ingen hjelpemidler					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

Kunnskapskilder

I tillegg til listen kommer tekstsider utdelt i undervisningen.

Kunnskapskilder er også kunstmuseer, verksteder, gallerier, internett, video og film.

Danbolt, G.(2002). *Blikk for bilder: om tolkning og formidling av billedkunst*. Oslo:

Abstrakt forlag.

Finnes også som:

Danbolt, Gunnar (1999). *Blikk for bilder: formidling av billedkunst til barn og ungdom*. Oslo, Norsk kulturråd.

Danbolt, Gunnar (2009). *Norsk kunsthistorie: bilde og skulptur frå vikingtida til i dag* (3. utg.). Oslo: Samlaget. s.153-472.

Hauffe, T. (1996). *Design*. Oslo: Cappelen.

150 s.

Haabesland, A. Å., & Vavik, R. E. (2000). *Kunst og håndverk: hva og hvorfor*. Bergen: Fagbokforlaget.

261 s., unntatt s. 88-127 (L97 og undervisning i kunst og håndverk)

Lepperød, J., Kallestad, T., & Gilje, Ø. (2013). *Kunst, håndverk, teknologi og design*. Bergen: Fagbokforlaget. s. 4-345.

Læreplanverket for Kunnskapsløftet (2006). Oslo: Kunnskapsdepartementet.

Tilgjengelig fra:

<http://www.udir.no/kl06/KHV1-01/>

Nielsen, L. M. (2009). *Fagdidaktikk for kunst og håndverk: i går, i dag, i morgen*. Oslo: Universitetsforlaget. 124 s.

Stilhistorie for arkitektur: <http://www.miljolare.no/tema/kulturminner/artikler/stilhistorie.php>

Thiis-Evensen, T. (1995). *Europas arkitekturhistorie: fra idé til form* (Bokmåltutg.). Oslo: Gyldendal. s. 116-167

Finnes også som:

Thiis-Evensen, T. (1995). *Arkitekturhistoria i Europa: frå idé til form* (Nynorskutg.). Oslo: Gyldendal.

Timenes, K. (1997). *Tekstil: teknikker og oppgaver*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

40 s.

Tilgjengelig som e-bok:

http://urn.nb.no/URN:NBN:no-nb_digibok_2010040605062

Utdanningsdirektoratet: Den generelle delen av læreplanen, 1993.

Tilgjengelig fra:

http://www.udir.no/Upload/larerplaner/generell_del/generell_del_lareplanen_bm.pdf?epslanguage=no

22 s.

Tillegglitteratur

Bagnall, B. (1987). *Tegne - male: et komplett kurs*. Oslo: Teknologisk forlag.

100 s.

Breiset, R., & Gunnerød, A. G. (2001). *Telgje spikke smi: med kvass kniv i rått tre*. Oslo: Norges husflidslag.

Danbolt, G. (2014). *Frå modernisme til det kontemporære: tendensar i norsk samtidskunst etter 1990*.

Oslo: Samlaget.

Danbolt, G., & Meyer, S. (1989). *Når bilder formidler: en bok om visuell kommunikasjon: studiebok*.

Oslo: Universitetsforlaget.

Dæhlin, E. (1990). *Norsk samtidskunst*. Oslo: Teknologisk forlag.

Fjørtoft, M. (2008). *Digital fotografi i praksis* (4. utg.). Tingvoll: Abrakadabra.

Grønli, A., & Fredriksen, G. B. (2001). *Skulpturguiden for Trondheim: en håndbok om utendørs skulpturer og kunstnerisk utsmykning*. Trondheim: Tapir.

Høisæther, O. R. (2009). *Design på norsk* (2. utg.). Oslo: Cappelen Damm. 120 s.

Mørstad, E. (2000). *Visuell analyse: metode og skriveråd*. Oslo: Abstrakt forlag. 105 s.

Opdahl, A. B. (2008). *Klær: fra kast til bruk*. Oslo: Boksenteret.

Solberg, H. (red.) (1999). *Arkitektur i 1000 år: en arkitekturguide for Trondheim*. Trondheim: Trondhjems arkitektforening.

Teigen, T. (1992). *Frihåndstegning*. Oslo: Ad Notam Gyldendal. 50 s.

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne

Studiepoeng

Studiepoengsreduksjon vurderes i hvert enkelt tilfelle ved for eksempel en student med 15 stp i tilsvarende enhet kan få godkjent overlappende del av fagområde som er mindre enn 20%.

LGU14003 MUSIKK 1 (1-7): INSTRUKSJON, LEDELSE, KOMPOSISJON OG FAGDIDAKTISKE EMNER

Emnenavn (en)	Music 1 (1-7): Instruction, Performance, Composition and Didactics
Emnenavn (nn)	Musikk 1 (1-7): Instruksjon, leiing, komposisjon og fagdidaktiske emne
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Anne-Lise Heide
Forkunnskapskrav	Krav om studierett eller fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende. Adgangsbegrensning, maks 20

Prioritering ved opptak:

1. Studierett ved GLU gjennom ordinært opptak til NTNU
2. Overgang fra GLU ved en annen institusjon i Norge
3. Andre som fyller kravet om fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende

Opgitt antall er maksimalt antall studenter per gruppe. Fakultetet kan vurdere å opprette flere studentgrupper i emnet dersom søkertilfanget tilsier dette og fakultet har kapasitet

Anbefalte forkunnskaper

Ferdigheter i song, spel og kjennskap til notar

Emneinnhold

Musikk 1 1-7, emne har desse hovudkomponentane: Grunnleggjande opplæring i utøvande og skapande verksemd, innføring i musikkfaget sine deldisiplinar og innføring i skolefaget musikk slik det er forma for trinna 1-7 i gjeldane læreplan.

Dei fagdidaktiske delane av studiet er i særleg grad sikta inn mot musikk læraren sitt arbeid med elevar si faglege læring på trinna 1-7.

Undervisningsstoff og arbeidsmåtar i praksisopplæringa skal også gi studentane ferdigheter, kunnskap og erfaring som gjer at dei kan leie og instruere song – og musikkaktivitetar tilrettelagt for elevar på trinna 1-7.

Emnet skal også gjere studentane fortrulege med dei grunnleggjande dugleikane Å kunne uttrykke seg munnleg og skriftleg, å kunne lese og regne, å kunne bruke digitale verktøy slik desse er utforma i gjeldande musikk læreplan for grunnskulen.

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om dei særprega lærings- og erkjeningsformene som er knytt til kunstnarleg, estetisk og musikalsk verksemd
- har kunnskap om psykologiske og kulturelle faktorar som verkar inn på utviklinga av barn og unges musikalitet, uttrykksformer, kreativitet og identitet
- har kunnskapar om musikk læraren som leiar og tilretteleggjar for musikkopplæring for trinna 1-7
- har grunnleggjande kunnskap om norsk og internasjonal musikk frå ulike sjangrar og musikkhistoriske epokar, om norsk og samisk tradisjonsmusikk og om musikk frå ulike kulturar
- har kunnskap om grunnleggjande musikkteori og ulike former for musikkanalyse
- har kunnskap om korleis musikk blir brukt og integrert i ulike former for samfunnsuttrykk, t.d. i film og media, og om korleis musikk kan vere eit formande element i slike samanhengar
- har kunnskapar om musikkfaget si historie og rolle i samfunnet, læreplanar i faget og faget si læreplanhistorie

Ferdigheter

Studenten

- kan syngje og bruke stemma på varierte måtar, uttrykkje seg musikalsk og meningsfullt på eige hovudinstrument og akkompagnere song på piano, gitar eller anna akkordinstrument
- kan leie og danse til og med musikk og meistre eit representativt utval av tradisjonelle og moderne dansar frå ulike kulturar til bruk i musikkundervisning på trinna 1-7
- kan leie og instruere song-, samspel-og danseprosessar med medstudentar og med elevar på trinna 1-7

- kan meistre ulike innfallsvinklar til begynnaropplæring i musikkfaget og vere fortrulege med grunnleggjande ferdigheiter i skolefaget musikk
- kan leggje til rette for musikalsk opplæring og utvikling for elevar med spesielle evner eller vanskar
- kan lytte aktivt og reflekterande til eit representativt utval av musikk frå ulike sjangrar, historiske periodar og ulike kulturar
- kan vise kunnskap om musikken gjennom verbale og andre kunstrelaterte uttrykksformer, t.d. dans/rørsle og drama
- kan skape musikk på varierte måtar, improvisere med instrument og stemme og kunne leie improvisasjons- og komposisjonsprosessar for elevar på trinna 1-7
- har god praktisk dugleik i grunnleggjande ferdigheiter i munnleg og skriftleg kommunikasjon i musikkfaget og kompetanse til å fremje slike dugleiker hos elevane.
- kan bruke analoge og digitale musikkinstrument og tekniske og elektroniske hjelpemiddel med tanke på musikalsk skaping, formidlingsverksemd og musikkopplæring
- kan ta i bruk og vurdere varierte arbeidsformer, metodar og læringsmateriell for skolefaget musikk for trinna 1-7
- kan gjennomføre tilpassa opplæring for elevar med ulik bakgrunn, ulike føresetnader og interesser.

Generell kompetanse

Studenten

- har innsikt i og kan drøfte musikkens rolle som identitetsskapar, kommunikasjonsmedium og kulturuttrykk i skolekvardagen og i eit fleirkulturelt samfunn
- kan aktivisere og stimulere elevane si evne til å skape, oppleve, uttrykke og reflektere
- kan initiere fagleg samarbeid og bruke musikk både som regifag og støttefag i fleirfaglege tema- og prosjektarbeid
- kan reflektere over samanhengen mellom mål og innhald i musikkfaget, andre fagområde og læreplanverk for trinna 1-7

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Undervisningsformene skiftar mellom gruppeundervisning, førelesningar, gruppearbeid og praktisk musisering. Studentane skal delta i ein læringsprosess der dei i arbeid med produksjon, tolking og formidling av musikk der dei utviklar kunnskap, ferdigheiter og generell kompetanse i faget. Dette omfattar stor grad av eigeninnsats. Studentane vil få rettleiing på deler av arbeidet individuelt og gruppevis. Det vert lagt vekt på ei prosessorientert undervisning med studentaktive arbeidsformer med det musiske og skapande i sentrum

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	9	9
Kommentar til arbeidskrav:	Studentane skal <ul style="list-style-type: none"> • øve inn eit song- og bandrepertoar som dei både skal framføre i grupper og instruere enkeltvis • arbeide med 8 praktiske og skriftlege oppgåver innan musikkorientering, fagdidaktikk og komposisjon: o Lyttetest	

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
	<ul style="list-style-type: none"> o Dansetest o Songtest o Teoritest o Fagdidaktikk o Musikkorientering o Komposisjon o En ekskursjon. 	
	<p>Dei skriftlege bidraga vert utgangspunkt for vidare arbeid fram mot eksamensmappa som inngår som vurderingsgrunnlaget.</p>	
Oppmøte til undervisning		Obligatorisk tilstedeværelse
Kommentar til arbeidskrav:	<p>Aktivitetar som krev samhandling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Instruksjon kor; 80% av samla timetal • Instruksjon og samspelaktivitetar av band/ensemble; 80% av samla timetal • Fagdidaktikk; dans,klassemusikk og anna gruppearbeid; 80% av samla timetal • Musikkorientering i samband med didaktiske gruppeaktivitetar; 80% av samla timetal • Komposisjon og utprøving i gruppe; 80% av samla timetal • Gruppeframlegg og individuelle testar; 100% av samla timetal 	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	<p>Obligatoriske arbeidskrav vert vurdert med godkjent/ikkje godkjent.</p> <p>Obligatoriske arbeidskrav må vere godkjende før ein kan framstille seg til eksamen. Kandidatar som står i fare for å bli nekta å gå opp til eksamen pga. manglande arbeidskrav, skal varslast om dette, jf. gjeldande studieforskrift ved HiST.</p>	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			A-F	49 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Praktisk eksamen i vokal- og bandinstruksjon					
Tillatte hjelpemidler:	Ved praktisk eksamen kan tekstar, partitur og skolen sine instrumentar nyttast					
Vurderingsmappe	Individuell			A-F	51 %	Nei

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Kommentar til vurdering:	Mappe med 3 bidrag som er utarbeidde i løpet av studieprosessen • 2 skriftlege arbeid i fagdidaktikk og musikkorientering • eigen komposisjon for ei definert instrument/songsamasetjing med a) utskrift av digitalt partitur og b) i innspelt versjon Dei skriftlege mappebidraga vektas likt.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle hjelpemidler er tillatne ved mappeeksamen					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsett eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldande studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

Hovedlitteratur

Amsrud, A., & Bjørnstad, T. (2008). *Sang i Norge*. Oslo: Musikk i skolen.

Nettsted:

<http://www.sanginorge.no/>

Djupdal, K. (1999). *Musikkteori*. (3. rev. utg.). Oslo: Ad notam Gyldendal.

Espeland, M. (2004). *Lyttemetodikk: Ressursbok*. Bergen: Fagbokforlaget.

Hanken, I. M. & Johansen, G. (rev.utg.2013). *Musikkundervisningens didaktikk*. Oslo: Cappelen akademisk forlag.

Hjorthaug, S. (2002). *Musikkhistorisk oversikt*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Finnes også som:

Hjorthaug, S. (1999). *Musikkhistorisk oversikt*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Læreplanverket for Kunnskapsløftet (2006). Oslo: Kunnskapsdepartementet.

Tilgjengelig fra:

<http://www.udir.no/kl06/MUS1-01/>

Johansen, K. L. (2005). *Komponering: kunnskap & kreativitet: idésamling og lærebok for lærere og lærerstudenter*. Oslo: Musikk i skolen.

Tilleggslitteratur

Benestad, F. (2009). *Musikklære: en grunnbok*. Oslo: Universitetsforlaget.

Blokhus, Y., & Molde, A. (2004). *Wow!: populærmusikkens historie*. Oslo, Universitetsforlaget.

Finnes også som:

Blokhus, Y., & Molde, A. (1996). *Wow!: populærmusikkens historie*. Oslo, Universitetsforlaget.

Bøe, O.-M., & Johansen, K. L. (2006). *Musikkisum 7: lærerens bok*. Oslo: Cappelen.

Bøe, O.-M. (2009). *Musikklærerens lokale læreplan*. Trondheim: Høgskolen i Sør-Trøndelag.

Tilgjengelig fra:

http://brage.bibsys.no/hist/handle/URN:NBN:no-bibsys_brage_9342

Nagelhus, L. Aa. (2004). *Musikkens epoker*. Trondheim: Tapir akademisk forlag.

Nagelhus, L. Aa. (2004). *Norsk musikk*. Trondheim: Tapir akademisk forlag.

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

LGU14001 RELIGION, LIVSSYN OG ETIKK 1 (1-7)

Emnenavn (en)	Religion, Philosophies of life and Ethics 1 (1-7)
Emnenavn (nn)	Religion, livssyn og etikk 1 (1-7)
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk, ev. engelsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Oddrun Bråten
Forkunnskapskrav	Krav om studierett eller fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende. Adgangsbegrensning, maks 35

Prioritering ved opptak:

1. Studierett ved GLU gjennom ordinært opptak til NTNU
2. Overgang fra GLU ved en annen institusjon i Norge
3. Andre som fyller kravet om fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende

Anbefalte forkunnskaper

Emneinnhold

RLE1 i GLU 1-7 har desse områda:

1. Religionar og livssyn
2. Filosofi og etikk
3. Fagdidaktikk

Emnet omhandlar åtte fagemne: jødedom, kristendom, islam, hinduisme, buddhisme, livssyn, etikk og filosofi. Vektlegginga av dei ulike fagemna vil vere om lag som i læreplanen for grunnskolen.

I det systematiske arbeidet med religionane og anna fagstoff står forteljingar og høgtider i fokus. Eldre religions- og filosofihistorie, dei kulturelle forholda som barn veks opp i og dialogen mellom heimen og skolen blir vektlagd.

I samband med praksis vert merksemd retta mot heim-skolesamarbeidet og etableringa av ein god lærings- og klasseromkultur.

Forventet læringsutbytte

KUNNSKAP

Studenten

- har kunnskap om religionar og livssyn i faget: mangfald og ulike retningar, trusinnhald og
- oppfatningar, praksis, etikk og estetiske uttrykk, med særleg vekt på kristendommen og norske forhold
- har kunnskap om religionshistorie med vekt på eldre tid og særleg på kristendommens historie fram til og med reformasjonen
- har kunnskap om heilage tekstar: hovudinnhald, historisk bakgrunn og sentrale forteljingar, med særleg vekt på Bibelen
- har kunnskap om vestleg filosofihistorie med vekt på antikken, særleg menneskesyn og etikk, og om filosofering med barn
- har kunnskap om humanisme som livssyn i historisk kontekst og som filosofisk perspektiv i ulike variantar i bryting med andre menneskesyn gjennom historia
- har kunnskap om etiske teoriar og bruken av desse i høve til nokre aktuelle problemstillingar
- har kunnskap om menneskerettane og FNs barnekonvensjon og diskusjonane om ulike konsekvensar av desse i høve til undervisninga i RLE
- har kunnskap om diskusjonane kring kognitiv forvirring i møte med religiøst og anna kulturelt mangfald
- har kunnskap om grunnskolefaget si historie i hovudtrekk, grunngeving, innhald og føremål
- har kunnskap om sentrale arbeidsmåtar i faget i høve til dei aktuelle trinna
- har kunnskap om barns gudsomgrep, religiøse førestellingar og opplevingar
- har kunnskap om kva religiøse seremoniar og høgtider har å seie for barn
- har kunnskap om reglement for fritak på religiøst og livssynsmessig grunnlag

FERDIGHEITER

Studenten

- kan planleggje, gjennomføre og vurdere RLE-undervisning på ein sjølvstendig og fagleg gjennomtenkt måte med vekt på danningperspektiv og dei fleirkulturelle utfordringane
- kan bruke sentrale arbeidsmåtar i RLE med vekt på arbeidet med høgtider, forteljingar og estetiske uttrykk
- kan setje seg inn i borna sine tankar og førestellingar om religiøse og filosofiske spørsmål og kan samtale med dei om dette
- kan samtale med barn om tilhøve som oppstår i samband med vanskelege livssituasjonar
- kan samarbeide med andre lærarar, elevar og heimen om faget
- kan gjennomføre tilpassa opplæring i RLE, mellom anna med omsyn til elevar med bakgrunn i ulik tru og ulike livssyn
- kan kombinere kravet om objektiv, kritisk og pluralistisk undervisning i RLE med varierte, elevaktive og engasjerande arbeidsmåtar med tilsvarande vurderingsformer
- kan legge til rette for utvikling av dei grunnleggande ferdigheitene i undervisninga
- kan reflektere kritisk over innhaldet og verdimålsettingane for faget i skolen og over forholdet mellom fag, undervisning og eiga utvikling i yrkesutøvinga
- kan bruke internett og digitale læremidlar på ein kritisk og pedagogisk måte i undervisninga

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- har yrkesetisk kompetanse og kan sjå dette i samanheng med religiøse og livssynsmessige tradisjonar
- kan leggje til rette for samarbeid mellom heimen, skolen og lokalmiljøet
- har forståing for rolla som verdiformidlar i eit fleirkulturelt samfunn

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Arbeidsformer og vurderingsordning blir sett i samanheng. Arbeidsformene vekslar mellom førelesning, arbeid med oppgåver (individuell og i gruppe), diskusjonar, munnlege studentpresentasjonar og ekskursjonar.

Læringsaktiviteter i emnet omfattar lesing og lytting, produksjon av munnlege og skriftlege tekster, samt interaksjon med kvarandre, undervisningspersonale og representantar for trus- eller livssynsorganisasjonar eller andre institusjonar vi møter.

For lærarar i grunnskolen religions- og livssynsfag er det viktig å kunne lese fagtekster og andre tekster kritisk og analytisk og å lytte til elevar, foreldre, kollegaer og andre med vilje til innleving og læring. Tilsvarande er det viktig å kunne uttrykke seg klart både skriftleg og munnleg i møte med desse gruppene og offentlegheita. Undervisninga i emnet omfattar øving i å uttrykke seg, både skriftleg og munnleg i ulike sjangrar med ulike formål, og på bakgrunn av faglitteratur og erfaring.

Arbeidsformer og læringsaktivitetar dannar grunnlag for tileigning av fag og fagutøving, og det er derfor viktig å delta i undervisninga.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall	
Ekskursjoner	6	6	Obligatorisk tilstedeværelse
Kommentar til arbeidskrav:	Studiet omfatter besøk i forsamlingslokalene til jøder, kristne (både den norske kirke og et annet kristent trossamfunn), muslimer, hinduer og buddhister. Dersom en student ikke kan være med når klassen er på ekskursjon, må studenten organisere og gjennomføre ekskursjonen på egen hånd og dokumentere besøket for faglærer.		
Skriftlig innlevering	1	1	
Kommentar til arbeidskrav:	Studentene skal levere en individuell fagtekst. Arbeidet med teksten skal hjelpe studentene i arbeidet med å nå læringsmålene i faget, og sammen med fagteksten som skrives i gruppe og de to muntlige presentasjonene bør derfor følgende fire emneområder være tematisert: 1) kristendom, 2) jødedom, islam, hinduisme eller buddhisme 3) filosofi eller etikk og 4) fagdidaktikk. Ofte vil et faglig arbeid med fagdidaktikk omfatte et av de andre emneområdene også.		
Skriftlig innlevering	1	1	
Kommentar til arbeidskrav:	Studentene skal levere en fagtekst skrevet i gruppe. Gruppene kan bestå av 2-5 studenter. Arbeidet med teksten skal hjelpe studentene i arbeidet med å nå læringsmålene i faget, og sammen med fagteksten som skrives individuelt og de to muntlige presentasjonene bør derfor følgende fire emneområder være tematisert: 1) kristendom, 2) jødedom, islam, hinduisme eller buddhisme 3) filosofi eller etikk og 4) fagdidaktikk. Ofte vil et faglig arbeid med fagdidaktikk omfatte et av de andre emneområdene også.		
Muntlig fremlegg	2	2	Obligatorisk tilstedeværelse
Kommentar til arbeidskrav:	Studentene skal bidra i to muntlige fremlegg og respondere på like mange muntlige fremlegg holdt av medstudenter. Arbeidet med de muntlige fremleggene skal hjelpe studentene i arbeidet med å nå læringsmålene i faget, og sammen med fagtekstene bør derfor de to muntlige fremleggene tematisere følgende fire emneområder: 1) kristendom, 2) jødedom, islam, hinduisme eller buddhisme 3) filosofi eller etikk og 4) fagdidaktikk. Ofte vil et faglig arbeid med fagdidaktikk omfatte et av de andre emneområdene også.		
Annet - spesifiser i kommentarfeltet			
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent.		
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.		

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Muntlig	Individuell		30 Minutter	A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Kandidaten velger innen en gitt frist hvilken av fagtekstene (individuell/gruppe) hun/han vil presentere og drøfte i første del av muntlig. Andre del av muntlig vies et emne kandidaten trekker under eksamen.					
Tillatte hjelpemidler:	Ingen					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

Fagdidaktikk:

Fuglseth, K. (red.). (2014). *RLE i klemme*. Bergen: Fagbokforlaget. (Utdrag, ca. 50 sider).

Lied, L. I., & Lied, S. (2010). Vurdering i RLE. I K. R. Engh & S. Dobson (red.), *Vurdering for læring i fag* (s. 124-135). Kristiansand: Høyskoleforlaget. **K**

Iversen, L. L. (2012). Når religion blir identitet. *Kirke og kultur*, 117(3), 258-270.

Tilgjengelig fra: http://www.idunn.no/ts/kok/2012/03/naar_religion_bli_identitet

Rian, D. (1999). *Verdensreligioner i undervisningen*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. II. (30 sider) **K**

Sødal, H. K. (red.). (2009). *Religions- og livssynsdidaktikk: en innføring* (4. utg.). Kristiansand: Høyskoleforlaget. (180 sider)

Winje, G. (2014). Grunnleggende ferdigheter i religion, livssyn og etikk (RLE). I M. Skovholdt (red.), *Innføring i grunnleggende ferdigheter* (s. 207-239). Oslo: Cappelen Damm Akademisk. **K**

Religioner og livssyn

Domaas, O. E. (1996). *Tradisjonens tro: kristen tros lære for lærerstudenter*. Oslo: Tano Aschehoug. (130 sider)

Eidhamar, L. G. (red.). (2004). *Religioner og livssyn*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. Kap. 1-6 og 13. (Ca. 340 sider)

Hägg, H. F. (2004). *Oldkirken: kristendommen i Romerriket 30-395*. Bergen: Fagbokforlaget. (Hele boka ca. 110 sider)

Kjørven, O. K., & Lindboe, I. M. (2005). *Det nye testamente: en innføring i utvalgte tekster*. Bergen: Fagbokforlaget. (s.11-165)

Kvalvaag, R. W. (2003). *Fra Moses til Marley: Det gamle testamentets teologi og virkningshistorie*. Bergen: Fagbokforlaget. Del 1 og 5-9 (Ca. 100 sider)

Sødal, H. K. (red.), (2002). *Det Kristne Norge: innføring i konfesjonskunnskap*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. s.9-134 og s.255-321

Etikk og filosofi:

Eidhamar, L. G., Leer-Salvesen, P., & Hølen, V. (2007). *Den andre: etikk og filosofi i skolen* (2. utg.). Kristiansand: Høyskoleforlaget. Kap. 1-2 og 4-8. (ca. 200 sider)

Fastvold, M. (2009). *Kritisk tenkning: sokratisk samtaleledelse i skolen*. Oslo. Gyldedal Akademiske Kap. 1-6 og 9. (137 sider)

Nyttig tilleggslitteratur

Berg, M. A. (2009). Å kunne regne i religion, livssyn og etikk. I H. Traavik, O. Hallås & A. Ørvig (red.), *Grunnleggende ferdigheter i alle fag* (s. 129-143). Oslo: Universitetsforlaget.

Børresen, B. (2009). "Å kunne uttrykke seg muntlig" med filosofi som utgangspunkt. I H. Traavik, O. Hallås & A. Ørvig (red.), *Grunnleggende ferdigheter i alle fag* (s. 49-64). Oslo: Universitetsforlaget.

Domaas, O. E. (2011). Dannelse og dialog: skriving og skriveformål i RLE I J. Smidt (red.), *På sporet av god skriveopplæring: ei bok for lærere i alle fag*. Trondheim: Tapir akademisk forlag.

Domaas, O. E. (2007). Lærerens livssyn som utfordring i KRL-undervisningen I T. M. Guldal (red.), *FoU i praksis 2006: rapport fra konferanse om praksisrettet FoU i lærerutdanning : Trondheim, 24. og 25. april 2006* (s. 47-59). Trondheim: Tapir akademisk forlag.

Hareide, D. (2011): Hva er humanisme? Oslo. Universitetsforlaget (150 sider)

Hartman, S. G. (2000). Livstolkning hos barn och unga. I E. Almén (red.), *Livstolkning och värdegrund: att undervisa om religion, livsfrågor och etik* (s. 53-101). Linköping: Lärarutbildningen.

Kunnskapsdepartementet (2011). *Det kan skje igjen: rapport fra Kunnskapsdepartementets arbeidsgruppe om antisemittisme og rasisme i skolen*. Oslo: Kunnskapsdepartementet. (60 sider.) Tilgjengelig fra: http://www.regjeringen.no/upload/KD/Vedlegg/Grunnskole/Eidsvagtutvalget/Eidsvag_rapport_Det_kan_skje_igjen.pdf

Jørgensen, C. S. (2011). Fagsjangerer og fagspråk i RLE I J. Smidt (red.), *På sporet av god skriveopplæring: ei bok for lærere i alle fag*. Trondheim: Tapir akademisk forlag

Repstad, Pål: Fra lov til lønnekammer i Frønes, I. og Kjølørød, L. (red.) (2005). *Det norske samfunn*. Oslo: Gyldendal akademiske.

Winje, G. (2009). Å være digital i religion, livssyn og etikk (RLE). I H. Otnes (red.), *Å være digital i alle fag* (s. 67-83). Oslo: Universitetsforlaget.

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne

GLU RLE 1 15stp. (1-7)

Studiepoeng

10

Gammelt emne	Studiepoeng
ALU RLE 120, RLE230	15
ALU KRL110,120,130	15

LGU14002 SAMFUNNSFAG 1 (1–7): SAMFUNN, KULTUR OG SOSIAL ULIKHET

Emnenavn (en)	Social science 1 (1-7): Society, culture and social inequality
Emnenavn (nn)	Samfunnsfag 1 (1–7): Samfunn, kultur og sosial ulikskap
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Per Overrein
Forkunnskapskrav	<p>Krav om studierett eller fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende. Adgangsbegrensning, maks 35</p> <p>Prioritering ved opptak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Studierett ved GLU gjennom ordinært opptak til NTNU 2. Overgang fra GLU ved en annen institusjon i Norge 3. Andre som fyller kravet om fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende
Anbefalte forkunnskaper	
Emneinnhold	<p>Samfunnsfag 1. 1-7 inneholder utvalgte elementer fra historie, geografi, samfunnskunnskap (sosiologi og statsvitenskap) og samfunnsfagdidaktikk. Emnet skal gi en bred forståelse av samspillet mellom mennesker, grupper og samfunn i ulike tidsperioder og i ulike deler av verden. Det legges vekt på å forstå samfunnets institusjoner og betydningen av identitet, kultur og sosial ulikhet som samfunnsfenomen. Studenten skal arbeide med ulike teorier om makt, om lag- eller klassesdeling og kan forstå og tolke samfunnsfenomen ved hjelp av ulike modeller og perspektiver. Det skal arbeides med noen utvalgte historiske perioder fra den europeiske antikken og norsk vikingtid og rikssamling. Studentene må forstå betydningen av naturgrunnet, næringsveier, bosettingsmønstre har bidratt til å skapt ulike samfunnsforhold. Forståelse og bruk av lokal- og regional historie som disiplin og hvordan den kan brukes 1.-7. trinn, vil bli vektlagt. Begrepslæring i skole og lærerutdanning er et sentralt kunnskapsområde i faget.</p> <p>Faget skal formidle og engasjere studentene i vitenskapelige arbeidsformer. Utforskende læringsprosesser skal fremme studentenes selvstendighet, analytiske ferdigheter og kritisk refleksjon.</p>

Forventet læringsutbytte

KUNNSKAP

Studenten

- har kunnskap om samfunnsfag som skolefag og nyere samfunnsfagdidaktikk
- kjenner til undervisningspraksis i samfunnsfag i grunnskolen
- har kunnskap om samfunnsinstitusjoner, nære fellesskap og ulike kulturer
- har kunnskap om sosialisering og identitetsutvikling i barneårene
- har kunnskap om barns rettigheter, demokrati, politiske og økonomiske deltakelse
- har kunnskap om landskapsformene i dagens Norge og om hvordan man kan bruke slik kunnskap i opplæringen
- har kunnskap om naturgrunnlaget, næringsveier, bosettingsmønstre og miljø
- har kunnskap om de historiske hovedtrekk i Norge og verden fra den eldste bosetting til ca. 1800
- har kunnskap om lokal- og regional historie som disiplin og om hvordan denne kan brukes i opplæringen
- har kjennskap til sentrale samfunnsfaglige tenkemåter og metoder
- har kjennskap til sentrale kilder i faget og til kritisk vurdering av disse

FERDIGHETER

Studenten

- kan anvende faglige og fagdidaktiske kunnskaper og ferdigheter i samfunnsfaglig opplæring på 1.-7. trinn, tilpasset ulike grupper elever
- kan tilrettelegge for opplæring i geografi, historie og samfunnskunnskap tilpasset ulike grupper elever og individuelle behov
- kan planlegge, lede og vurdere elevers læringsarbeid og gi læringsrettede tilbakemeldinger
- kan arbeide selvstendig med faglige spørsmål og analysere faglige problemstillinger ut fra fagområdets fakta og teorigrunnlag
- kan bruke samfunnsfaglige kilder og materiale i arbeidet med utvikling av elevenes grunnleggende ferdigheter
- kan bidra til å utvikle elevenes muntlige ferdigheter gjennom øving i møtedeltakelse, debatter og andre muntlige aktiviteter i faget
- kan bruke og vurdere digitale verktøy og kilder i opplæringen og bidra til at elevene kan forholde seg kritisk til digitale medier
- kan ta i bruk og veilede elever i sentrale samfunnsfaglige metoder
- kan arbeide med samfunnsverdier og holdninger i grunnskolens samfunnsfag
- kan kritisk vurdere lærebøker og andre læremidler til bruk i opplæringen
- kan lede elever i selvstendig arbeid innenfor fagets rammer
- kan legge til rette for opplæring om samfunnsforhold i et flerkulturelt og globalt perspektiv, med vekt på menneskerettigheter og demokratiske prinsipper

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- kan tilrettelegge for samarbeid og konfliktløsning i arbeid med elevene
- kan reflektere kritisk over samfunnsfaglige spørsmål og stimulere til kritisk tenkning
- kan reflektere over egen praksis og oppdatere seg faglig
- kan kommunisere og samarbeide med barn og foresatte med ulik sosial og kulturell bakgrunn
- har innsikt i barns forståelse av faget

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Undervisningen i faget gis som forelesninger, studentseminarer med eller uten faglærers deltakelse og som oppgaveløsninger og diskusjoner i full studentgruppe. Studentene må også løse oppgaver individuelt og i grupper. Seminarer med studentpresentasjoner og tilbakemeldinger på innleverte obligatoriske oppgavesett er en viktig arena knyttet til emnet i faget.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Mindre utgifter i forbindelse med ekskursjonene (billetter, transport o.l.) betales av studentene selv.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	<ul style="list-style-type: none">• Godkjent innlevering av en fagdidaktiske oppgave gitt i forbindelse med praksis• Godkjent deltakelse på inntil 3 ekskursjoner.• Godkjent innlevering av 6 av 8 oppgavesett løst i grupper	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent.	
	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HIST.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Skriftlig eksamen	Individuell		6 Timer	A-F	100 %	Nei

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Kommentar til vurdering:	Skriftlig individuell eksamen. Eksamen i høstsemestret					
Tillatte hjelpemidler:	Læreplan i samfunnsfag LK06 Atlas; Jamfør pensumliste					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

Pensum og læremidler

Diamond, J. (2012). *Våpen, Pest & Stål*. Spartacus (9-460) 452 sider.

Eriksen, T.B. (2011). Et loddent sveip gjennom evolusjonen. *Morgenbladet*. 12-18 august 2011. 2 sider.

Fagerslett, R. (2015). *Forestillingen om de andre. En undersøkelse av elevers forestillinger om befolkningen i utviklingsland – kan de endres*. Masteroppgave i Lektorutdanning i Geografi. Trondheim. NTNU. (1-87) 87 sider.

Helle, Knut m.fl (2013). *Grunnbok i Norges historie – fra vikingtid til våre dager*. Universitetsforlaget. (13–192) 180 sider

Holand, I.S.; Markhus, G. & Ystad, D. (2007). *Kartlære – Tekster til faget Kartlære ved Høgskolen i Nord-Trøndelag*. Kompendium. Høgskolen i Nord-Trøndelag. Steinkjer. (5-144) 140 sider.

Holt-Jensen, Arild. (2007). *Hva er Geografi*. Universitetsforlaget. Oslo. (13-105) 93 Sider.

Knutsen, G. (2006). *Lange linjer i historien*. Cappelen, (9–115) 107 sider

Lund, E. (2011). *Historiedidaktikk: en håndbok for studenter og lærere* (4. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. s. 12–191 (179 s.) (Del III «Tekst- og bildearkiv» fra s. 195 er ikke lesepensum, men må brukes som oppslagsverk).

Martinussen, Willy (2008): *Samfunnsliv: Innføring i sosiologiske tenkemåter*. Bare 1. del (11-73) ca. 63 sider.

Melchior, A. (2013). Asias vekst – Vestens fall? *Hvor hender det?* 14. januar 2013 Årgang: 2012-2013: Nr. 13 Nupi (Norsk Utenrikspolitisk institutt). Oslo. 5 sider.

Melve, Leidulf (2009). *Europeisk politisk historie 400–1750*. Cappelen (s. 13-78, 92-137, 153–218) 177 sider.

Mikkelsen, R. & Sætre, P.J. (Red.) (2012). *Geografididaktikk for klasserommet. En innføring i geografiundervisning for studenter og lærere*. 2 utgave. Høyskoleforlaget. (17 -90, 118-138, 160-274) Sider 210

Mikkelsen, R. (1999). Forestillinger om befolkningsutvikling – en strategi for undervisning om befolkningsvekst (og ressursbruk). I: Stokke, K. & Fraas, M. (red.) *Globalisering. Rapport fra Norske geografers forenings årskonferanse 1999*. Occasional Paper #26, Human Geography. Department for Sociology and Human Geography, University of Oslo. Oslo. (7 sider)

Reite, A.J., Sveian, H. & Erichsen, E. (1999). *Trondheim frå istid til nåtid. – landskapshistorie og løsmasser*. Gråstein 5. NGU Norges geologiske undersøkelser. Trondheim. (4-38) 35 sider.

Ravnå, Per-Bjarne. (2006). *Gresk og romersk politisk historie*. Oslo: Cappelen akademisk forlag. (185 s.)

Skavhaug, Trygve. (2010). *Notat om klima, klima- og vegetasjonssoner*. Høgskolen i Nord-Trøndelag. Levanger. 41 sider.

Smukkestad, O. (2008). *Utvikling eller avvikling. En innføring i økonomisk og politisk utviklingsteori*. Gyldendal Akademisk. Oslo. (19-109, 126-225) sider 191.

Stortingsmelding 13 (2012-2013) *Ta heile Noreg I bruk: Distrikts- og regionalpolitikken*. Kommunal og regionaldepartementet. (9-131) 123 sider.

Wilkinson, Richard & Kate Picket (2012). *Ulikhetens pris: Hvorfor likere fordeling er bedre for alle*. Oslo, Res Publica. (13-89, 129-145, 171-196, 199-331) 253 sider.

Forelesningsnotat, artikler og annet som legges ut på «it's learning» er pensum dersom ikke annet er oppgitt.

Sidetall: 2530

Læreplaner:

Læreplanen i samfunnsfag <http://www.udir.no/kl06/SAF1-03/>

Læreplanen i historie fellesfag <http://www.udir.no/kl06/HIS1-02/>

Læreplanene i historie- og filosofi programfag. <http://www.udir.no/kl06/HIF1-01/>

Læreplanen i geografi fellesfag <http://www.udir.no/kl06/GEO1-01/>

Læreplanene i politikk, individ og samfunn: <http://www.udir.no/kl06/POS1-01/>

I tillegg skal studentane ha kjennskap til innhaldet i rettleiande kjenneteikn på måloppnåing etter 10. klasse i samfunnsfag på http://www.udir.no/Upload/Vurdering/Kjennetegn/Samfunnsfag_kjennetegn_NN.pdf

Med forbehold om endringer i nettsadresse.

Atlas:

Studentene vil få bruk for atlas studiet. Følgende atlas er godkjent som lovlig hjelpemiddel på eksamen:

Kinder, Hermann & Werner Hilgemann (2003). *The Penguin Atlas of World History – From Prehistory to the Eve of the French Revolution*. Penguin Books.

Mikkelsen, R. (red.) (2012). *Atlas for videregående skole*. Oslo, Cappelen Damm.

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

LGU14007 SPESIALPEDAGOGIKK MED VEKT PÅ ATFERDSPROBLEMER (1-7)

Emnenavn (en)	Special Needs Education and Behavioural Problems (1-7)
Emnenavn (nn)	Spesialpedagogikk med vekt på atferdsproblem (1-7)
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 2
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Instituttleder John Magne Grindeland
Forkunnskapskrav	<p>Krav om studierett ved enten master i spesialpedagogikk eller GLU, eller fullført og bestått lærerutdanning med enten 60 sp pedagogikk og elevkunnskap eller 30 sp pedagogikk sammen med 3 års undervisningserfaring.</p> <p>Adgangsbegrensning, maks 35</p> <p>Prioritering ved opptak:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Studenter med opptak til master i spesialpedagogikk ved NTNU2. Studenter med opptak til GLU3. Andre studenter med fullført og bestått lærerutdanning og som fyller opptakskravene
Anbefalte forkunnskaper	
Emneinnhold	<p>Dette emnet består av to likeverdige deler. Studiet vektlegger en spesialpedagogisk forståelse i et helhetlig og ressursorientert perspektiv. Forebyggende arbeid i forhold til elevenes faglige og sosiale utvikling står sentralt. Både juridiske og etiske problemstillinger er gjennomgående tema i begge delene.</p>

Studiets del 1: Generell innføring i spesialpedagogikk.

Det gis en generell innføring i spesialpedagogikk. Denne delen handler om hvordan grunnskolen sørger for gode rammevilkår for oppvekst og opplæring, og for å tilpasse opplæringen til den enkelte elevs ulike forutsetninger og behov, slik at rettighetene i Opplæringsloven blir ivaretatt.

Tema 1. Den inkluderende skolen, en skole for alle

- Spesialpedagogens rolle, og sentrale begreper innen fagfeltet
- Forebyggende arbeid som ivaretar faglig og sosial utvikling
- Lovverk og rettigheter
- Etisk refleksjon i møte med elever og foresatte

Tema 2. Elever med særskilte behov

- Innføring i kognitiv psykologi
- Elever med funksjonshemninger
- Elever som strever faglig og sosialt
- Minoritets elever med særskilte behov
- Innvirkning på selvoppfatning og motivasjon

Tema 3. Innføring i spesialpedagogiske arbeidsmåter

- Kartlegging
- Skrivning av profesjonstekster
- Foreldresamarbeid og elevmedvirkning
- Veiledning og kommunikasjon
- Planlegging, gjennomføring og evaluering av opplæring

Studiets del 2: Atferdsproblemer

Denne delen bygger på studiets del 1. Hovedområdene tar for seg hva atferdsproblemer er og ulike forståelsesmåter. Studiet gir innsikt i utvikling og risikofaktorer, kartlegging, tilrettelegging, forebygging og ulike former for tiltak.

Tema 1 Hva er atferdsproblemer

- Teoretiske perspektiv på atferdsproblemer
- Tilknytningsteori som et forebyggende perspektiv
- Atferdsproblemer og sosial og emosjonell kompetanse
- Ulike begreper og definisjoner

Tema 2 Ulike atferdsproblemer

- Innagerende atferd
- Utagerende atferd
- Autismespekterforstyrrelse
- ADHD og Tourettes syndrom

Tema 3 Årsaker, konsekvenser og tiltak

- Psykisk helse
- Omsorgssvikt
- Sosial kompetanse
- Mobbing

Forventet læringsutbytte

Kunnskaper

Studenten har inngående kunnskap om:

- Det spesialpedagogiske arbeidsfeltet, dets tradisjoner og muligheter
- Spesialpedagogens rolle og arbeidsmåter, juridiske og etiske problemstillinger
- Ulike elevgrupper med særskilte behov, forebygging og tiltak i et mestrings- og ressursperspektiv
- Ulike atferdsvansker, forebygging og tiltak i et mestrings- og ressursperspektiv

Ferdigheter

Studenten

- Kan legge til rette læringsmiljøet slik at elever med særskilte behov opplever utvikling og livsmestring
- Kan kommunisere om spesialpedagogiske tema med elever, foreldre, kolleger og andre samarbeidspartnere
- Har evne til kritisk, etisk bevisst og kunnskapsbasert refleksjon om ulike spesialpedagogiske tema

Generell kompetanse

Studenten

- Kan ut fra forskningsbasert kunnskap og handlingskompetanse bidra til aktiv deltakelse og fellesskap for en sammensatt gruppe elever
- Kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter for å forebygge, kartlegge, vurdere og tilpasse opplæring slik at elever med særskilte behov får utviklet sitt læringspotensial best mulig både faglig og sosialt
- Har teoretisk kunnskap, yrkesspesifikke ferdigheter og personlig kompetanse, og evne til å videreutvikle egen kompetanse og spesialpedagogikken som fag

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

I studiet legges det vekt på en prosessorientert undervisning med stor grad av studentaktivitet, og en forskningsbasert undervisning. Arbeidsformene vil variere mellom forelesninger, diskusjoner, individuelt arbeid og gruppearbeid. Utforskende arbeidsformer som kollokviearbeid, problembasert læring og diskusjonsfremlegg fra studenter står sentralt. Skrivning av fagtekster og profesjonstekster vektlegges. Det vil hele tiden bli lagt vekt på tilknytning til praksisfeltet i grunnskolen både som studiefelt og som arena for profesjonsutøvelse.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall	
Skriftlig innlevering	1	1	
Kommentar til arbeidskrav:	Fagtekst som skal skrives i gruppe innenfor tema 1 (generell innføring i spesialpedagogikk). Teksten skal være på ca. 9 sider og skal skrives innen oppgitt tema.		
Skriftlig innlevering	1	1	
Kommentar til arbeidskrav:	Gruppeoppgave som består i forberedelse, skriving og fremlegg av en pedagogisk rapport og utkast til individuell opplæringsplan (IOP) på grunnlag av denne		
Oppmøte til undervisning	2	2	Obligatorisk tilstedeværelse
Kommentar til arbeidskrav:	Ved fremlegg knyttet til gruppeoppgaver. Kompensatorisk arbeid gis ved fravær		
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	Obligatoriske arbeidskrav vurderes til godkjent/ikke godkjent.		
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved NTNU.		

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Skriftlig	Individuell			A-F	60 %	Nei
Kommentar til vurdering:	En individuell fagtekst på ca. 9 sider om et selvvalgt tema innen studiets del 2, (atferdsproblemer). Det skal utarbeides et sammendrag av fagteksten på inntil 1 side.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle					
Muntlig	Gruppe			A-F	40 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Muntlig eksamen i gruppe. Gruppen må vise tilfredsstillende kompetanse innen begge delområdene i faget for å bestå eksamen. Både fagtekst og muntlig eksamen må være bestått for å få bestått karakter i faget.					

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Tillatte hjelpemidler:	Ingen					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved NTNU. Delvurderinger kan tas opp eller forbedres enkeltvis. Ved ny/utsatt eksamen kan muntlig eksamen gjennomføres individuelt.					

LÆREMIDLER

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne	Studiepoeng
Ved søknader om godskrivning, godkjenning og innpassing av emner fra tidligere årskull eller andre institusjoners tilsvarende utdanninger, vil hver søknad behandles individuelt og søker må kunne medregne studiepoengreduksjon ved overlappende emner.	

LGU14027 TEGNSPRÅK 1 (1-7)

Emnenavn (en)	Sign Language 1 (1-7)
Emnenavn (nn)	Teiknspråk 1 (1-7)
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk og Norsk tegnspråk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Studieleder Ingfrid Thowsen
Forkunnskapskrav	Krav om studierett eller fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende. Adgangsbegrensning, maks 10

Prioritering ved opptak:

1. Studierett ved GLU gjennom ordinært opptak til NTNU
2. Overgang fra GLU ved en annen institusjon i Norge
3. Andre som fyller kravet om fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende

Opgitt antall er maksimalt antall studenter per gruppe. Fakultetet kan vurdere å opprette flere studentgrupper i emnet dersom søkertilfanget tilsier dette og fakultet har kapasitet

Anbefalte forkunnskaper

Emneinnhold

Studentene får grunnleggende opplæring i praktisk tegnspråk og innføring i grunnleggende teori om tegnspråk gjennom:

- Å bruke kroppen i kommunikasjon – fra gester til tegn
- Å utvikle et grunnleggende tegnforråd i norsk tegnspråk og grammatikk
- Å føre samtaler om dagligdagse tema på tegnspråk
- Å lære om forskjeller på tegnede og talte språk

Studentene får en innføring i kultur, historie og kommunikasjon med fokus på tegnspråk gjennom ulike perspektiver på:

- Hørsel og identitet
- Døves kultur og historie, før og nå
- Språktilegnelse
- Segregering, integrering, inkludering
- Selvvalgt tema

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har grunnleggende kunnskap om flerspråklighet
- har grunnleggende kunnskap om strukturer i norsk tegnspråk
- har grunnleggende kunnskap om døde og hørselshemmedes historie, kultur og livsbetingelser i samfunnet før og nå

Ferdigheter

Studenten

- forstår enkle samtaler og monologer på norsk tegnspråk
- kan føre enkle samtaler og anvende grunnleggende grammatiske strukturer og virkemidler på norsk tegnspråk
- kan identifisere enkelte grammatiske elementer i tekster på norsk tegnspråk
- kan forklare hva det betyr å være en minoritet, med særskilt fokus på døde og tunghørte
- kan presentere sin kunnskap om disse temaene til andre som ikke har denne kunnskapen

Generelle ferdigheter

Studenten

- kan delta i enkle, tegnspråklige samtaler
- kan formidle grunnleggende kunnskap om norsk tegnspråk
- kan bruke sin kunnskap og sine ferdigheter i arbeid med eller for døve og hørselshemmede

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Språklæring skjer gjennom varierte arbeidsformer som:

- intensiv språklæring i språkbad
- dramaøvelser og rollespill
- samtaleøvelser i par og i grupper
- muntlig og skriftlig refleksjon over egen språklæring

Teoretisk arbeid om språk, kultur og historie knyttes til praksis gjennom arbeidsformer som:

- forelesninger om tegnspråkgrammatikk
- individuelt og gruppearbeid med enkel videoanalyse av eget og andres tegnspråk
- forelesninger og litteraturstudier, gruppearbeid, diskusjoner og oppgaveskriving

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Studentene skal ha praksis. Se emnebeskrivelse for praksis GLU.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	4	4
Kommentar til arbeidskrav:	Studentene skal levere inn oppgaver i tilknytning til tematikken i emnet. Arbeidskravene kan være deltakelse i samtaleøvelser og tegnspråklige arrangement, opptak og innlevering av tegnspråklige øvelser, fremføringer og skriftlig innleveringer. En av oppgavene skal være av fagdidaktisk karakter.	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
--------------------------	--------	-----------------

Obligatoriske arbeidskrav vurderes med godkjent/ikke godkjent.

Kommentar til arbeidskrav: Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
-----------	----------------	------	----------	---------------	-------	--------------------

Demonstrasjon av ferdighet, praktisk arbeid

Individuell

2 Timer

A-F

60 %

Nei

Kommentar til vurdering:

Praktisk eksamen.

Studentene skal produsere en tekst på norsk tegnspråk.

Tillatte hjelpemidler:

Skriftlig eksamen

Individuell

2 Timer

A-F

40 %

Nei

Kommentar til vurdering:

Skriftlig eksamen.

Tillatte hjelpemidler:

NY / UTSATT EKSAMEN

Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST.

LÆREMIDLER

Amundsen, G., & Holm, A. (2001). Tegnspråk og norsk og noen døve elever i et tospråklig læringsmiljø. I H. Fottland (red.), Tilpasning og tilhørighet i en skole for alle (s. 123-138). Bergen: Fagbokforlaget. (Finnes i Kompendium 1, TG160)

Duncan, Susan. (2003). Gesture in language: Issues for sign language research. In Karen Emmorey (Ed.), Perspectives on classifier constructions in sign languages (pp. 259-268). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Engen, T.O., & Kulbrandstad, L. A. (2003). Tospråklighet og minoritetsundervisning. Oslo: Gyldendal Akademisk. S. 23-113, 133-159.

Erenkamp, S. (2006). CI og tegnspråk: enten eller eller både og? Nordisk tidskrift för hörsel- och dövundervisning : NTD(5), 6-11. (Finnes i Kompendium 1, TG160)

Erenkamp, S., Gjøn, S., Haualand, H., Kvitvær, H. B., Peterson, P. R., Schrøder, O.-I., & Vonen, A. M. (2007). Begrunnelser for å gjøre norsk tegnspråk til offisielt språk. Oslo: Norges døveforbund.

Notat fra utvalg opprettet av styret for Norges Døveforbund.

Grønlie, S. M. (2005). Uten hørsel?: en bok om hørselhemming. Bergen: Fagbokforlaget.

Hansen, Aa. L., Garm, N., & Hjelmervik, E. (red). (2009). Hørsel, språk og kommunikasjon. Trondheim: Møller kompetansesenter.

Tilgjengelig på nett: <http://www.acm5.com/kompendier/Horsel-sprak-kommunikasjon.pdf>

Holten, S. M., & Lønning, H. R. (2011). Døves språkholdninger og norsk tegnspråk. Norsk lingvistisk tidsskrift, 29(1), 7-24. Tilgjengelig fra: <http://ojs.novus.no/index.php/NLT/article/view/734>

Johnston, Trevor, & Schembri, Adam. (2007). Australian Sign Language (Auslan): An introduction to sign language linguistics. Cambridge: Cambridge University Press.

Jørgensen, Sissel Redse, & Anjum, Rani Lill (red.). (2006). Tegn som språk. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag.

Manne, G., & Helleland, H. (1991). Kommunikasjon i språkundervisning. Oslo: Fag og kultur. S. 20 – 29, s 61-78.

Moriggi, S. N., Fiske, A. (2014). Tegnordboka: se hva jeg sier. Oslo: Aschehoug.

Norges døveforbund (2013). Inkludering og ekskludering: Hvorfor døveskolen er viktig?

Kan bestilles på www.deafnet.no

Ohna, S. E. (1996). Å være døv i en hørende verden. Nordisk tidsskrift for dövundervisningen (2), 53-66.

(Finnes i Kompendium 1, TG160)

Ohna, S. E. (2001). Å skape et selv: døves fortellinger om interaksjoner med hørende. Oslo: Unipub.

(kap.3)

(Finnes i Kompendium 1, TG160)

Ohna, S. E. (2003). På vei mot en ny grunnskoleopplæring for døve elever: en evalueringsstudie etter Reform 97. Oslo: Skådalen kompetansesenter.

(kap.2).

(Finnes i Kompendium 1, TG160)

Pritchard, P., & Zahl, T. S. (2010). Veiene til en god bimodal tospråklighet hos døve og sterkt tunghørte barn og unge. Bergen: Statped Vest.

Tilgjengelig på nettet: <http://www.statped.no/Global/Publikasjoner/Statped%20skriftserie/Veiene%...>

Peterson, P. R. (2009). Tegnspråkets fremtid - vårt felles ansvar! I Aa. L. Hansen, N. Garm & E. Hjelmervik (red.), Hørsel - språk og kommunikasjon: en artikkelsamling (s. 134-139). Trondheim: Møller kompetansesenter.

Tilgjengelig som e-bok:

<http://www.acm5.com/kompendier/Horsel-sprak-kommunikasjon.pdf>

Schembri, Adam, Jones, Caroline, & Burnham, Denis. (2005). Comparing action gestures and classifier verbs of motion: Evidence from Australian Sign Language, Taiwan Sign Language, and nonsigners' gestures without speech. Journal of Deaf Studies and Deaf Education, 10(3), 272-290. doi: 10.1093/deafed/eni029

Tilgjengelig fra: https://www.swetswise.com/swoc-web/link/access_db?issn=1465-7325&vol=000...

Tucker, Bonnie Poitras. (1998). Deaf Culture, cochlear implants, and elective disability. The Hastings Center Report, July-August 28(4), 6-14.

Schröder, O.-I. (1998). Døvehumor - hva er det for noe? Nordisk tidsskrift for dövundervisningen (2), 38-48.

(Finnes i Kompendium 1, TG160)

Simonsen, E. (2009). Hørsel eller døvhet?: en historisk innføring i feltet. I Aa. L. Hansen, N. Garm & E. Hjelmervik (red.), Hørsel - språk og kommunikasjon: en artikkelsamling (s. 12-20). Trondheim: Møller kompetansesenter.

Tilgjengelig som e-bok:

<http://www.acm5.com/kompendier/Horsel-sprak-kommunikasjon.pdf>

Svennevig, J. (2009). Språklig samhandling: innføring i kommunikasjonsteori og diskursanalyse. Oslo: Cappelen Akademisk forlag.

S. 232-262.

Valli, Clayton, & Lucas, Ceil. (2001). Linguistics of American Sign Language: An introduction. Washington D.C.: Gallaudet University Press. s. 37-48; 72-75; 107-111; 121-146; 183-189.

Vonen, A. M. (1999). Emosjonelle sider ved språk. I E. Simonsen & K. Arnesen (red.), Fornuft og følelser - perspektiver etter 150 års undervisning av døve og døvblinde : rapport fra seminar 15.-16. oktober 1998, Helga Engshus, Universitetet i Oslo (s. 69-86). Oslo: The Research and Development Unit, Skådalen Resource Centre.

(Finnes i Kompendium 1, TG160)

Vogt-Svendsen, Marit. (2001). A comparison of mouth gestures and mouthings in Norwegian Sign Language (NSL). In Penny Boyes Braem (Ed.), *The hands are the head of the mouth: The mouth as articulator in sign languages* (pp. 9-39). Hamburg, Germany: Signum Verlag.

Østberg, T. (1998). *Døvhet og døve: belyst ved tre sosiologiske forståelsesmodeller*. Oslo: Skådalen kompetansesenter.

(Finnes i Kompendium 1, TG160)

Nettsider:

Council of Europe. (2012). Ofte stilte spørsmål om tegnspråk. from <http://edl.ecml.at/LanguageFun/FAQsonsignlanguage/tabid/2741/language/nn...>

“APA referencing exercises”: <http://elc.polyu.edu.hk/cill/writing/#Referencing>

“Fagskriving”: http://www.fag.hiof.no/lu/fag/norsk/1/101/mm/forside_norsk101/ny_side_8.htm

“ALTs krav til fagtekster”: <https://www.hist.no/multimedia/11943/ALTs-krav-til-fagtekster.pdf>

“Studiehjelp fra bibliotek”: <http://hist.no/content/30229/Studiehjelp-fra-biblioteket>

Ressurs for hørselshemmede

www.erher.no

Norsk tegnordbok

www.tegnordbok.no

Mine tegn - et nettsted der du kan lage din egen oversikt over tegn du lærer

www.minetegn.no

Norges Døveforbund

www.deafnet.no

Zoom webTV (Små filmer og reportasjer)

www.zoom.coip.no

Videoer

NRK. (2015-16). Tegnspråknytt. Retrieved from <http://tv.nrk.no/serie/tegnspreeknytt>

Raanes, Eli, Ferrara, Lindsay, & Nilsson, Anna-Lena. (2014). *Humor på norsk tegnspråk [Video dataset]*. Trondheim, Norway: HiST-ALT.

Kan brukes på skolens maskiner:

TegnStart.1 (2004). Trondheim: Statped

TegnStart.2 (2004). Trondheim: Statped

TegnStart.3 (2009). Trondheim: Statped

Selvalgt pensum:

Knyttet til selvalgt tema skal studentene velge ut 500 sider med annen relevant litteratur. Litteraturen skal godkjennes av faglærer i slutten av uke 37.

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet